

glas gospodarstva

VISOKO ŠOLSTVO NA RAZPOTJU

februar 2021

**Izhodišča za uspešen vstop
v institucionalizacijo**
Intervju z Zdravkom Kačičem

Možnosti za razvoj so odlične
Lesnopredelovalna industrija

**Izpad zaradi koronakrize bi
lahko nadomestili v letu, dveh**
Posavska regija

Učinkoviti in mobilni

Upravljanje voznega parka je večplastna naloga. Mobilnost podjetja bo zagotovljena veliko preprosteje in gospodarnejše, če boste upravljanje voznega parka zaupali družbi Porsche Leasing.

Vaše prednosti:

- Celovita ponudba (od financiranja, vzdrževanja vozila in pnevmatik, zavarovanja, gospodarjenja z gorivom, nadomestnega vozila do storitve "od vrat do vrat").
- Dosledna izraba možnosti prihrankov.
- Strokovno znanje in izkušnje vodilne družbe na trgu.
- Popoln pregled nad stroški.
- Kakovostno individualno strokovno svetovanje.
- Partner, na katerega se lahko zanesete pri vsem, kar je povezano z voznim parkom.

Porsche Leasing SLO d.o.o.

Verovškova 74, 1000 Ljubljana

Tel.: 01 53 03 700

www.porscheleasing.si

www.fleetmanagement.si

info@fleet.si

Uvodnik

Poklici prihodnosti

Ali res vemo, katere poklice bomo v Sloveniji potrebovali čez pet ali deset let? Veliko je raziskav in napovedi, kateri bodo poklici prihodnosti. Vemo, da bodo povezani z digitalizacijo, da skoraj ne bo področja, kjer ne bodo nujne veščine, ki bodo omogočale uporabljanje informacijskih tehnologij. Kakšne pa bodo konkretne potrebe po poklicih v prihodnosti, pa strokovno ne raziskujemo.

V Sloveniji imamo zelo podrobne napovedi za potrebe enega leta, za obdobje petih let, ko bomo dobili diplomante, ki bi se letos jeseni vpisali, pa nimamo argumentirane strokovne napovedi. Tudi Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje ima le enoletne napovedi deficitarnih kadrov. Sicer imamo napovedi po posameznih področjih, posebej za nekatera strateško razvojno inovativna partnerstva, vemo tudi, katere poklice ocenjuje mednarodno poslovno okolje za perspektivne, vendar pa celovite slike žal nimamo.

Vsi podpiramo, da se omogoči predvsem na Univerzi v Ljubljani dodatno financiranje programov na IKT smereh ter na naravoslovno-tehničnih smereh, saj je na kar nekaj programih interes za vpis večji, kot je razpisanih prostih študijskih mest.

Omejitev vpisa pa bi morali podrobneje argumentirati z razvojnimi analizami. Npr.: če v Sloveniji v naslednjih letih uvedemo kvalitetnejšo dolgotrajno oskrbo (k čemur nas poleg odgovornosti do svojih državljanov zavezujejo tudi cilji EU), potem bomo imeli tudi večje potrebe po družboslovnih in humanističnih poklicih.

Razumevanje oziroma tudi posplošeno mnenje, da je preveč vpisanih na družboslovne in premalo na tehnične poklice, ni točno in pelje k napačnim ocenam in ukrepom. V Sloveniji namreč študira in diplomira bistveno več žensk kot moških. Nekateri predvsem humanistični in družboslovni programi so izrazito feminizirani – nekje preko 80 % vpisanih žensk – medtem ko so naravoslovno-tehnični programi s pretežno moškimi študenti in diplomanti. In po mednarodnih primerjavah se pri nas večji delež

moške populacije vpisuje na tehnične smeri, kot pa v večini držav EU. Zato je eden izmed ključnih načinov, kako povečati delež diplomantov v tehničnih poklicih, da pripeljemo na študij tehničnih strok večji delež ženske populacije, ki na PISA testih za matematiko ne dosegajo nič slabših rezultatov od moških. Samo od sebe se to ne bo zgodilo.

Visokošolske programe je potrebno bolj povezati z višješolskimi programi – jih integrirati v koordiniran sistem terciarnega izobraževanja. Premalo vpisanih v tehnične poklice je tudi zaradi težavnosti matematike 3 (in tudi 2), ki ju morajo obvladati diplomanti tehničnih šol. V višješolskem izobraževanju je področje matematike manj zahtevno, diplomanti pa pridobijo druge potrebne kompetence za delo na tehničnih področjih. Ta povezanost je potrebna tudi zaradi prevladujočega razumevanja, da le visokošolska izobrazba omogoča, da bo Slovenija na znanju temelječa družba. Tako lahko v izhodiščih za Nacionalni program visokega šolstva 2021-2030 najdemo, da naj bi vsaj 50 % državljanek in državljanov v starosti do 34 let zaključilo eno od stopenj visokošolskega izobraževanja. Kje je tu razmislek o normalni oz. Gaussovi porazdelitvi sposobnosti, kakšna bo kvaliteta te izobrazbe, kje je prostor za višješolsko izobraževanje, kje je mesto za poklicne šole? Pa to je le eden, celo manjši problem pri tej paradigmi. Večji problem je, kaj bomo izobraževali prihajajoče generacije, da bomo zagotovili ustrezne kompetence za družbo znanja, ki bo tudi konkurenčna, socialno vzdržna in še srečna povrh. Da bosta gospodarstvo in javni sektor dobila ustrezne kadre.

Mogoče so pa gasilске akcije, s katerimi poskušamo na področju šolske mreže in vpisa mladih v različne programe, priložnost, da ugotovimo, kako pomanjkljivo načrtujemo svojo prihodnost. In kakšen velik prepad je med visokimi cilji, kot je npr. družba znanja, digitalna preobrazba, družba 5.0, in konkretnimi politikami in ukrepi, ki jih izvajamo in načrtujemo, da bomo te cilje res dosegli. [gg](#)

Eden izmed ključnih načinov, kako povečati delež diplomantov v tehničnih poklicih, je, da pripeljemo na študij tehničnih strok večji delež ženske populacije, ki na PISA testih za matematiko ne dosegajo nič slabših rezultatov od moških. Samo od sebe se to ne bo zgodilo.

Samo Hribar Milič, odgovorni urednik

Foto: Krafart

Izkoristiti je treba priložnosti in obrniti nov list **18**
Intervju z Boštjanom Gorjupom

Za nekatere poklice prihodnosti ni treba, da čakamo na državo **24**
Intervju s Kristi Hodak

Na voljo 20 milijonov EUR nepovratnih sredstev **30**
Novost

glas gospodarstva

februar 2021

Uvodnik Poklici prihodnosti	3
Poslovna klima Gospodarski trendi vredni pozornosti v 2021	6
Zakonodaja Več pozornosti je treba nameniti mnenju gospodarstva	8
170 let GZS Izkoristiti je treba priložnosti in obrniti nov list Ključni mejniki v zbornični zgodovini in razvoju	12 16
Intervju Izhodišča za uspešen vstop v institucionalizacijo	18
Visoko šolstvo Vsi deležniki morajo dobiti besedo	22
Intervju Promet organizacij, ki so odlične v oblikovanju svojih rešitev, raste skoraj dvakrat hitreje od njihovih konkurentov	24
Inovativnost Računovodenje inovacij (Innovation accounting)	28
Novost 20 mio EUR nepovratnih sredstev	30
Pametna družba v Jugovzhodni Evropi Slovenija lahko postane zgled drugim	31
Lesnopredelovalna industrija Možnosti za razvoj so odlične Pokazale so se razpoke, a hkrati tudi priložnosti Prihodnost je v trajnostnem razvoju Obseg sanacije zaradi podlubnikov se polagoma zmanjšuje	33 38 43 46
SRIP PSIDL Povezovanje za nove in globalno konkurenčnejše rešitve	48
Lestvica Največjih 50 podjetij v lesno-predelovalni industriji v letu 2019	52

Izdajatelj:
Gospodarska zbornica Slovenije
Dimičeva 13, 1504 Ljubljana

Gospodarska
zbornica
Slovenije

Odgovorni urednik:
Samo Hribar Milič

Izvršna urednica:
Barbara Perko

Oblikovanje:
Samo Grčman

Uredniški odbor:
Grit Ackermann, Antonija Božič Cerar,
Marko Djinović, Ariana Grobelnik,
Bojan Ivanc, Tomaž Kordiš,
Tajda Pelicon, Petra Prebil Bašin,
Matej Rogelj, Igor Zorko

Uredništvo:
Dimičeva 13, 1504 Ljubljana
01 5898 000
gg.plus@gzs.si

Trženje oglasnega prostora:
Dašis, d. o. o.
gg.trzenje@gzs.si
01 5130 824

Izzivi majhnih družb s fokusom na več dejavnosti 90

Finančni nasvet

Poslovanje z Združenim kraljestvom 92

Administrativni nasvet

Trženje vsebin preko digitalnih medijev 94

Izobraževalni nasvet

Posavska regija

V Posavju bi izpad zaradi korona krize lahko nadomestili že v letu ali dveh 57
JEK 2 bi potrebovali že danes, če s prehodom v brezogljično družbo 64
mislimo resno 70
Za podjetji, vezanimi na avtoindustrijo, je težko leto 75
Številni projekti na cestni in železniški infrastrukturi

Turizem

Termalna in vinorodna regija se počasi pobira na noge 80

Lestvica

Največjih 50 podjetij posavske regije v letu 2019 85

Finančni nasvet

Izzivi majhnih družb s fokusom na več dejavnosti 90

Okoljski nasvet

Dotatni nadzorni mehanizmi pri pošiljkah odpadkov 91

Administrativni nasvet

Poslovanje z Združenim kraljestvom 92

Kreativni nasvet

Kako biti v redu 93

Izobraževalni nasvet

Trženje vsebin preko digitalnih medijev 94

Certifikat

Podeljeni prvi pristopni certifikati Družbeno odgovoren delodajalec 96

CEMP

Mednarodni kotiček 98

In Memoriam

Jožef Roman Grah 100

Slavko Marčinko 100

Novice 101

Napovednik 102

Tisk: Present, d. o. o.

Datum natisa: 18. 2. 2021

Distribucija: Pošta Slovenije

ISSN 13183672

Revijo Glas Gospodarstva prejmejo člani GZS brezplačno (1 izvod).

Letna naročnina za dodatni izvod je: 80,00 evrov z vključenim DDV.

Poština za tujino se zaračuna posebej.

Medij Glas gospodarstva izdajateljja Gospodarske zbornice Slovenije, s sedežem v Ljubljani, Dimičeva 13, je vpisan v razvid medijev, ki ga vodi Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, pod zaporedno številko 516.

Notranjost revije je natisnjena na recikliranem papirju Viprint papirnice VIPAP VIDEM KRŠKO, d. d., ki je za vse papirje pridobila certifikat FSC®, za nekatere papirje iz grafičnega programa pa tudi certifikat Ecolabel (okoljska marjetica).

Pri tiskanju smo uporabili okolju prijazne barve na rastlinski osnovi.

Foto na naslovnici: Depositphotos

Poslovna klima

Gospodarski trendi vredni pozornosti v 2021

Različna cepiva bodo do sredine leta 2021 dostopna širšemu prebivalstvu, kar bo omogočilo normalizacijo gospodarskih razmer.

Darja Močnik, Analitika GZS

Na obzorju postopna vrnitev v normalno stanje, z rastjo gospodarske aktivnosti.

Leta 2020 je svetovno gospodarstvo doživelo svojo najglobljo recesijo v zadnjih 74 letih. Virus SARS-CoV-2 pa bo ostal z nami tudi v letu 2021. Najbolj ambiciozno svetovno kampanjo cepljenja, kar smo jih kdaj videli, bomo na svetu izvedli v prvi polovici leta 2021. Svetovno gospodarstvo je v leto 2021 vstopilo z umirjeno stopnjo rasti, kjer prednjačita Kitajska in ZDA, in ki naj bi se v drugi polovici leta pospešila. Tako naj bi se svetovni BDP letos povečal za približno 5,2 % (-4,4 % v 2020, IMF). Stopnja varčevanja gospodinjstev se je v 2020 močneje zvišala, kar predstavlja potencial zvišanja zasebne porabe v 2021, tudi za potovanja in storitve. Monetarna politika centralnih bank bo ostala

prilagodljiva, obrestne mere bodo ostale nizke, inflacija pa se bo postopno zviševala, predvsem zaradi rasti cen kovin, energentov in zamud pri dobavnih verigah izdelkov iz Azije. Bančna tveganja bodo ostala zmerna, saj bodo izredni ukrepi držav omejevali rast stečajev in pripadajočo rast brezposelnosti.

Cene surovin so se v drugi polovici leta 2020 močno okrepile, ko se je ponovno okrepilo zaupanje v prihodnjo rast svetovnega gospodarstva. Višji stroški se bodo v naslednjih šestih do devetih mesecih prelili navzdol po dobaviteljskih verigah ter povzročili višje cene končnih izdelkov. Ameriški dolar naj bi leta 2021 še nekoliko oslabil. [gg](#)

10 ključnih podatkov

Upad slovenskega blagovnega izvoza: -11,1 % (I-XI 20/I-XI 19)

V prvih enajstih mesecih je bil izvoz blaga (plačilna bilanca) nižji za 8,5 % (v EU-27: -9,9 %), uvoz za 1,7 % (iz EU-27: -13 %). Med državami EU se je izvoz in uvoz najbolj zmanjšal s Italijo in Nemčijo. Pokritost uvoza z izvozom je znašala 110 %. Izvoz storitev je bil v istem obdobju nižji za 20,8 % (med njimi izvoz potovanj za 60,4 %), uvoz storitev pa nižji za 17,2 %.

Gospodarsko razpoloženje: -11,1 o.t. (I 21/I 20)

Gospodarsko razpoloženje na medletni ravni je nekoliko nižje že nekaj mesecev (januarja 2021 medletno nižje za 11,1 %). Kazalnik zaupanja je bil januarja 2021 medletno najnižji v trgovini (-41 o. t.), storitvenih dejavnostih (-26 o. t.) in v gradbeništvu (-5 o. t.), medtem ko je bil v predelovalnih dejavnostih višji za 6 o. t. Glavni omejitveni dejavnik v trgovini in storitvah so zaježitveni ukrepi zaradi covid-19, konkurenca in nezadostno povpraševanje.

Upad industrijske proizvodnje: -6,7 % (I-XI 20/I-XI 19)

V zadnjem četrtletju se je industrijska proizvodnja krepila v srednje tehnoloških dejavnostih. V nizko tehnološko zahtevnih panogah je najbolj upadla. V prvih enajstih mesecih je proizvodnja najbolj zaostajala v srednje nizko in srednje visoko tehnološko zahtevni proizvodnji (-10,5 % in -9,1 %). Pri visoko tehnološki proizvodnji je bila višja za 6,8 %, vendar je to začasen značaj.

Upad realnega prihodka storitvenih dejavnosti: -11,5 % (I-XI 20/I-XI 19)

Ponovno zaprtje nekaterih storitvenih dejavnostih je vplivalo na znižanje obsega prihodkov v storitvenih dejavnostih. V prvih enajstih mesecih se je realni prihodek najbolj znižal v dejavnostih potovalnih agencij, organizacij (-73 %), nastanitvah (-36 %), zaposlitvenih dejavnostih (-33 %), dejavnosti strežbe pijač in jedi (-28 %), dejavnost v zvezi s filmi, video-zapisi (26 %). Okrepil se je prihodek pri podjetniškem in poslovnem svetovanju ter računalniškem programiranju (za dobrih 5 %).

Upad prometa blaga v pristanišču: -19,4 % (I-XI 20/I-XI 19)

Upad prevoza blaga so zabeležili v pristanišču (v prvih enajstih mesecih: -19,4 %) ter na letališču (-8,9 %). Promet potnikov na letališčih je upadel še precej bolj (83 %). Avtobusi v javnem prevozu so prepeljali pol manj potnikov.

Realni upad prihodka v trgovini na drobno (brez motornih goriv): -1,2 % (I-XI 20/I-XI 19)

Realna prodaja v trgovini z neživilni je bila v prvih enajstih mesecih nižja za 1,5 %, v trgovini z živili za 0,8 %. Tako je trgovina na drobno zaostajala medletno za 1,2 %, v kolikor ne upoštevamo prodaje z motornimi gorivi, kjer je bil prihodek nižji za 23,6 %. Prodaja v trgovini z motornimi vozili je bila nižja za 14,1 %. Zaprtje nekaterih trgovin je dodatno poslabšalo novembrsko medletno prodajo v trgovini z neživilni, avtomobili in gorivi.

Rast gradbenih del: 0,3 % (I-XI 20/I-XI 19)

V zadnjem četrtletju 2020 se je gradbena aktivnost izboljšala. Upad vrednosti gradbenih del pri stavbah je v prvih enajstih mesecih znašal 3,5 %, kjer je bilo opravljenih za 14 % več gradbenih del pri stanovanjskih stavbah in za 10 % manj pri nestanovanjskih. Rast del pri gradbenih inženirskih objektih je znašala 3 %. V letu 2020 je bilo izdanih 6 % manj gradbenih dovoljenj za stavbe, površina vseh stavb je bila nižja za 5 %.

Deflacija: -0,1 % (2020/2019)

V letu 2019 so bile cene življenjskih potrebščin v povprečju nižje za 0,1 % v primerjavi z letom 2019. Medletni padec cen življenjskih potrebščin se je decembra še nekoliko poglobil, in sicer na -1,1 %. Deflacija se je poglobila zaradi počasnejše rasti cen nepredelane hrane in medletno cenejših energentov. Cene blaga so se v 2020 znižale za 0,9 %, storitev pa zvišale za 1,6 %.

Nominalna rast bruto plač: +5,6 % (I-XI 20/I-XI 19)

Povprečna plača v zasebnem sektorju se je v prvih enajstih mesecih povečala za 5,6 %. Ta se je od aprila dalje pospešila zaradi vpliva metodologije izračuna statistike plač zaradi večjega števila napotitev zaposlenih oseb v ukrep čakanja na delo. Plače v javnem sektorju so porasle za 7,1 %, kjer se ob razglašeni drugi epidemiji ponovno izplačujejo višji dodatki.

Število delovno aktivnih: -0,5 % (I-XI 20/I-XI 19)

Medletno je bilo novembra letos za 1,3 % oz. dobrih 12 tisoč manj zaposlenih. Zaposlenih pri pravnih osebah je bilo za 15,9 % več kot v 2019. Konec decembra je bilo 87.283 brezposelnih oseb, kar je bilo za 15,9 % več kot v 2019. Decembra in v začetku januarja 2021 je število brezposelnih ponovno poraslo. Vladni ukrepi, ki ohranjajo delovna mesta, omogočajo, da porast brezposelnih ni sorazmeren s padcem dodane vrednosti.

*Upoštevani statistični podatki, znani do 26. 1. 2021

Merkur Business Box –

Premoženjsko zavarovanje za mala in
srednje velika podjetja

○ Premoženje
zavarovano
na novo
vrednost.

✦ Transparentna
zavarovalna kritija.

✓ Širok nabor sodobnih
zavarovalnih kritij in
vsot glede na potrebe
zavarovanca.

👍 Brez doplačila
premije v
primeru plačila
na obroke.

🛡️ Zavarovanje
objektov, opreme,
zalog, odgovornosti,
finančnih izgub za
vse vrste nevarnosti.

Foto: Depositphotos

Zakonodaja

Več pozornosti je treba nameniti mnenju gospodarstva

Najnovejši protikoronski zakonodajni paket prinaša subvencioniranje minimalne plače in podaljšuje nekatere druge ukrepe. Gospodarstveniki poudarjajo, da je treba več pozornosti nameniti mnenju gospodarstva.

Urška Sojč, Pravna služba GZS

Ključni ukrep, ki ga prinaša PKP8, je subvencioniranje minimalne plače v prvi polovici leta 2021.

Kmalu bo minilo eno leto od začetka prve razglasitve epidemije covid-19 in Državni zbor RS je v tem času sprejel osem protikoronskih zakonodajnih paketov. Po napovedih vlade naj bi bil v pripravi že deveti protikoronski zakon. Zaradi obsežnosti in prepletenosti predpisov je sledenje interventni zakonodaji zelo zapletena naloga in uporabnik se marsikdaj izgubi med številnimi zakoni in naknadnimi spremembami le-teh. V nadaljevanju je zato pripravljen strnjen pregled interventne zakonodaje in trenutno veljavnih ključnih ukrepov. Časovni pregled je namenjen lažji navigaciji uporabnikov skozi posamezne ukrepe in nekatere spremembe predpisov.

Kaj prinaša aktualni PKP8?

Ključni ukrep, ki ga prinaša PKP8, je **subvencioniranje minimalne plače** v prvi polovici leta 2021, v drugi polovici pa **delna razbremenitev delodajalcev pri plačilu prispevkov za socialno varnost** za delavce v delovnem razmerju.

Za prvo polovico leta je določena subvencija za delodajalce. Delodajalec je za vsakega zaposlenega, katerega plača za polni delovni čas, brez dodatkov, določenih z zakoni in drugimi predpisi ter s kolektivnimi pogodbami, dela plače za delovno uspešnost in

Po epidemiji bo potrebnih še več sredstev za zagon

Med tistimi, ki so krizo močno občutili, so tudi predstavniki industrije dogodkov. »Sejemska dejavnost je specifična, saj se odvija v določenih intervalih. Posamezni sejmi se pripravljajo najmanj eno leto, zato se izvedba ali odpoved ne more zgoditi od danes na jutri, ampak v daljšem obdobju. Če odpovemo že en ključni sejem, je lahko izgubljen celoletni prihodek ... Prav zato je pomembno, da upoštevajo ukrepi pomoči izpad prihodkov na letni ravni, odvisno pač od odstotka izpada,« opozarja Janez Erjavec, predsednik uprave Pomurskega sejma.

Veliko težavo predstavlja negotovost glede trajanja ukrepov. »Ukrepi, ki so povezani z nadomestili plač v času čakanja na delo, so sicer dobri, problem pa je, da ne vemo, kako dolgo bo trajala prepoved druženja, saj bi morali pred dogodkom intenzivno delati vsaj pol leta,« pojasni Erjavec in opozori na še en vidik: »Za sejmsko dejavnost je problem tudi izguba zaupanja razstavljalcev in obiskovalcev, zato bo potrebno po epidemiji še veliko več sredstev za ponovni zagon dejavnosti.«

plačila za poslovno uspešnost, dogovorjeno s kolektivno pogodbo ali pogodbo o zaposlitvi, ne dosega zneska, določenega v skladu z Zakonom o minimalni plači, upravičen do povračila dela minimalne plače v obliki mesečne subvencije v višini 50 eurov. Delodajalec je do subvencije upravičen za plačilo dela od 1. januarja do 30. junija 2021. Na koriščenje subvencije je vezana prepoved odpuščanja delavcev, za katere je bil delodajalec upravičen do prejemanja subvencije, ter prepoved izplačila dobička, nakupov lastnih delnic ali lastnih poslovnih deležev, izplačil nagrad poslovodstvu oziroma dela plač za poslovno uspešnost poslovodstvu, izplačanih v letu 2021 oziroma za leto 2021.

Več pozornosti tudi malim podjetjem

Brane Lotrič, direktor podjetja B&B izobraževanje in usposabljanje, poudarja, da je epidemija najbolj prizadela storitveni sektor. »Vladni ukrepi tudi po PKP8 ostajajo naravnani v smeri pokrivanja stroškov dela in obdržanju zaposlitev. Tako usmeritev je seveda potrebno pohvaliti. Hkrati pa se zaradi hitrosti spreminjanja zdravstvene situacije dogaja, da se nekatere dejavnosti sicer odpirajo, vendar z nesorazmernimi spremljajočimi preventivnimi ukrepi. V nekaterih dejavnostih se testiranje na virus ne zahteva niti od izvajalca storitev, kot je primer javnega prevoza potnikov, na področju usposabljanja voznikov pa se za vsako udeležbo na usposabljanju zahteva negativen test, ki ni starejši od 24 ur. Če želi nekdo opraviti vozniški izpit, se bo moral tako testirati vsaj dvajsetkrat. Smiselno bi bilo, da se ob odpiranju posameznih panog več pozornosti posveti tudi mnenju gospodarstva. Odpiranje seveda pozdravljamo, vendar tako, da je izvajanje dejavnosti tudi dejansko možno organizirati.«

Opozarja tudi na ključni ukrep zadnjega zakona. »Posebej v teh razmerah izstopa dvig minimalne plače, ki ga gospodarstvo sicer pozdravlja, vendar ne na način, ki utegne porušiti celotno plačno shemo in povzročiti dvige vseh plač v obdobju, ko gospodarstvo tega ne zmore. Pomembna je primerjava plač v zasebnem in javnem sektorju. V zasebnem je za dvig plač potrebna višja dodana vrednost, v javnem sektorju pa se te plače pač izplačajo iz proračuna, kar lahko predstavlja tudi manj ugodna izhodišča za davčne obremenitve gospodarstva in potrošnikov,« poudarja Lotrič.

Pri novih ukrepih, ki jih pričakuje v PKP 9, bi bilo po njegovih besedah prav, da se posebej obravnava tudi mala in srednja podjetja, ki v zasebnem delu gospodarstva predstavljajo kar 70 % zaposlenih. »Zato pozivam podjetnice in podjetnike, da svoje predloge za hitrejšo vzpostavitev pogojev za ponovni vzpon posameznih dejavnosti naslovijo tudi na GZS, oziroma svojo področno zbornico ali združenje. Doslej je vlada utemeljene predloge GZS v pretežni meri tudi upoštevala,« dodaja.

V drugi polovici leta se spreminja najnižja osnova za obračun prispevkov od plače in nadomestila plače, ki bo za plače in nadomestila plače, izplačane za mesece od julija do decembra 2021, določena v višini minimalne plače. Dodatni pogoji za koriščenje ukrepa niso predvideni.

Kateri že uveljavljeni ukrepi še veljajo?

PKP8 podaljšuje tudi nekatere do sedaj že veljavne ukrepe:

- **podaljšanje ukrepa čakanja na delo od 1. februarja do 30. aprila, z možnostjo podaljšanja ukrepa s sklepom vlade še dvakrat po 1 mesec** ter sprememba pri kriteriju ter višini povračila,
- **podaljšanje ukrepa kratkotrajne odsotnosti zaradi bolezni do 31. 12. 2021** ter
- **spremembo pri obračunu kriznega dodatka** na način, da se plačilo za poslovno uspešnost ne upošteva pri plači za mesec november.

S Sklepom o podaljšanju veljavnosti določenih ukrepov iz Zakona o začasnih ukrepih za omilitev in odpravo posledic COVID-19 ter Zakona o interventnih ukrepih za omilitev posledic drugega vala epidemije COVID-19, objavljenem v Ur.l. RS št. 195 z dne 23.12.2021, so bili podaljšani tudi naslednji ukrepi:

- **ukrep nadomestila plač delavcem zaradi odredene karantene ali nemožnosti opravljanja dela zaradi višje sile zaradi obveznosti varstva, ustavitve javnega prevoza ali zaprtja mej** iz 57. do 67. člena ZZUOOP se podaljša do 31. marca 2021;
- **ukrep izredne pomoči v obliki mesečnega temeljnega dohodka** iz 88. do 92. člena ZZUOOP se podaljša do 31. marca 2021;
- **ukrep delno povrnjenega izgubljenega dohodka za čas trajanja odredene karantene na domu ali nezmožnosti opravljanja dela zaradi višje sile zaradi obveznosti varstva otroka** iz 93. do 97. člena Zakona o začasnih ukrepih za omilitev in odpravo posledic COVID-19 ZZUOOP ter 104. in 105. člena ZIUOPDVE se podaljša do 31. marca 2021;
- upravičeno obdobje pomoči v obliki **delnega povračila nekritih fiksnih stroškov** iz 109. člena ZIUOPDVE se podaljša do 31. marca 2021;
- **ukrep dolžnosti delodajalca obvestiti Inšpektorat Republike Slovenije za delo o delu na domu** iz 102. člena ZIUOPDVE se podaljša do 31. marca 2021.

Še vedno pa velja tudi Zakon o interventnem ukrepu odloga plačila obveznosti kreditorejmalcev (ZIUOPOK), ki določa interventni ukrep **odloga plačila obveznosti iz kreditne pogodbe**.

Prav tako so v veljavi še nekateri drugi ukrepi iz predhodnih PKP-jev, kot na primer:

- oprostitev najemnin, če je lastnik država ali lokalna skupnost (PKP6),
- odpoved in podaljšanje pogodbe ter odlog plačila najemnin za poslovne nepremičnine (PKP7),
- odlog plačila kreditnih obveznosti (PKP6) in
- odlog plačila davkov in prispevkov (PKP6).

Na GZS smo med predloge uvrstili tudi podaljšanje ukrepa kritja nadomestila v breme obveznega

PKP8 podaljšuje več do sedaj že veljavnih ukrepov.

Še vedno velja ZIUOPOK, ki določa interventni ukrep odloga plačila obveznosti iz kreditne pogodbe.

Predlog, da bi podaljšali ukrep kritja nadomestila v breme obveznega zdravstvenega zavarovanja od prvega dne bolniške odsotnosti dalje, ki je bil uveljavljen s PKP1, ni bil upoštevan.

zdravstvenega zavarovanja od prvega dne bolniške odsotnosti dalje, ki je bil uveljavljen s PKP1 in v gospodarstvu dobro sprejet, ampak naš predlog žal ni bil upoštevan.

Namen zakonodajnih ukrepov je bila pomoč gospodarstvu in državljanom pri soočanju z epidemijo in njenimi posledicami. Mnogo ukrepov je bilo namenjenih tudi ohranitvi delovnih mest pri delodajalcih, katerih poslovanje je epidemija najbolj prizadela ter zagotavljanju likvidnosti, zato je bil tudi ta pregled pripravljen s fokusom na ukrepe z delovnopravnega področja in delno ukrepe s področja likvidnosti. Seznam veljavnih ukrepov ni zaključen, ampak smo v tem pregledu želeli izpostaviti tiste, ki so po naši presoji ključni. [gg](#)

Treba je podpreti lokalno

Ob vseh že prej omenjenih ukrepih je zdaj pravi čas, da se za domača podjetja poskrbi tudi na drugačen način. Podjetja iz živilsko-predelovalne panoge opozarjajo, da bi bilo treba vpeljati spremembe v zakonodajo o označevanju porekla mesa. »Zaradi viškov mesa v Evropi ter vse več uvoza mesa nepreverjenega porekla tudi na naš trg, predlagamo spremembe v zakonodaji označevanja porekla mesa,« pravi Janez Rebec, predsednik uprave Pivke d. d. »Predlagamo, da bi bilo poreklo na polici mesarja in trgovca označeno z večjimi črkami, bolj poudarjeno in bi bil kupec jasno in nedvoumno informiran, če je to meso POREKLO POLJSKA ali je njegova pridelava in predelava SLOVENIJA. Želeli bi si tudi, da bi bilo označeno poreklo mesa na jedilnikih v restavracijah, hotelih in pri drugih ponudnikih že pripravljenih jedi. Poreklo mesa je garancija za njegovo kakovost in podpora lokalnega. To bi bil pomemben ukrep za omilitev posledic koronavirusa za potrošnike, kmete in gospodarstvo. Pri vsem pa je potrebna tudi kontrola in nadzor pristojnih služb, ki bi sledljivost mesa in označevanje nadzirale.«

Od začetka t. i. koronakrize do 5. februarja so bili sprejeti naslednji interventni zakoni:

1. Zakon o interventnih ukrepih na področju plač in prispevkov (ZIU PPP), Zakon o interventnih ukrepih za zajezitev epidemije COVID-19 in omilitev njenih posledic za državljane in gospodarstvo (ZIUZEOP), Zakon o interventnih ukrepih na javnofinančnem področju (ZIUJP), Zakon o interventnem ukrepu odloga plačila obveznosti kreditojemalcev (ZIUOPOK), Zakon o začasnih ukrepih v zvezi s sodnimi, upravnimi in drugimi javnopravnimi zadevami za obvladovanje širjenja nalezljive bolezni SARS-CoV-2 (COVID-19) (ZZUSUDJZ), Zakon o interventnih ukrepih na področju kmetijstva, gozdarstva in prehrane (ZIU PKGP), t. i. **PKP1**
2. Novela Zakona o interventnih ukrepih za zajezitev epidemije COVID-19 in omilitev njenih posledic za državljane in gospodarstvo (ZIUZEOP-A) in Zakon o zagotovitvi dodatne likvidnosti gospodarstvu za omilitev posledic epidemije COVID-19 (ZDLGPE), t. i. **PKP2**
3. Zakon o interventnih ukrepih za omilitev in odpravo posledic epidemije COVID-19 (ZIUOOPE), Interventni zakon za odpravo ovir pri izvedbi pomembnih investicij za zagon gospodarstva po epidemiji COVID-19 (IZOOPIZG), Zakon o poročtvu Republike Slovenije v Evropskem instrumentu za začasno podporo za ublažitev tveganj za brezposelnost v izrednih razmerah (SURE) po izbruhu COVID-19 (ZPEIPUTB), t. i. **PKP3**
4. Zakon o interventnih ukrepih za pripravo na drugi val COVID-19 (ZIU PDV), t. i. **PKP4**
5. Zakon o začasnih ukrepih za omilitev in odpravo posledic COVID-19 (ZZUOOP), ti. **PKP5**
6. Zakon o interventnih ukrepih za omilitev posledic drugega vala epidemije COVID-19 (ZIUOPDVE), t. i. **PKP6**
7. Zakon o interventnih ukrepih za pomoč pri omilitvi posledic drugega vala epidemije COVID-19 (ZIUPOP DVE), t. i. **PKP7**
8. Zakon o dodatnih ukrepih za omilitev posledic COVID-19 (ZDUOP), t. i. **PKP8**

V skrbi za primerno bivanje v tretjem življenjskem obdobju

Nepremičninski sklad pokojninskega in invalidskega zavarovanja, d. o. o. (Nepremičninski sklad) bo do konca leta 2022 pridobil več kot 180 novih, za starejše prilagojenih stanovanj, do leta 2025 pa skupaj 400 stanovanj. V teku je tudi poziv za zbiranje ponudb za nakup objektov in stavbnih zemljišč za gradnjo stanovanj za starejše.

»Zastavljene imamo ambiciozne načrte in navkljub epidemiji Covid-19 nadaljujemo z iskanjem primernih zemljišč za gradnjo in razvijanjem novih naložb,« pravi Mag. Andrej Hudoklin, direktor Nepremičninskega sklada pokojninskega in invalidskega zavarovanja, d. o. o.

Osnovni namen Nepremičninskega sklada je zagotavljanje in oddajanje stanovanj za starejše. V svojem skladu ima 3.123 najemnih stanovanj v 116 krajih in 555 stanovanjskih in stanovanjsko-poslovnih objektih po vsej Sloveniji, med katerimi je 360 oskrbovanih najemnih stanovanj. Namenjena so reševanju stanovanjskih vprašanj upokojencev oz. starejših od 65 let, oddajajo pa se za nedoločen čas. Osnovno poslanstvo družbe je skrb za primerno bivanje v tretjem življenjskem obdobju, kar pomeni ob ekonomsko uspešnem poslovanju družbe tudi vzdrževanje, energetska sanacija in arhitekturno

60 oskrbovanih najemnih stanovanj na Bledu.

prilagajanje obstoječega stanovanjskega sklada in razvijanje novih projektov z najemnimi stanovanji za starejše (oskrbovana in namenska) in drugih oblik bivanja (bivalne skupnosti za starejše).

Več kot 3.100 najemnih stanovanj za starejše po Sloveniji

Med 2.763 namenskimi najemnimi stanovanji prevladujejo garsonjere in enosobna stanovanja, povprečna površina stanovanj je 38 m². Najemnina za povprečno veliko stanovanje znaša približno 129 evrov mesečno; k najemnini je treba prišteti vse obratovalne in ostale stroške. Najemnine za stanovanja Nepremičninskega sklada so nižje od najemnin na trgu in tako dostopnejše starejšim.

V lasti imajo tudi 360 oskrbovanih najemnih stanovanj v 16 krajih po Sloveniji, ki so velika od 27 do 72 m² in primerna za bivanje ene ali dveh oseb. Povprečna najemnina za oskrbovano najemno stanovanje znaša 5,9 evra na kvadratni meter, k najemnini pa je treba prišteti vse obratovalne in ostale stroške.

Še 400 novih najemnih stanovanj za starejše

V gradnji je 60 oskrbovanih najemnih stanovanj na Bledu, 13 oskrbovanih in 8 namenskih najemnih stanovanj v Radljah ob

Dravi, 36 oskrbovanih najemnih stanovanj v Studencih v Mariboru, več kot 40 oskrbovanih in namenskih najemnih stanovanj na Kozini, izbrana je arhitekturna rešitev za izgradnjo 20 oskrbovanih stanovanj ob Šegovi ulici v Novem mestu in za prenovo objekta in pridobitev dodatnih namenskih najemnih stanovanj v Radovljici. Skupaj bo tako do konca leta 2022 predvidoma na voljo 180 novih najemnih stanovanj za starejše. Do leta 2025 želi sicer Nepremičninski sklad pridobiti 400 novih oskrbovanih in namenskih najemnih stanovanj za upokojence in druge starejše.

Poziv za zbiranje ponudb za nakup stanovanj, zemljišč

Nepremičninski sklad išče primerna zemljišča za gradnjo in razvijanje novih naložb. Za ta namen je objavljen Poziv za zbiranje zavezujočih ponudb za nakup stanovanj/večstanovanjskih stavb (zgrajenih ali v fazi gradnje oz. projektiranja) in stavbnih zemljišč za gradnjo stanovanj. Stanovanja morajo biti arhitekturno in arhitektonsko prilagojena starejšim, v mirnem in urbanem okolju, kjer so v bližini ključne življenjske storitve (trgovina, zdravstvena oskrba, javni prevoz ...).

Več informacij je na voljo na spletni strani www.ns-piz.si.

170 let GZS

Izkoristiti je treba priložnosti in obrniti nov list

Tajda Pelicon, foto: Barbara Reya

Ob visokem jubileju sporočilo Gospodarske zbornice Slovenije ostaja enako kot vseh 170 let njenega obstoja: njeno osnovno poslanstvo je zastopanje interesov članov in delovanje za dobrobit gospodarstva.

Gospodarska zbornica Slovenije letos praznuje 170-letnico svojega obstoja. V teh 170 letih je bilo doseženih veliko pomembnih mejnikov in narejenih veliko korakov, s katerimi se zasledujejo osnovni cilji zbornice. Za celotnim svetom je leto, kakršnega si nismo predstavljali. Pandemija je pred nas postavila nove izzive, a hkrati tudi nove priložnosti. »Naš cilj je izkoristiti priložnosti, da rastemo, se spreminjamo, se razvijamo. Da skupaj dosežemo novo razvojno paradigmo,« je v pogovoru povedal predsednik Gospodarske zbornice Slovenije Boštjan Gorjup.

Kaj je GZS danes, če pogledamo skozi prizmo števil?

Če bi moral Gospodarsko zbornico Slovenije opisati zgolj s številkami, bi to zvenelo takole:

- reprezentativni predstavnik slovenskega gospodarstva s 170-letno tradicijo;
- največja, najvplivnejša in najmočnejša gospodarska povezava v Sloveniji s 6000 člani, ki

prispevajo 50 odstotkov dodane vrednosti slovenskega gospodarstva in generirajo dve tretjini prodaje na tujih trgih;

- 13 regionalnih zbornic;
- 24 združenj in zbornic dejavnosti.

Vendar pa GZS niso zgolj številke, temveč ljudje. V ožjem smislu zaposleni, ki se s svojim strokovnim znanjem in izjemno energijo srčno zavzemajo za interese zborničnih članov in s tem za boljše poslovno okolje v Sloveniji. V širšem smislu pa podjetja, člani s svojimi zaposlenimi, ki skupaj tvorijo to veliko gospodarsko družino.

Katere mejnike zbornice ocenjujete kot najpomembnejše?

Takih mejnikov je kar nekaj. Naša zgodovina se je začela pisati 12. januarja 1851, ko je v Ljubljani pričela delovati prva čez-sektorska gospodarska zbornica na Slovenskem, ustanovljena po odloku Franca Jožefa

Gospodarska zbornica Slovenije niso zgolj številke, temveč ljudje.

v okviru Avstrijskega cesarstva. Z osamosvojitvijo Slovenije je Gospodarska zbornica Slovenije leta 1991 postala nacionalna zbornica samostojne države in aktivno prispevala v predpristopnih pogajanjih za članstvo Slovenije v EU. Po uveljavitvi novega Zakona o gospodarskih zbornicah smo leta 2006 uvedli prostovoljno članstvo v GZS in dve leti kasneje prejeli status reprezentativne gospodarske zbornice. To so morda najpomembnejši mejniki vseh 170 let.

A drugih pomembnih mejnikov je še več. Leta 1928 zbornica na pobudo trgovcev, obrtnikov in industrialcev ustanovi Razsodišče zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani, ki se leta 1965 preimenuje v Stalno razsodišče pri Gospodarski zbornici SRS. To nosi današnje ime – Stalna arbitražna pri GZS – od leta 1980. Pa leta 1992 včlanitev v Združenje evropskih gospodarskih zbornic Eurochambres, ki danes predstavlja 20 milijonov podjetij po vsej Evropi. Leta 1999 smo naš sedež preselili v novozgrajeno zgradbo, ki je bila takrat simbolno poimenovana Esmeralda. Pa leta 2001 včlanitev v Mednarodno trgovinsko zbornico (ICC) s sedežem v Parizu kot največjo svetovno poslovno organizacijo za pospeševanje liberalizacije svetovne trgovine in oblikovanje mednarodnega avtonomnega gospodarskega prava. GZS je tudi sopolisnik prvega socialnega sporazuma, ki je že leta 1995 predvidel aktivno vlogo zbornice pri odločanju o vprašanjih s področja ekonomskega sistema in ekonomske politike.

20. novembra 2019 smo predstavniki gospodarstva, vlade in znanosti podpisali posebno izjavo za Slovenijo 5.0 kot družbo trajnostnega razvoja, ki bo z uporabo znanosti, umetne inteligence, industrije 4.0 in inovativnosti zagotavljala delo, socialno varnost in okoljsko vzdržnost po najvišjih svetovnih standardih. In še bi lahko naštevali.

Kaj so največji dosežki zbornice v 170 letih?

Če bi moral izpostaviti tri dosežke, na katere smo v vseh 170 letih najbolj ponosni, ker so postali del slovenske tradicije, bi bili to uvedba nagrad za izjemne gospodarske in podjetniške dosežke leta 1969. Danes jih imenujemo kar gospodarski oskarji. Od leta 1969 je nagrado prejelo prek 370 gospodarstvenikov in gospodarstvenic, ki več let dosegajo odlične rezultate na domačem in svetovnih trgih. Poslovno uspešnost, ki izpolnjuje najbolj zahtevna merila odličnosti, nagrajenci dopolnjujejo z razvojno naravnostjo, inovativnostjo in izjemno družbeno odgovornostjo. Med dosežki bi tu navedel še začetek oglaševalske akcije Slovenija, moja dežela, katere naročnik je bila zbornica leta 1983. Kot tretjega pa začetek ere podeljevanja priznanj za najboljše inovacije leta 1996. S projektom podelitve priznanj za najboljše inovacije v regiji je najprej začela Območna zbornica v Zasavju. Postopoma so se projektu priključile druge regionalne zbornice. Leta 2003 pa je GZS prvič podelila priznanja za najboljše inovacije na nacionalni ravni.

Kako vidite vlogo GZS v prihodnje? Kaj bodo njeni ključni izzivi v naslednjih letih?

GZS je bila preteklo leto vseskozi vpeta v reševanje problematike širjenja koronavirusa v svetu in tudi pri nas. Nastala zdravstvena kriza se je namreč kaj hitro prelivala v globljo gospodarsko, socialno in družbeno krizo. Zato smo vso svojo energijo usmerjali v sooblikovanje čim bolj življenjskih ukrepov in v podporo pri obvladovanju epidemije. Krize še ni konec. Še naprej bomo budno spremljali razmere v gospodarstvu in tvorno sodelovali pri pripravi naslednjih vladnih protikoronskih zakonodajnih paketov. V februarju je namreč že napovedan deveti paket in pričakujemo, da bodo v njem vključene izboljšave že sprejetih ukrepov, kot je boljše kritje fiksnih stroškov. Pričakujemo tudi, da bo zajel nove ukrepe, za katere je država obljubila, da jih bo reševal PKP9 – predvsem ukrepe pri pomoči in zagonu najbolj prizadetim panogam, pa seveda pričakujemo vključitev razvojnega paketa.

Z začetkom cepljenja proti koncu lanskega leta se je vendarle vsaj delno vrnil optimizem. In ko bo krize konec, želimo biti pripravljeni. Naš cilj je izkoristiti priložnosti, da rastemo, se spreminjamo, se razvijamo. Da skupaj dosežemo novo razvojno paradigmo, Slovenijo 5.0, ki jo razumemo kot družbo trajnostnega razvoja, ki zagotavlja visoko kakovost življenja za vse državljane. V ta namen smo oktobra podpisali razvojno zaveznitvo z Rektorsko konferenco Republike Slovenije (RKRS) ter Koordinacijo samostojnih raziskovalnih inštitutov Slovenije (KOSRIS) s ciljem dviga pomena RR za razvoj Slovenije

Vso svojo energijo smo usmerjali v sooblikovanje čim bolj življenjskih ukrepov in v podporo pri obvladovanju epidemije.

Ko bo krize konec, želimo biti pripravljeni. Naš cilj je izkoristiti priložnosti, da rastemo, se spreminjamo, se razvijamo.

Zavedamo se, da lahko razvojni preboj dosežemo le v tesnem sodelovanju z akademsko sfero.

in dvig dodane vrednosti. Zakaj? Ker ne dosegamo začrtanih ciljev; predvsem namenjam premalo javnih sredstev za R&D (0,6 %, cilj je 1,2 % BDP). Zavedamo se, da lahko razvojni preboj dosežemo le v tesnem sodelovanju z akademsko sfero. Sicer imamo številne primere odličnega sodelovanja, ni pa sistemskega okvira za to sodelovanje. Še vedno čakamo na sestanek s predsednikom vlade. GZS je oblikovala tudi tri ključne merljive cilje, ki jih želimo doseči že leta 2025: 60.000 EUR dodane vrednosti na zaposlenega, 50 Mrd EUR izvoza in povprečno bruto plačo pri 2.300 EUR. Kljub pandemiji ocenjujemo, da so cilji dosegljivi, vendar ob prej navedenem dvigu sredstev za R&R in drugih ukrepov za spodbudo javnih in zasebnih investicij.

Kakšno je sodelovanje GZS z vlado in lokalnimi oblastmi?

Na slavnostni skupščini, ki smo jo organizirali ob 170-letnici GZS in na kateri so sodelovali predstavniki zbornic, ustanovljenih z istim aktom kot naša zbornica, smo razpravljali o trenutnih razmerah, nujnih korakih za nov gospodarski zagon in prihodnjem sodelovanju. Strinjali smo se, da je pomembna naloga gospodarskih zbornic biti partner vlad. To je bilo v preteklosti pomembno in bo vsaj enako pomembno, če ne celo bolj, v prihodnje. GZS v odnosu do vlade in lokalnih oblasti ne vidim kot kritika in nasprotnika, temveč kot partnerja v iskanju rešitev za dobro vseh državljanov in državljanek Slovenije. Vsak deležnik, tako vlada kot gospodarstvo, sindikati in civilna družba, pa tudi vsak posameznik, nosi svoj del odgovornosti za doseg cilja do leta 2030 postati trajnostno naravnana družba Slovenije 5.0.

Katere so ključne naloge, ki jih izvaja GZS – kot koristi za članice?

Na prvem mestu bi izpostavil zastopanje interesov članov na vseh ravneh – nacionalni, regionalni ter ravni dejavnosti, spremljanje in tekoče odzivanje na pobude, ki poslabšujejo poslovno okolje, ter koordinirano akcijo za preprečitev ali vsaj omilitev posledic takšnih potez. To je torej ključna lobistična aktivnost GZS, če temu tako rečemo.

Kot drugo sodijo med ključne naloge prav gotovo mreženja in povezovanja članov med seboj, pa tudi s potencialnimi partnerji iz tujine. To nalogo lahko GZS s svojo izjemno obsežno mednarodno mrežo bistveno hitreje in lažje izvede kot recimo podjetja sama ali kakšna druga, povsem storitveno naravnana organizacija. Nenazadnje je GZS članica tako Eurochambres, združenja evropskih zbornic, kot tudi ICC, poleg tega pa prek 50 evropskih in drugih strokovnih združenj prek svojih zbornic in združenj dejavnosti.

Tretjo pomembno nalogo bi povzel pod naslovom informiranje in izobraževanje. Zbornica letno svojim članom posreduje prek 15.000 informacij in nasvetov iz najrazličnejših področij poslovanja – od splošnih poslovnih informacij, informacij in nasvetov s področja veljavne delovnopravne in gospodarske, pa tudi interventne zakonodaje, ali pa s področja delovanja različnih dejavnosti. Poleg tega pripravi in izvede še več kot 1.200 pravnih mnenj in pravnih svetovanj članom. Samo v prvih treh mesecih epidemije lanskega leta so zbornični strokovnjaki odgovorili na prek 5.000 vprašanj. Poleg tega je GZS oblikovala posebno spletno stran Poslovne informacije v času koronavirusa, ki so jo številni gospodarstveniki označili kot izjemno uporabno mesto z vsemi relevantnimi informacijami, vezanimi na poslovanje v teh izrednih razmerah. Poleg informacij in nasvetov pa GZS organizira tudi veliko število najrazličnejših izobraževalnih dogodkov – v lanskem letu predvsem v obliki webinarjev, običajno pa bolj v obliki fizičnih seminarjev in delavnic. Vsako leto je takih dogodkov prek 300. [gg](#)

Ste zamudili katerega od naših plačljivih kreativnih seminarjev in webinarjev?
Omogočamo vam enostaven nakup prek Clip2go.

Manca Izmajlova, mag. Zineta Vilman, in Benjamin Izmajlov:
Resnica o kreativnosti in uspehu

Metka Pal:
**Zaključevanje
prodajnih pogajanj**

Ana Šuštaršič, Nataša Tovornik in Teja Breznik Alfirev:
Kako vodim sebe, tim in organizacijo?

dr. Željko Čurić:
**Ravnovesje čustev in
razuma v vodenju**

Andrej Zalokar:
**Umetnost delegiranja
in učinkovito
sestankovanje**

Za več informacij pišite na: petja.orehek.jerman@gzs.si

170 let GZS

Gospodarska zbornica Slovenije v letu 2021 praznuje 170-letnico svojega delovanja. Od prvih začetkov pa vse do danes ostaja rdeča nit vseh zborničnih prizadevanj zastopanje interesov članov in krepitev konkurenčnosti slovenskega gospodarstva. Izpostavljam ključne mejnike v zbornični zgodovini in razvoju.

1851

Uradna ustanovitev Zbornice

12. januarja 1851 prične v Ljubljani delovati prva čez-sektorska gospodarska zbornica na Slovenskem, ustanovljena po odloku Franca Jožefa v okviru Avstrijskega cesarstva. Prvi predsednik zbornice je ljubljanski trgovec Lambert Luckmann.

1928

Ustanovitev Razsodišča

Zbornica na pobudo trgovcev, obrtnikov in industrialcev ustanovi Razsodišče zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani, ki se leta 1965 preimenuje v Stalno razsodišče pri Gospodarski zbornici SRS, današnje ime - Stalna arbitraža pri GZS pa nosi od leta 1980.

1969

Prva podelitev Nagrade za izjemne gospodarske in podjetniške dosežke

Zbornica prvič podeli nagrado Borisa Kraigherja, namenjeno izjemnim dosežkom v gospodarstvu. Nagrada se kasneje preimenuje v Nagrado Gospodarske zbornice Slovenije za izjemne gospodarske in podjetniške dosežke.

1983

Začetek oglaševalske akcije »Slovenija, moja dežela«

S ciljem utrditi podobo Slovenije v svetu in promocije slovenskega turizma je zasnovana velika oglaševalska akcija »Slovenija, moja dežela«, katere naročnik je zbornica. Zbornica ustanovi Center za turistično in ekonomsko propagando, ki je zadolžen za realizacijo tržnih akcij.

1991

Postane nacionalna zbornica samostojne države

Z osamosvojitvijo Slovenije GZS postane nacionalna zbornica samostojne države in aktivno prispeva v predpristopnih pogajanjih za članstvo Slovenije v EU.

1992

Včlanitev v Združenje evropskih gospodarskih zbornic

GZS postane članica Združenja evropskih gospodarskih zbornic (EUROCHAMBRES), ki danes predstavlja 20 mio podjetij po vsej Evropi.

1995

Sopodpisnica prvega socialnega sporazuma

GZS je sopodpisnica prvega socialnega sporazuma, ki predvideva aktivno vlogo zbornice pri odločanju o vprašanjih s področja ekonomske sistema in ekonomske politike.

1996

Prva podelitev Priznanj za najboljše inovacije

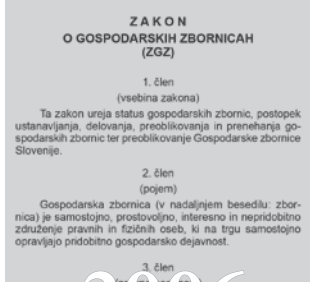
Območna zbornica v Zasavju prične s projektom podelitve priznanj za najboljše inovacije v regiji. Postopoma se projektu priključijo druge regionalne zbornice. Leta 2003 GZS prvič podeli priznanja za najboljše inovacije na nacionalni ravni.

2001

Včlanitev v Mednarodno trgovinsko zbornico (ICC)

GZS postane preko slovenskega Nacionalnega odbora članica Mednarodne trgovinske zbornice (ICC) s sedežem v Parizu kot največje svetovne poslovne organizacije za pospeševanje liberalizacije svetovne trgovine in oblikovanje mednarodnega avtonomnega gospodarskega prava.

2006

Prostovoljno članstvo

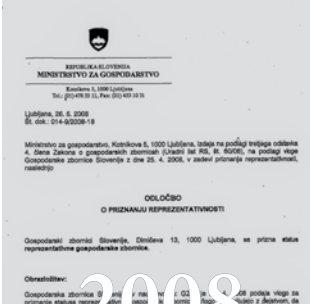
24. junija 2006 začne veljati nov Zakon o gospodarskih zbornicah, ki po petmesečnem prehodnem obdobju s 24. novembrom uvede prostovoljno članstvo v GZS.

2007

Prvič organizira Vrh slovenskega gospodarstva

11. oktobra 2007 GZS prvič organizira Vrh slovenskega gospodarstva. Več kot 400 gospodarstvenikov v dialogu z vlado išče skupni imenovalec za hitrejši gospodarski in socialni razvoj. Taka oblika dialoga z vlado postane tradicionalna in predstavlja eno izmed največjih gospodarskih konferenc v Sloveniji.

2008

Status reprezentativne gospodarske zbornice

26. maja 2008 GZS prejme status reprezentativne gospodarske zbornice na podlagi Zakona o gospodarskih zbornicah. Ta status ji omogoči pridobiti delež na premoženju nekdanje javnopravne GZS.

2016

Vzpostavitev Slovenske digitalne koalicije - digitalna.si

24. novembra 2016 predstavniki gospodarstva, raziskovalno-razvojnega sektorja, civilne družbe in javnega sektorja vzpostavijo Slovensko digitalno koalicijo – digitalna.si. Namenjena je usklajevanju digitalnega preoblikovanja Slovenije.

2019

Podpis posebne Izjave za Slovenijo 5.0.

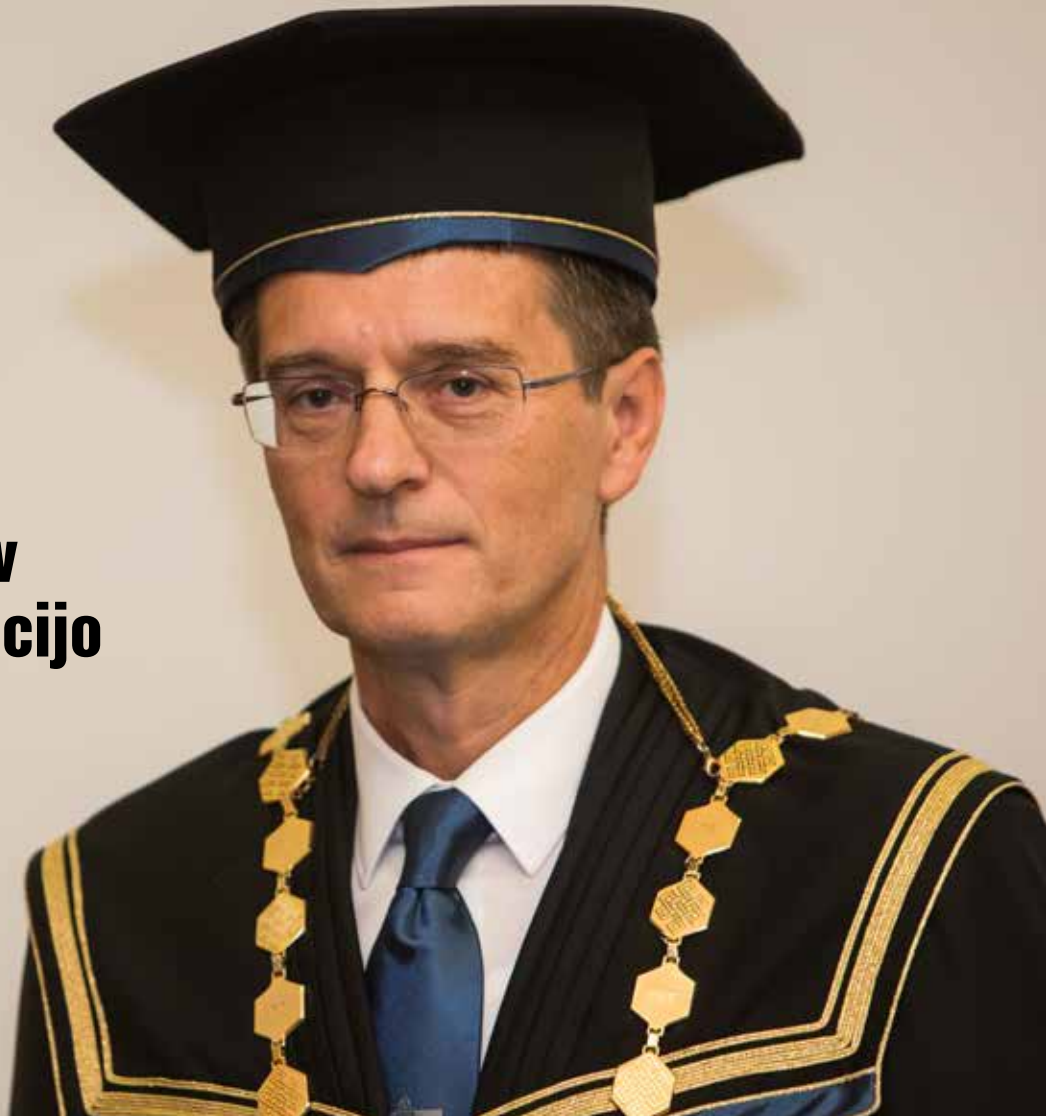
20. novembra 2019 predstavniki gospodarstva, vlade in znanosti podpišejo posebno Izjavo za Slovenijo 5.0 - kot družbo trajnostnega razvoja, ki bo z uporabo znanosti, umetne inteligence, industrije 4.0 in inovativnosti zagotavljala delo, socialno varnost in okoljsko vzdržnost po najvišjih svetovnih standardih.

Tiskano na papirju Viprint, 80 g, papirnice VPAP-VIDEM KRŠKO, d. d.

Intervju

Izhodišča za uspešen vstop v institucionalizacijo

Darja Kocbek, foto: Univerza v Mariboru

Internacionalizacija visokega šolstva v prvi vrsti ni le problem univerz, ampak predvsem odločitev družbe, da še okrepi svojo mednarodno konkurenčnost.

Strokovna izhodišča novega Nacionalnega programa za visoko šolstvo 2021-2030 so zapisana tako, da slovenskim visokošolskim zavodom omogočajo enakovredno in enakopravno udeležbo in sodelovanje v enotnem evropskem visokošolskem prostoru, ki se gradi že 20 let, zdaj pa vstopa v odločilno fazo, ki je institucionalizacija, pravi predsednik rektorske konference in rektor Univerze v Mariboru prof. dr. Zdravko Kačič.

Katera so glavna vprašanja, ki jih bo za to treba rešiti?

Slovenskim univerzam bi uspešen vstop v institucionalizacijo omogočili tako z ustrezno posodobljeno oziroma dopolnjeno zakonodajo, kot tudi, da bi se z ureditvijo načina financiranja izenačile z večino evropskih univerz. V Sloveniji pavšalno (lump sum) financiranje deklarativno sicer imamo, nismo pa izvedli ključnih mehanizmov, da bi bilo v celoti tudi udejanjeno in bi univerzam omogočilo potrebno prožnost v upravljanju in delovanju tako na področju izobraževanja kot tudi raziskovanja.

Tretje kritično področje, kjer je bil Nacionalni program 2011-2020 v ključnih elementih v najmanjši meri uresničen, pa je internacionalizacija. Razlog za to gre večinoma iskati v prepričanju nekaterih deležnikov v visokem šolstvu, da univerze s tem, ko želimo izvajati določeno število študijskih programov v angleškem jeziku, poenostavljeno povedano, ogrožamo slovenski jezik. To je izjemno ozko gledanje, ki nikakor ne odraža pravnega razumevanja internacionalizacije visokega šolstva. Če bomo pri tem vztrajali, slovenske univerze žal ne bomo mogle enakopravno sodelovati pri institucionalizaciji skupnega evropskega visokošolskega prostora v naslednjem desetletju, ker za to ne bomo izpolnjevale pogojev.

Kakšno je pravilno razumevanje internacionalizacije?

Internacionalizacija visokega šolstva v prvi vrsti ni le problem univerz, ampak predvsem odločitev družbe, da še okrepi svojo mednarodno konkurenčnost. Govorimo o visokem šolstvu kot delu izobraževanja, ki mora v družbi generirati novo znanje kot pomembno dodano vrednost. Bistvo internacionalizacije visokega

Slovenskim univerzam bi uspešen vstop v institucionalizacijo omogočili z ustrezno zakonodajo in z ureditvijo načina financiranja.

šolstva je »brain gain«, ki pomeni zagotovitev dotoka možganov v okolje. Ti možgani, ki so seveda tudi tuji, generirajo pomembno dodano vrednost, ki ostane last družbe, v kateri je bila generirana, torej univerz in raziskovalnih inštitucij. Univerze privabijo nadarjene tuje študente, ki najpogosteje v zaključku študija in še posebej na doktorskem študiju ustvarjajo novo znanje in s tem pomembno novo dodano vrednost. Njen rezultat so pogosto patenti, ki so last univerz in raziskovalnih inštitucij, tržijo jih univerze, raziskovalne inštitucije, nacionalne industrije. Univerze in raziskovalne inštitucije si prizadevajo, da najboljše študente vsaj za določen čas po zaključku študija še zadržijo pri sebi, širša družba pa, da gredo v domačo industrijo in tam naprej ustvarjajo dodano vrednost.

Tuji študenti, ki se odločijo po zaključku študija vrniti domov v svoje domače okolje, pa z univerzami ostanejo povezani prek klubov alumni in tako industriji omogočajo dostop do trgov njihovih domačih držav in nova dodana vrednost prihaja v državo prek uspešnega izvoznega gospodarstva.

V Evropi si prizadevamo, da bi zagotovili uravnotežen razvoj z doseganjem kroženja možganov (brain circulation). Cilj enotnega evropskega visokošolskega prostora v prihodnjih desetih letih je, da se prek projektov, kot je povezovanje univerz v evropske univerzitetne mreže, omogoči prost pretok študentov in zaposlenih v skupnem evropskem prostoru. Da se bodo tuji študenti v večjem številu eno leto učili slovenskega jezika, da bi se nato lahko vpisali na naše univerze, ko pa imajo na primer 60 kilometrov od Maribora Tehniško univerzo v Gradcu, ki ponuja 50 odstotkov svojih magistrskih študijskih programov in 100 odstotkov programov na doktorskem študiju v angleškem jeziku tako za domače študente kot za tujce, ni realno pričakovati. Izhodišča Nacionalnega programa visokega šolstva 2021-2030 so zastavljena tako, da v veliki meri povzemajo neizpolnjene cilje Nacionalnega programa visokega šolstva 2011-2020 na tem področju in jih nadgrajujejo v smeri omogočanja zasledovanja postavljenih evropskih ciljev gradnje skupnega evropskega visokošolskega prostora v naslednjih desetih letih in doseganja konkurenčnosti na globalni ravni.

Eno od vprašanj, ki jih naslavlja izhodišča, je tudi, kakšna je vloga javnih in zasebnih izobraževalnih in raziskovalnih inštitucij, pa kako bo to videti znotraj javne službe visokega šolstva, ampak za vsako šolstvo in tudi širšo slovensko družbo je bistveno pomembnejše vprašanje internacionalizacije.

Kaj pa je predvideno glede povezovanja med izobraževalno in znanstveno sfero?

Tukaj večje dileme ni. Visokošolske izobraževalne inštitucije so tudi raziskovalne inštitucije. V izhodiščih nacionalnega programa je javna služba na področju visokega šolstva opredeljena kot izvajanje izobraževalne in raziskovalne dejavnosti, ki sta med seboj enakovredni in neločljivo povezani. Osnovna ideja za prihodnje desetletje v evropskem visokošolskem prostoru je izvajati na raziskovanju temelječe in na

študenta osredinjeno izobraževanje. To pomeni, da se izobraževanje še tesneje povezuje z izvajanjem raziskovalne dejavnosti, ki mora biti prisotna na vseh ravneh terciarnega izobraževanja. Povezovanje z raziskovalnimi institucijami je potrebno, smiselno in nujno. V izhodiščih je to na več mestih tudi izrecno izpostavljeno, bo pa treba v nacionalnem programu opredeliti konkretne cilje in ukrepe, kako to izvesti.

Pri tem je nujno upoštevati, da se nacionalni program visokega šolstva nanaša na institucije, katerih delovanje določa Zakon o visokem šolstvu, ne Zakon o raziskovalni in inovacijski dejavnosti. Kako to povezovanje vsebinsko in ne organizacijsko oziroma strukturno opredeliti, je stvar tudi Raziskovalne in inovacijske strategije Slovenije, ki je tudi že v fazi zaključka priprave izhodišč.

Kakšne rešitve pa so v izhodiščih predvidene glede financiranja?

Na področju visokega šolstva imamo pavšalno (lump sum) financiranje. Ključna težava pri tem je, da ob prehodu na ta način financiranja nismo izvedli vseh mehanizmov, ki jih poznajo na Zahodu, kjer je to že desetletja praksa. Ti ključni mehanizmi se kažejo predvsem v usklajevanju vsebine in obsega izvajanja javne službe na področju visokega šolstva in obsega financiranja, ki ga financer določi. Želimo si, da bi nacionalni program visokega šolstva opredelil, da je treba v skladu z odločbo Ustavnega sodišča zakonsko določiti javno službo na področju visokega šolstva in prav tako zakonsko urediti financiranje javne službe kot celote. To pomeni, da se znotraj pavšalnega financiranja pasovno financirata izobraževalna in temeljna raziskovalna dejavnost.

Kdaj je rok za sprejetje novega nacionalnega programa glede na to, da smo že v letu 2021, lahko zamuda vpliva na črpanje evropskih sredstev?

To je tako naša skrb kot skrb ministrstva. Predlagali smo, da bi do uveljavitve novega programa, kar najbrž ne bo tako zelo kmalu, na leto 2021 podaljšali veljavnost prejšnjega nacionalnega programa visokega šolstva in tudi raziskovalne strategije. Za zdaj je prevladala ocena, kolikor sem razumel na vladni ravni, da to ni potrebno. Upamo, da ne bo negativnih posledic, ki ste jih omenili.

Rektorska konferenca Republike Slovenije, Koordinacija samostojnih raziskovalnih inštitutov Slovenije in Gospodarska zbornica Slovenije so lani s podpisom razvojnega zaveznitva pozvale vlado k odločnejši podpori raziskav in razvoja. Zakaj je to pomembno?

Zelo pomembno je izpostaviti, da se vlaganja v raziskave in visoko šolstvo v zadnjih letih povečujejo. To je ključno, da lahko držimo korak z razvojem v Evropi. Vprašanje pa je, ali je to dovolj. V skupni izjavi smo vlado pozvali, da oceni, ali bi lahko zaradi izzivov, ki smo jim trenutno priča zaradi širjenja covid-19, vlaganja v visoko šolstvo in raziskave kljub pozitivnim trendom še dodatno povečala. Močno

Cilj enotnega evropskega visokošolskega prostora v prihodnjih desetih letih je, da se prek projektov, kot je povezovanje univerz v evropske univerzitetne mreže, omogoči prost pretok študentov in zaposlenih v skupnem evropskem prostoru.

Zelo pomembno je izpostaviti, da se vlaganja v raziskave in visoko šolstvo v zadnjih letih povečujejo. To je ključno, da lahko držimo korak z razvojem v Evropi. Vprašanje pa je, ali je to dovolj.

verjamem, da se bo trg po epidemiji začel izjemno hitro razvijati, ker se bo sprostil potencial, ki je zdaj v družbi zadržan. Če bomo to priložnost znali izkoristiti s povečanjem vlaganj in bodo med vsemi deležniki vzpostavljeni mehanizmi, prek katerih se maksimizira prenos novega znanja, ki se generira znotraj raziskovalnih institucij, pa tudi industrije, lahko dosežemo pomembne razvojne korake in se spet približamo evropskemu povprečju, kjer smo že bili, ali pa ga celo presežemo.

Kateri pa so ključni dosežki Univerze v Mariboru v zadnjih letih?

Univerza v Mariboru je v zadnjih letih zelo sistematično gradila svoje dejavnosti na vseh treh osnovnih področjih, torej na izobraževanju, raziskovanju in prenosu znanja v okolje. Na področju izobraževanja smo konstantno povečevali kakovost študijskih programov, kar nam je bilo priznano z različnimi nagradami. Zdaj v času epidemije covid-19 se je ob pomanjkanju medicinskega osebja pokazalo, kako zelo pomembno je, da v okviru Univerze v Mariboru poteka tudi študij medicine, saj je do zdaj na Medicinski fakulteti Univerze v Mariboru študij vključilo že okrog tisoč diplomantk in diplomantov, ki večinoma delajo v slovenskem zdravstvenem sistemu. V naslednjem študijskem letu predvidevamo začetek izvajanja študija dentalne medicine.

Na raziskovalnem področju bi izpostavil lanskoletno izstrelitev nanosatelita. Gre za projekt, ki je v celoti nastajal na naši univerzi in je pomagal razvoju industrije v slovenskem prostoru. Da je bil ta projekt realiziran vključno s fazo izstrelitve satelita v veselje,

smo še posebej veseli, saj gre za zelo zahtevno področje, ki bo naslednjih nekaj let stalnica našega delovanja. Za izstrelitev razvijamo in pripravljamo že naslednji satelit, ki bo deloval v precej zahtevnejših pogojih, in temu primerno je tudi zanimanje mednarodne raziskovalne skupnosti, naj omenim le CERN. Kljub krizi je pomembno tudi povečevanje sodelovanja z industrijo, posebej na raziskovalno-razvojnem področju.

Kje vidite Univerzo v Mariboru v prihodnje, na katerih področjih bodo največje spremembe?

Dobri dve leti že izvajamo velike infrastrukturne investicije, trenutno v višini prek 50 milijonov evrov. Projekt Nadgradnja nacionalnih raziskovalnih infrastruktur – HPC RIVR, ki je namenjen vzpostavitvi nacionalnega superračunalniškega centra, izvajamo v sodelovanju z Inštitutom informacijskih znanosti (IZUM), kjer bo superračunalnik tudi nameščen. Gre pa za bistveno širši koncept, saj smo vključeni tudi v projekt EuroHPC, v katerem sodeluje sedem superračunalniških središč z ambicijo in ciljem, da je EU pomemben deležnik na tem področju na globalni ravni. To pomeni, da s tem projektom ne stopamo zgolj na evropsko raven, ampak na globalno. Je pa treba tudi zelo jasno povedati, da je to vseslovenski projekt.

V okviru projekta RIUM 1, ki je investicija v raziskovalno opremo velikih vrednosti v višini nekaj manj kot 30 milijonov evrov, ki bo predvidoma zaključena v prvi polovici 2022, bomo pridobili vrhunsko raziskovalno opremo, ki je trenutno večinoma ni v slovenskem prostoru. Tudi to je vseslovenski projekt, za Univerzo v Mariboru pa ga vidimo kot ključno priložnost, da se v prihodnje z raziskovalnim delom in rezultati še bolj uveljavi v Sloveniji, še posebej pa v evropskem prostoru. Hkrati pa s sodelovanjem že v začetni fazi, kot je to predvideno s samim mehanizmom za financiranje tovrstnih projektov, slovenski industriji z možnostjo uporabo te opreme ponudi možnost povečanja svoje konkurenčnosti. Kot krovni koncept razvijamo tudi platformo Tehnološki inovacijski center Univerze v Mariboru – INNOVUM, ki bo povezoval vse omenjene aktivnosti in združeval raziskovalno-razvojni del, infrastrukturni del in inovacijsko-podjetniški podporni del.

Tretje, kar je zelo pomembno, je, da bomo tudi v prihodnje zelo močno prisotni v skupnem evropskem visokošolskem prostoru, ki nastaja na osnovi bolonjske reforme in prehaja zdaj v tretje desetletje. To pa je desetletje institucionalizacije evropskega prostora, ko se pričena gradnja tako imenovanih evropskih univerz prek projekta Evropskih univerzitetnih mrež. Univerza v Mariboru je vključena v evropsko univerzitetno mrežo ATHENA, hkrati je še podpogodbena v evropski mreži EUNICE. Za nas je to pomembno zaradi tega, ker je eden ključnih ciljev evropske mreže ATHENA ustanovitev federacije univerz, ki jo bodo sestavljale univerze partnerice projekta iz sedmih držav EU in ki bo konkurirala na globalni ravni. [gg](#)

Kljub krizi je pomembno tudi povečevanje sodelovanja z industrijo, posebej na raziskovalno-razvojnem področju.

Nikar ne zaposlite logista! Pa res?

V. d. dekana prof. dr. Tomaž Kramberger

Izkušnje kažejo, da so logisti trmasti ljudje z integriteto, ciljno usmerjeni, ozaveščeni glede panožnega razvoja, nenehno bi izboljševali procese v podjetju, uvajali nove modele in tehnologije, preveč radi imajo podatke in jih nenehno analizirajo. In še najhujša lastnost – so pravi multipraktiki ali zanimivejši angleški izraz 'Jacks-of-all-trades'. Zakaj bi jih kdo želel imeti v svojem timu?

Šalo na stran. Na Fakulteti za logistiko Univerze v Mariboru smo v šestnajstih letih svojega obstoja izobrazili 1.604 diplomante logistike na 3. bolonjskih stopnjah. Zanimivo je spremljati njihov razvoj. Mnogi med njimi so pomembni odločevalci na področju logistike v Sloveniji in zasedajo vodstvene in vodilne položaje v podjetjih.

Ključna prednost: fleksibilnost

V debati z njimi pridemo vedno do enega in istega odgovora na vprašanje, kaj je najpomembnejša prednost inženirja logistike – fleksibilnost. Čudni kovidni časi so pokazali, da je ta še kako pomembna, saj sta se logistika in upravljanje oskrbovalnih verig spremenjenemu načinu poslovanja prilagodila praktično čez noč.

Priprava za delo že v času študija

Naše zavedanje pri pripravi in izvajanju študija temelji na dejstvu, da mora biti sodoben logist sposoben videti širšo sliko, pri čemer je kritično razmišljanje nujno, mora se znati prilagoditi različnim

situacijam, umirjeno se mora odzivati na stresne situacije, orientiran mora biti k iskanju nenehnih izboljšav in biti učinkovit projektni vodja. Vse to dosegamo z načinom izvajanja našega študija. Hibridni model pedagoškega procesa izvajamo že praktično od ustanovitve fakultete, diplomante pa pripravljamo na samostojno iskanje rešitev, saj tudi v razredu ne izvajamo klasičnega katedrskega predavanja, temveč je veliko timskega dela, dela v laboratorijih, pripravljanja seminarskih del na realnih izzivih gospodarstva in javnega nastopanja. To nam omogočajo dobre povezave z gospodarstvom in najsodobnejša oprema v laboratorijih, ki jo tudi nenehno nadgrajujemo.

Opremljeni z znanjem za dejanske izzive

Diplomirani inženirji našega visokošolskega strokovnega študijskega programa so opremljeni z znanjem za uspešno organizacijo, vodenje in spremljanje operativnega dela logistike v podjetju. Sposobni so načrtovati novo logistično delovno okolje v podjetju ali izboljšati

obstoječe, pri čemer uporabljajo znanja simulacij, ki jih znajo tudi ovrednotiti.

Diplomirani inženirji logistike univerzitetnega programa, ki ga izvajamo, so opremljeni z informacijami o najnovejših dogodkih in trendih v oskrbovalni verigi z namenom učinkovitega upravljanja logistike. Uporaba in vpeljava novih ter kreativnih rešitev jim je življenjski moto, pri čemer jim dobro služi tudi poglobljeno specializirano znanje informacijsko-komunikacijske tehnologije in spretnost presoje za njeno vpeljavo za še učinkovitejše logistične rešitve.

Kompetenčni logisti krepijo konkurenčnost podjetja

Da zaključim: logistika je izjemno kompleksna in velikokrat igra kritično vlogo v poslovanju podjetja in njegovi konkurenčnosti, zato so izobraženi, kompetentni in usposobljeni logisti nepogrešljiv del vsakega podjetja.

Univerza v Mariboru

Fakulteta za logistiko

Visoko šolstvo

Vsi deležniki morajo dobiti besedo

Časovnica, kdaj naj bi bil nov Nacionalni program visokega šolstva 2021-2030 sprejet, še ni znana, se pa s sprejemom zaradi sodelovanja v finančnih mehanizmih EU mudi.

Darja Kocbek

Z letom 2020 se je iztekel Nacionalni program visokega šolstva 2011–2020. Nov program za obdobje 2021–2030 je še v pripravi. Predlog strokovnih izhodišč za njegovo pripravo je ekspertna skupina članom in članicam Sveta RS za visoko šolstvo predstavila decembra 2020. Na ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport napovedujejo, da bodo k pripravi predloga programa pristopili šele, ko bodo strokovna izhodišča potrjena na Svetu RS za visoko šolstvo.

Ker je predvidena povezava med izobraževalno in znanstveno sfero, je predvideno tudi soglasje Sveta RS za znanost in tehnologijo, kjer so strokovna izhodišča zdaj prav tako v obravnavi. Časovnica, kdaj naj bi bil nov Nacionalni program visokega šolstva 2021–2030 sprejet, še ni znana, se pa s sprejemom mudi, saj je sprejet Nacionalni program visokega šolstva za prihodnje obdobje med pogoji za sodelovanje v finančnih mehanizmih EU, nam je povedala Barbara Krajnc, članica Sveta RS za visoko šolstvo in ravnateljica Višje strokovne šole Center za poslovno usposabljanje (CPU) pri GZS. Na seji Sveta RS za visoko šolstvo so se decembra 2020 po njenih besedah dogovorili, da je deležnikom v vsakem primeru treba dati besedo na način, da bodo njihovi predlogi upoštevani, spoštovani in tudi vključeni, kar pomeni, da bo sprejet konsenz v največji možni meri.

Dominko Baloh, direktorica DOBA Fakultete.

»Namesto da bi na osnovi spoznane vizije in strategije posodabljali sistem visokega šolstva in ga približevali dobri praksi v tujini, še bolj utrjujemo položaj in privilegije javnega dela sistema, ki je v težavah prav zaradi tega, ker se ni znal prilagajati dejanskim razmeram v družbi in potrebam gospodarstva,« je pojasnila.

Na DOBA Fakulteti pričakujejo v prihodnje zagotovitev enakopravnega položaja visokošolskih ustanov in enakopravnega položaja študentov, saj je znanje javno dobro. Predlog, ki je trenutno v razpravi po oceni Jasne Dominko Baloh ne bo doprinesel k razvoju visokega šolstva v Sloveniji, zato bi bilo nujno razmisliti o smiselnosti nadaljnje razprave.

Za Katjo Kraškovic, direktorico/dekanjo Gea Collegea, je bistveno, da nacionalni program pripravijo različni deležniki skupaj ter postavijo cilje, ki prinašajo razvoj in spremembe. »Cilji morajo biti takšni, da jih lahko uresničimo in ne zavajamo sami sebe,« pravi. Izhodišča so po njeni oceni napisana všečno in se lepo berejo, so pa cilji in smernice zelo neoprijemljivi, splošni in implementacija lahko prinese zelo široko paleto rešitev. Želja Katje Kraškovic je, »da ne ostanemo v preteklosti in razvijemo tudi področje visokega šolstva, na katerega bomo ponosni«.

Pomembno vprašanje internacionalizacije

V novem programu bodo opredeljena vprašanja, kot je definicija javne službe oziroma zakonska ureditev visokega šolstva kot javnega dobrega in javno odgovornega sistema s stabilnim sistemom financiranja in urejenim statusom visokošolskega učitelja, internacionalizacija visokega šolstva, kakovost visokošolskega izobraževanja, povezovanje z znanstveno sfero in tudi povezovanje gospodarstva z visokošolskimi zavodi in univerzami. Izhodišča se dotikajo tudi ciljev digitalizacije v terciarnem izobraževanju.

Za GZS oziroma gospodarstvo je ključna postavitev novega programa v širši kontekst gospodarskega razvoja in njegov prispevek h kakovosti mednarodnega razvoja. »Za to sta posebej pomembni vprašanji internacionalizacije in povezovanja izobraževalne in znanstvene sfere,« pravi Barbara Krajnc.

Cilji morajo biti uresničljivi

Da imajo izhodišča ključne pomanjkljivosti »razvojnih« dokumentov, nam je povedala Jasna

Foto: arhivCPU

»Apeliramo na to, da se posebna pozornost nameni razmerju med aplikativno in temeljno oziroma bazično znanostjo,« pravi Barbara Krajnc, članica Sveta RS za visoko šolstvo in ravnateljica Višje strokovne šole Center za poslovno usposabljanje (CPU) pri GZS.

»Cilji morajo biti takšni, da jih lahko uresničimo in ne zavajamo sami sebe,« pravi Katja Kraškovic, direktorica/dekanja Gea Collegea.

k izhodiščem kar nekaj, vendar so bile večinoma konstruktivne. Ker gre za strokovni dokument, ki je široko obravnavan, ne pričakuje, da bi »se začel lomiti na političnem parketu«.

Za bolj poštena merila in načela za financiranje

Jasna Dominko Baloh pa opozarja, da v delovni skupini za pripravo izhodišč niti predstavnik Skupnosti samostojnih visokošolskih zavodov niti predstavnik študentov Skupnosti samostojnih visokošolskih zavodov kljub večkratnim pisnim prošnjam nista imela možnosti sodelovati, čeprav na samostojnih visokošolskih zavodih študira 12 odstotkov vseh vpisanih študentov v Sloveniji.

Na to opozarja tudi Katja Kraškovic, ki izpostavlja, da je treba vzpostaviti bolj poštena merila in načela za financiranje tako javnih kot zasebnih visokošolskih zavodov ter opredeliti jasno ločnico med študijem za akademske (univerzitetne) namene ter študijem za delo v gospodarstvu ali drugih organizacijah.

Nasprotujejo dihotomiji med javnim in zasebnim

V Skupnosti samostojnih visokošolskih zavodov so do osnutka nacionalnega programa kritični v več pogledih, predvsem glede javne službe in koncesij, pravi doc. dr. Barbara Toplak Perovič, predsednica Skupnosti samostojnih visokošolskih zavodov in glavni tajnik Alma Mater Europaea.

Ustavno sodišče je odločilo, da ni dovolj, da javno službo opredeli nacionalni program, temveč jo mora določiti zakon, kar pa se v desetih letih še ni zgodilo. Osntek nacionalnega programa pa je zapisan tako, kot da je javna služba že določena v zakonu, pojasnjuje.

Koncesije bi morale biti podeljene za izvajanje študijskih programov, za katere je izkazana potreba v slovenskem ali regionalnem prostoru in za študijske programe, ki ustrezajo potrebam in pričakovanjem prihodnjega razvoja družbe. »Glede na ogromne razlike v izobrazbeni strukturi prebivalstva, bi morale koncesije predstavljati dobrodošlo možnost za višanje izobrazbene strukture prebivalstva v oddaljenih regijah,« pojasnjuje.

Absolutno pa v Skupnosti samostojnih visokošolskih zavodov nasprotujejo v osnutku zapisani dihotomiji med javnim in zasebnim visokim šolstvom. Delitev javnega in zasebnega visokega šolstva z dihotomijo ni možno, saj oboji opravljajo enako dejavnost pod isto zakonodajo, po enakih akreditacijskih merilih in merilih za ugotavljanje in zagotavljanje kakovosti. Predlagana diktija iz osnutka bi bila tudi v popolnem nasprotju z Rimskim komunikejem 2020, ki ga je ministrica Simona Kustec podpisala 19. novembra 2020, še izpostavlja Barbara Toplak Perovič.^{gg}

Foto: Večič

Pomembno je, da je v celotnem dokumentu večkrat zapisana pomembnost sodelovanja med izobraževalnimi institucijami in gospodarstvom, poudarja doc. dr. Blaž Nardin, dekan fakultete za tehnologijo polimerov.

Specialistični pregledi

BREZ ČAKALNIH DOB

- Lasersko-ginekološka ambulanta
- Lasersko-kirurška ambulanta
- Estetsko-kirurška ambulanta
- Ambulanta za žilna obolenja
- Ambulanta za ultrazvok
- Pediatrična ambulanta
- Nevrološka ambulanta
- Ortopedska ambulanta
- ORL ambulanta

- Urološka ambulanta
- Ambulanta za osteoporozo
- Klinično-psihološka ambulanta
- Dermatovenerološka ambulanta
- Internistično-kardiološka ambulanta
- Protibolečinska ambulanta in akupunktura
- Ambulanta za klinično prehrano in prehransko svetovanje
- Ambulanta za endokrinologijo, diabetes in bolezni ščitnice

MEDICINA DELA, PROMETA IN ŠPORTA

- Varstvo in zdravje pri delu
- Kontrolni zdravstveni pregledi
- Zdravstveni pregledi zaposlenih

REHABILITACIJA

- Vadbe
- Masaže
- Fizioterapija
- Kinezioterapija

ESTETIKA

- Estetska kirurgija
- Kozmetične storitve

MANAGERSKI PREGLEDI

- Preventivni zdravstveni pregledi managerjev

ARISTOTEL
ZDRAVSTVENI CENTER

aristotel.si

Intervju

Promet organizacij, ki so odlične v oblikovanju svojih rešitev, raste skoraj dvakrat hitreje od njihovih konkurentov

Nina Šprohar

Foto: Jure Makovec/Finance

Za nekatere poklice prihodnosti, predvsem v digitalni industriji (kot je npr. storitveno oblikovanje oz. poklici, ki potrebujejo povezovanje različnih znanj in mehkih veščin), v Sloveniji večinoma še nimamo primernih študijskih programov. A mlade lahko izobrazijo tudi podjetja, opozarja Kristi Hodak, ni treba, da čakamo na državo.

Nina Šprohar

Kristi Hodak je mlada Slovenka, ki ne inovira produktov, temveč storitve in poslovne modele. Ta koncept v Sloveniji še ni razširjen, medtem ko je v tujini že prodril v skoraj vse branže – od bančništva, gradbeništva, zdravstvenih storitev do šolstva, telekomunikacij in celo komunale. Hodakova je v Londonu dokončala magistrski program na Royal College of Art in Imperial College Business School, zdaj pa že četrto leto nabira izkušnje kot konzultantka v svetovno znani družbi McKinsey & Company.

V čem se inoviranje storitev razlikuje od inoviranja produktov?

Glavna razlika je v tem, da pri storitvah ni končnega izdelka. Ne moreš le zaposliti oblikovalca ali agencije, da ti oblikuje določeno storitev in potem odide – tako kot bi na primer naredili pri oblikovanju stola ali plakata. Potrebuješ celotno ekipo oblikovalcev, programerjev, poslovnežev in analitikov, da storitev ves

čas razvijajo in jo prilagajajo uporabnikom, trendom na trgu ter novim tehnološkim inovacijam.

Kakšna storitev je po vaših kriterijih kakovostna?

Takšna, ki uporabniku omogoča dobro celostno izkušnjo s ponudbo podjetja, hkrati pa ne rani okolja ali negativno vpliva na družbo. Če vzamemo za primer banko – uporabniško izkušnjo bo definirala mobilna aplikacija in njena povezava z banko, oblikovanost poslovalnice, izkušnja z zaposlenimi, blagovna znamka sama ... Storitveni oblikovalec oziroma inovator storitev je torej nekdo, ki oblikuje celoten plan za storitev ter »dirigira« relevantnim oddelkom, da skupaj izvršijo dobro izkušnjo za uporabnika.

Storitve, ki jih oblikujete, torej niso nujno le digitalne.

Kako jih usklajujete s klasičnimi, fizičnimi?

Komunikacija med tema dvema kanaloma je vedno pomembna. V spletni trgovini recimo ne urejamo le

Kakovostna storitev uporabniku omogoča dobro celostno izkušnjo s ponudbo podjetja, hkrati pa ne rani okolja ali negativno vpliva na družbo.

UX, UI-ja in digitalnega marketinga, temveč tudi logistiko, urjenje zaposlenih (npr. bančnikov, »customer support« osebja) in podobno. V splošnem pa je moja glavna vloga, da svetujem vodstvom podjetij, vlad in podobno o digitalni transformaciji in o k uporabniku usmerjenih storitvah in produktih, večinoma digitalnih, kar pomeni, da jim tudi svetujem, katere profile naj zaposlijo na vodstvene pozicije – npr. »Chief Design Officer«, »Chief Technology Officer«, »Chief Product Officer«, da bodo znali povezati vse kanale in oddelke skupaj v celostno uporabniško izkušnjo. Vodstvene veščine in talent so ključnega pomena.

Kako pri tem pomagata podjetjem?

Poleg samih strateških projektov rada delam predvsem na t. i. Leap projektih, preko katerih ustanovimo start-up podjetje znotraj korporacije, ki se tudi po tem, ko naša skupina svetovalcev ekspertov (z oblikovalskih, tehničnih, podatkovnih in drugih področij) odide, še naprej širi in raste. Tak pristop je najbolj ustrezen za podjetja, ki ne morejo čakati nekaj let, da učinkovito izvršijo digitalno transformacijo, saj njihov poslovni model in uporabniška izkušnja nista več relevantna na trgu. Z Leap pristopom lahko hitro inoviramo in ustvarimo novo podjetje, ki je relevantno za uporabnika, v koraku s časom, kar se tiče tehnologije, in je »scalable«.

Sama sem zadolžena, da vodim uporabniško raziskavo, da ugotovim, kakšne so sploh potrebe uporabnika, kakšni so trendi v industriji, potem pa s kolegi združimo vsak svoje ugotovitve, da pridemo do razumevanja, kakšna bo vizija podjetja in poslovni model, s katerim bo novo podjetje uspešno na trgu. Za tem določimo, kakšen bo prvi digitalni produkt ali storitev, definiramo MVP ter ga začnemo oblikovati in programirati. Produkt in storitev razvijamo z uporabo agilnih pristopov – v vsakem sprintu opravimo testiranje z uporabniki in dnevno implementiramo spremembe. Na ta način zagotovimo, da produkt oz. storitev ostane relevanten in se fleksibilno prilagaja na nove potrebe uporabnikov in trga. Podjetje tako začne hitro rasti in se razvijati.

Kakšen kader pa je potreben za rast takega podjetja in razvoj storitve?

Pomagamo jim najti svoje »poklicne dvojnike«, ki bodo po našem odhodu lahko sami razvijali in nadgrajevali storitve. Najprej seveda stranka zaposli vodstvene funkcije za oblikovanje, tehnologijo, produkt in pogosto tudi podatkovno znanost. Strankam vedno svetujemo, da zaposlujejo talente, ne samo glede na tehnične veščine, ampak tudi glede na njihove osebne vrednote in mehke veščine – zagotoviti moramo namreč, da vsak novi zaposleni verjame v vizijo podjetja in ima podobne vrednote, kot smo jih definirali v brandu podjetja.

Za katere panoge je inoviranje storitev najbolj smiselno?

Smiselno je za katerokoli panogo, od bančništva do telekomunikacije, gradbeništva, javnega sektorja ...

V zadnjem času se veliko posvečam tudi inoviranju storitev za medpodjetniško poslovanje (B2B), kjer je potencial zelo velik in še dodobra neodkrit. Start-up podjetja so na tem trgu že naredila revolucijo (npr. Xero, Tide, HotJar), podjetje si le naloži njihovo storitev in jo uporablja. Če je tehnologija dobro oblikovana, za njeno uporabo ne potrebuješ posebnega izobraževanja in ljudje ne potrebujejo dodatne drage tehnične pomoči in neskončnega klicanja v klicni center.

Kje sicer inovatorji storitev najdejo zaposlitev?

Čisto povsod, začelo se je v start-up podjetjih, sledile pa so inovacijske agencije in konzultantska podjetja, banke, pa tudi javni sektor. V Londonu recimo vladna digitalna služba zaposluje preko 600 storitvenih, UX, UI in drugih oblikovalcev, prav tako jih zaposlujejo tudi posamezne občine, ki si želijo, da bi bile njihove storitve čim bolj dostopne ljudem in razumljive za uporabo.

Pa v Sloveniji? Je povpraševanja po takšnih kadrih veliko?

Po mojem opažanju da. Vedno več je konzultantskih podjetij, ki podjetjem predlagajo, naj zaposlijo oblikovalce storitev in druge t. i. »digitalne talente«, saj razumejo, kakšen je lahko njihov doprinos k rasti in uspešnosti podjetja. Težava pa je v tem, da ustrezno izobraženega kadra ni dovolj, saj nimamo še primernih izobraževalnih programov. Imamo sicer samouke, vendar so po navadi lastniki oblikovalskih agencij in se ne želijo zaposliti v podjetju. Ostali pa nimajo vodstvenih ali drugih pomembnih mehkih veščin, ki so za to delo nujno pomembne. T. i. »Chief Design Officer« mora namreč razumeti posel in strateško voditi podjetje skozi to transformacijo, kot tudi skrbeti za kakovost samega produkta ali storitve.

Vedno več je konzultantskih podjetij, ki podjetjem predlagajo, naj zaposlijo oblikovalce storitev in druge t. i. »digitalne talente«, saj razumejo, kakšen je lahko njihov doprinos k rasti in uspešnosti podjetja.

Sami ste v Londonu v okviru študijskega programa obiskovali tri fakultete – oblikovalsko, podjetniško in računalniško. Bi lahko tudi v Sloveniji izobraževali storitvene oblikovalce na obstoječih fakultetah, če bi združili del programov?

Pri nas je po mojem opažanju povezovanja v splošnem premalo. Če sprememba za tako izobraževanje ne bo prišla s strani javnega izobraževanja, pa bodo podjetja morala vlogo izobraževanja prevzeti nase. Povpraševanje v Sloveniji je. Zato se podjetje mora odločiti – ali bo vlagalo v izobraževanje ali pa bo najelo strokovnjaka iz tujine, kar pa bi bilo seveda škoda, saj imamo odlične oblikovalce, večje v tehničnih veščinah, ki se morajo samo prestrukturirati za priložnosti v digitalni industriji. Ne moremo čakati na državo. Država je sledilec, reagira na potrebe ljudi, podjetij.

Se je v času pandemije in selitve delovnih procesov na splet povpraševanje po storitvenih oblikovalcih in dizajn menedžerjih povečalo?

Da, občutek imam, da je več zanimanja med majhnimi in srednje velikimi podjetji ter tistimi tradicionalnimi podjetji, ki so do zdaj delovala bolj klasično in se še niso digitalizirala. Zdaj pa vsa ta podjetja kar naenkrat čutijo potrebo po digitalnih storitvah in produktih, pojavil se je nov trg za tehnološka B2B podjetja. Dokazali smo, da lahko podjetja dejansko skoraj popolnoma minimizirajo stroške za prodajo, marketing in storitev za stranke, če več vložijo v razvoj boljše uporabniške izkušnje. S tem lahko zagotovimo, da se bodo njihovi produkti prodajali praktično sami, ne bodo več klicali v njihov klicni center in spraševali za razlago. Prav tako vidim, da je vedno več povpraševanja po »multichannel« in »ecosystem« strategijah ter po inovacijah za podjetja, ki si hočejo izboljšati svojo ESG (okoljsko, socialno in »governance«) oceno.

Kako se temu hibridnemu načinu življenja prilagajajo podjetja?

Najbrž bodo skušala ustvariti ekosisteme, ki bodo združevala digitalno s fizičnim. Farmaceutvska podjetja recimo ne bodo razmišljala več le o tem, kako bi prodajala zdravila, temveč se bodo skušala povezati z mobilnimi aplikacijami za zdravo življenje, z zdravniki, drugimi partnerji ter ustvariti celostno rešitev za uporabnika. Pomembna je tudi usmeritev v krožno, bolj zeleno gospodarstvo. Podjetja so začela prevzemati svoj del odgovornosti za vpliv na okolje, zato se zdaj skušajo reorganizirati in spremeniti tiste poslovne procese, ki škodujejo okolju.

Kako pa bo po vašem mnenju z delom na daljavo, ki se je prav tako precej uveljavilo? Videti je, da je večina podjetij tovrsten način dela sprva zavračala, pa so kasneje ugotovili, da so ljudje, ki delajo na daljavo, celo bolj produktivni.

Predvidevam, da se bo uveljavil nekakšen hibridni model. Lahko si bolj fleksibilen, če 2-3 dni na teden delaš od doma, imaš več časa za družino, otroke. Po drugi strani pa tudi ne gre zanemariti stika s sodelavci

v živo, ko se odvijajo spontani pogovori, kreirajo nove ideje. Poleg tega je zdaj marsikatero malo oz. srednje veliko podjetje ugotovilo, da lahko že pri najemu prostorov veliko prihranijo, če ljudje delajo od doma. Mislim, da bodo nekatere stvari, ki smo se jih naučili med epidemijo, na primer zagotavljanje fleksibilnosti in pa tudi nudenje podpore zaposlenim za mentalno zdravje, zagotovo ostale.

V Sloveniji je vseeno opaziti nekaj zadržkov pred delom od doma, predvsem v javnem sektorju. Je v Londonu drugače?

To je po mojem mnenju problem tradicionalne slovenske delovne kulture, kjer se uspešnost dela meri po številu ur, preživetih na stolu v pisarni, ne glede na to, ali je to učinkovito ali ne. V Londonu v večini naprednih podjetij in organizacij to nikogar ne zanima. Če prideš v službo za eno uro in narediš, kar je potrebno, se ob to ne bo nihče obregnil. Če za to potrebuješ 12 ur, tudi prav, ampak je od tebe pričakovano, da si odgovoren in delo tudi opraviš. Za tak fleksibilen način dela pa se je treba osredotočiti na rezultate in tudi ugotoviti, kako te rezultate meriti z ustreznimi pripomočki. Transparentnost je tu zelo pomembna, dobra komunikacija in agilni pristopi pa so nujni. S svojo ekipo se na primer vsako jutro sestanemo za približno deset minut. Vsak ima minuto, da pove, kaj je počel včeraj, kaj bo počel danes, ali je naletel na kakšno oviro, kje potrebuje pomoč. Na ta način se pridobiva zaupanje. Pomembna je tudi premišljena

Podjetje se mora odločiti, ali bo vlagalo v izobraževanje ali pa bo najelo strokovnjaka iz tujine, kar bi bilo seveda škoda, saj imamo odlične oblikovalce.

Dokazali smo, da lahko podjetja dejansko skoraj popolnoma minimizirajo stroške za prodajo, marketing in storitev za stranke, če več vložijo v razvoj boljše uporabniške izkušnje.

izbira kadra, da se zaposli tiste delavce, ki ustrezajo kulturi podjetja in verjamejo v skupno vizijo, hkrati pa jasno vidijo, kako lahko k tej viziji doprinesejo še svoj delež. Če zaposleni nimajo motivacije, bodo pač naredili le tisto, kar jim direktor naroči. Če pa podjetje vlaga v razvoj stimulacijske kulture, pozitivnih vrednot in jasne vizije, bodo ljudje za delo bolj motivirani in bodo naredili še več, kot se je od njih na začetku pričakovalo.

Foto: Iztok Dimc

Ste tudi predsednica Društva v tujini izobraženih Slovencev (VTIS). Kakšne so skupne točke članov, kaj vas druži?

Ko greš v tujino, postaneš tujec v tujini in tujec v Sloveniji. Še vedno imaš vrednote, ki jih prineseš s seboj. Slovenci smo na primer bolj skromni, pomembna nam je iskrenost, kar morda v Londonu ni tako cenjeno. Člane društva druži prav to, da imamo podobne vrednote, hkrati pa na domovino lahko gledamo z določene distance, ki smo jo pridobili v času bivanja v tujini – bolj globalen pogled na svet. Skupno nam je tudi to, da hočemo vsi na takšen ali drugačen način pomagati k napredku Slovenije. Iščemo priložnosti za zaposlitve, organiziramo predavanja, želimo deliti svoje znanje s Slovenijo. Smo povezovalni člen med Slovenijo in tujino.

Kako je nastalo društvo in kaj vam je doslej že uspelo?
Društvo VTIS je nastalo zaradi t. i. bega, oziroma, kot sama raje rečem, kroženja možganov. Veliko mladih je želelo študirati na specifičnih smereh, za katere v

Sloveniji ni programov, ali pa jih je enostavno neka radovednost ali ambicija, želja po spoznavanju novega, vlekla v svet. Kar naenkrat je skupnost postala izredno velika, zdaj nas je že preko 1730, člani so razkropljeni po preko 50 državah sveta. Treba pa je poudariti, da se jih je tretjina že vrnila v Slovenijo. Naša misija je, da zmanjšujemo razdaljo med svetom in Slovenijo, zato se želimo povezati med sabo in s skupnostmi v Sloveniji, sodelovati. Organiziramo konkretne projekte, recimo vsakoletni simpozij raziskovalcev v tujini. Na njem predavajo tudi profesorji s Harvarda, Oxforda in drugih univerz, povezali smo se s partnerji iz gospodarstva in skupaj organiziramo karierne dneve. Letos tudi pripravljamo raziskavo in zbirko dobrih praks zaposlovalcev, ki uspešno zaposlujejo VTIS-ovce. S tem bomo lahko pomagali podjetjem s konkretnimi idejami, kako privabiti talente – v Sloveniji ali v tujini.

Raziskujete, kaj mlade privabi, da se vrnejo in zaposlijo v Sloveniji. Kako jih torej privabiti nazaj?

Mladi si po naših ugotovitvah želijo delati v podjetju z jasno kulturo, ki je znano kot najboljše v svoji panogi. Privabijo jih lahko tako, da mladim ponudijo več možnosti za karierno napredovanje, saj v Sloveniji ni dovolj pretočnosti. V Londonu po dveh letih že napreduješ, in če mladi nimajo te možnosti, izgubijo motivacijo. Pomemben faktor je tudi fleksibilni delovni čas, saj jim »štempljanje ur« vzbuja občutek nezaupanja in »mikromenedžiranja«. Na področju izobraževanja pa že vemo, da je kroženje znanja zelo oteženo. Skoraj nemogoče je, da bi se kakšen znan profesor iz tujine direktno zaposlil v Sloveniji.

Tretjina članov društva VTIS se je že vrnila, imate to v načrtu tudi vi?

(dolg premislek). Hmm. Še pred izbruhom pandemije covid-19 je bil v Sloveniji moj mentor, ravno ko sem imela nekakšno krizo identitete. Dejal mi je, naj ne razmišljam, da bi se vrnila v Slovenijo, temveč naj razmišljam naprej, da si v Sloveniji ustvarim dodaten dom. Ideja se mi je zdela odlična, zato sem zdaj začela razmišljati, kako lahko živim med državami in od vsake odnesem najboljše. Od Slovenije pristne stike z družino, prijatelji, prelepo okolje in naravo, od Londona pa ta zagon in karierno motivacijo. gg

Mladi si po naših ugotovitvah želijo delati v podjetju z jasno kulturo, ki je znano kot najboljše v svoji panogi.

Kristi Hodak je gostovala v podkastu Gravitacija.

McKinsey je leta 2018 objavil obsežno raziskavo »Business value of Design«, kjer so ugotovili, da imajo podjetja, ki vključujejo celostni in strateški dizajn v svoje delovanje, za 32 odstotkov višje prihodke ter za 56 odstotkov višji donos delničarjem.
<https://www.mckinsey.com/business-functions/mckinsey-design/our-insights/the-business-value-of-design>
<https://www.mckinsey.com/business-functions/mckinsey-design/our-insights/are-you-asking-enough-from-your-design-leaders>

Posnetek pogovora

Inovativnost

Računovodenje inovacij (Innovation accounting)

Nemogoče je ustrezno računovoditi inovacije, če ne vemo, kaj inovacije sploh so.

dr. Aleš Ugovšek, Tehnološki razvoj in inovativnost, GZS

Po Danovih besedah je inovacija novost, ki jo podpira vzdržen in nadgradljiv poslovni model.

V dvanajsti epizodi podkasta Gravitacija je bil gost avtor mednarodne uspešnice The Corporate Startup Dan Toma, ki je med pogovorom poslušalcem položil na srce, da naj imajo radi to, kar delajo in naj delajo tisto, kar imajo radi. Dan je tudi soavtor knjige Innovation Accounting (računovodenje inovacij), ki bo izšla v tem letu, to pa je bila tudi osrednja tema te epizode. Sama knjiga, oziroma še bolje rečeno razvoj knjige, je odličen primer sodobnega inoviranja v obliki razvoja najosnovnejšega sprejemljivega produkta, saj knjigo s soavtorico Esther Gons pišeta in dopolnjujeta z vključevanjem svetovne skupnosti inovatorjev, prvo polovico knjige v digitalni »beta« obliki pa je že mogoče kupiti na spletu še pred njenim končnim izidom.

Kaj je inovacija?

Po Danovih besedah je inovacija novost, ki jo podpira vzdržen in nadgradljiv poslovni model. Zgolj razvoj nečesa novega pomeni, da razvijamo invencijo in ne inovacije. Za inovacijo je pomembna tudi dobičkonosnost ali drugačen učinek v primeru neprofitnih organizacij.

Podjetja pogosto znotraj svoje organizacije različno dojemajo inovacije in vsako novost razumejo kot inovacijo. Dan predlaga organizacijam, da se manjkrat vzrejo v ogledalo in večkrat pogledajo skozi okno v svet, kaj počnejo drugi.

Inovacije delimo na različne načine. V Gravitaciji smo izpostavili delitev, ki jo je predlagal Greg Satell in temelji na delitvi Clayтона Christensena na

evolucijske, revolucionarne in disruptivne inovacije. Greg deli inovacije na stalne (sustainable), prebojne (breakthrough) in disruptivne (disruptive) inovacije, medtem ko temeljne raziskave (basic research) opredeli kot četrto obliko inovacij. Dan na primeru BMW-ja predstavi, da je primer stalne inovacije nov model vozila, ki je nadgradnja prejšnjega modela, prebojna inovacija pa je npr. novo električno vozilo BMW iX3. Disruptivna inovacija bi bili npr. leteči taksiji, medtem ko so temeljne raziskave tiste aktivnosti, ki jih v svojih razvojnih laboratorijih izvajajo na področjih elektrifikacije ipd. Dan poenostavljeno povzame, da so bazične raziskave aktivnosti, ki pretvarjajo denar v ideje, inovacije (vsi preostali tipi) pa postopki pretvarjanja idej nazaj v denar.

Inovacije in finančno računovodstvo

Najpogostejša napaka, ki jo podjetja delajo, je, da za spremljanje učinkov inovacij uporabljajo zgolj finančno računovodstvo. Dan poudarja, da je donosnost naložbe (ROI oz. return of investment) kot ena najpogostejših oblik finančnega računovodstva zelo dobro merilo za spremljanje napredka in učinka inovacij, ampak ob predpostavki, da to ni edini kriterij. Finančno računovodstvo in računovodenje inovacij sta namreč dve obliki spremljanja učinkov, pri katerih računovodenje inovacij dopolnjuje finančno računovodstvo, eno pa ne more obstajati brez drugega.

Za kaj je potrebno poskrbeti, preden začnemo računovoditi inovacije?

Povsem na začetku mora organizacija izoblikovati lastno definicijo inovacij, ki bo enotna in jasna vsem zaposlenim. Nemogoče je ustrezno računovoditi inovacije, če ne vemo, kaj inovacije sploh so. Pri tem morajo biti inovacije popolnoma v skladu z vizijo in strategijo, viri ter kulturo podjetja. »Nemogoče je začeti razvijati prebojne ali disruptivne inovacije, če je bilo v preteklih 80 letih zaposlenim prepovedano razvijati karkoli novega,« poudarja Dan Toma. Imeti je potrebno tudi zelo jasno predstavo o življenjskem ciklu izdelka. Dan izpostavlja, da mora biti podjetje dovolj inovacijsko zrelo, preden se konkretno loti računovodenja inovacij. Če ima organizacija zgolj zametke inovativnosti in se na leto poigrava z nekaj idejami, še ni pravi čas za konkretno računovodenje

inovacij, saj ima takšna organizacija pomembnejše izzive, ki jih mora rešiti pred tem. Računovodenje inovacij morda res ni razkošje, je pa vsekakor profesionalni šport, za njega pa mora imeti podjetje pretekle izkušnje in je naredilo že veliko napak, na katerih se je učilo. Dan še enkrat izpostavi, da naj podjetja najprej začnejo z osnovami, lastno definicijo inovacij, postavi tvijo inovacijske strategije, usposabljanjem vodij za inoviranje, grajenjem inovacijske kulture in jasno opredelitvijo okvirov življenjskega cikla izdelkov. Dodatno poudarja tudi, da naj organizacije investirajo in se povsem zavežejo inoviranju ter šele nato preidejo h konkretnemu računovodenju inovacij.

Kako, kje in kdaj računovoditi inovacije?

Zgradba vsake organizacije je večplastna in večnivojska. Organizacije imajo osnovni nivo ekip, višji nivo, ki ga predstavlja inovacijski lijak in v katerem so zbrani vsi podatki in številke z nivoja ekip, ter najvišji nivo s pregledom nad celotnim portfeljem inovacij in internim inovacijskim ekosistemom. Kot Dan Toma in Esther Gons opredeljujeta v knjigi *Innovation Accounting*, se računovodenje inovacij deli na taktično računovodenje (tactical innovation accounting), kjer merimo učinke na nivoju ekip, vodstveno računovodenje (managerial innovation accounting), kjer merimo učinek vlaganj (fund) in strateško računovodenje inovacij (strategic innovation accounting), kjer pa merimo ekosistem organizacije. Sistem računovodenja inovacij je v osnovi namenjen temu, da zbrani podatki iz najnižjega taktičnega nivoja preidejo v ustrezni obliki vse do najvišjega nivoja, saj je nerealno pričakovati, da bo vodstvo velikega podjetja vedelo za vsako posamezno ekipo, kako hitro napreduje in kako učinkovito inovira. Poenostavljeno povedano, sistem računovodenje inovacij je ustvarjen za prenos informacij vse od osnovnih nivojev organizacije do najvišjega vodstva, pri čemer pa vse zbrane informacije v združeni obliki ohranijo svojo vrednost

Taktično računovodenje inovacij

Osnovni kazalnik na nivoju merjenja ekip je t. i. hitrost učenja (learning velocity). Pri hitrosti učenja govorimo o številu novih znanj, ki jih ekipa pridobi v določenem času (npr. v enem tednu), in sicer o problemu, ki ga raziskuje, o uporabniku, o dejanski vrednosti rešitve za problem ... Vsa znanja ekipe pridobivajo preko eksperimentov in ne na podlagi predvidevanj. Iz tega lahko razvijamo druge kazalnike, kot je npr. število opravljenih eksperimentov na teden, iz obeh kazalnikov pa dobimo razmerje med številom pridobljenih novih znanj in številom opravljenih eksperimentov (experiment/learning ratio). V idealnem primeru je to razmerje ena, kar pomeni, da so eksperimenti učinkoviti, saj je ekipa iz vsakega eksperimenta pridobila eno novo znanje. Na podlagi tega razmerja lahko vodje ugotovijo, ali člani ekipe potrebujejo dodatna znanja, podporo ali vodenje, da povečajo učinkovitost. Zelo pomembno je poudariti, da se kazalniki za ekipe razvijajo s samim razvojem ekip. Bolj kot je ekipa zrela, pogosteje se bo poslužila tudi finančnega

računovodenja in spremljanja donosnosti naložbe (ROI), ki ga lahko v športnem žargonu opredelimo kot zlato olimpijsko medaljo.

Vodstveno računovodenje inovacij

Na nivoju vodstvenega računovodenja inovacij uporabljamo združene podatke z nivoja ekip in na podlagi teh spremljamo stroške učenja, stroške inoviranja, potreben čas za doseganje določene stopnje zrelosti ekip, število ubitih idej v začetnih stopnjah in število (še) živih idej v kasnejših stopnjah življenjskega cikla ... V knjigi je predlagan primer življenjskega cikla izdelka s petimi stopnjami: stopnja raziskovanja (discovery), ujemanja problema in rešitve (problem-solution fit), ujemanja izdelka in trga (product-market fit), stopnja rasti in povečevanja obsega (scale) ter stopnja vzdrževanja (sustain). Ne glede na holističen pogled in pristop k računovodenju pa Dan poudarja, da morajo vsi ti podatki izhajati iz posameznih ekip, ki so v inovacijskem lijaku.

Strateško računovodenje inovacij

Na nivoju strateškega računovodenja inovacij spremljamo združene podatke z nivoja vodstvenega računovodenja oziroma iz inovacijskega lijaka. Gre torej za podatke, ki jih spremlja vodstvo organizacije in jih bo uporabljal potencialni investitor, direktor ali lastnik podjetja z namenom razumevanja delovanja internega inovacijskega ekosistema. Na voljo so različni kazalniki, kot je stopnja tveganja dela portfelja inovacij, ki ga predstavljajo disruptivne inovacije, dobičkonosnost inovacij, učinkovitost realizacije inovacij ...

Kaj pa pomanjkljivosti računovodenja inovacij?

Dan v pogovoru izpostavi tudi možne negativne učinke, ki jih lahko s sabo prinese računovodenje inovacij. Največkrat gre za izigravanje sistema inovacijskega računovodenja. Tako bo po vzpostavitvi merjenja števila izvedenih eksperimentov najverjetneje prišlo do povečanja števila le-teh, saj bo vse veljalo za eksperiment, še posebej, če bodo rezultati vezani na dodatke pri plačah. Temu se je mogoče izogniti s kombiniranjem tega kazalnika s kazalnikom hitrosti učenja, kar je predstavljeno v odstavku o taktičnem računovodenju inovacij. Podobno se lahko dogaja tudi na vodstvenem nivoju, kjer Dan izpostavi indeks vitalnosti novega izdelka (new product vitality index), ki predstavlja delež letnega prometa od prodaje izdelkov razvitih v zadnjih treh ali petih letih. V tem primeru bo oseba, odgovorna za ta kazalnik, verjetno stremela k razvoju takšnih izdelkov, ki bodo le malenkostno odstopali od predhodnega modela, a bodo veljali za nove. S tem bo upočasnen razvoj prebojnih in disruptivnih inovacij. Potrebno se je zavedati, da bodo v organizaciji vedno ljudje, ki bodo posamezen in nov kazalnik poskušali izigrati. Eden izmed načinov za zmanjšanje tega učinka je smiselna in pametna kombinacija več kazalnikov, ki podpirajo drug drugega. [gg](#)

Na nivoju strateškega računovodenja inovacij spremljamo združene podatke z nivoja vodstvenega računovodenja oziroma iz inovacijskega lijaka.

Potrebno se je zavedati, da bodo v organizaciji vedno ljudje, ki bodo posamezen in nov kazalnik poskušali izigrati.

Gravitacija

Novost

20 mio EUR nepovratnih sredstev

Pomoč evropskim MSP pri pridobivanju pravic intelektualne lastnine.

Samra Šečerovič, Urad RS za intelektualno lastnino

Evropska mala in srednja podjetja (MSP) so bistvena za evropsko gospodarstvo, saj zagotavljajo 67 % vsega zaposlovanja in predstavljajo 99 % vseh podjetij v EU. Samo 9 % vseh MSP v EU pa ima v lasti pravice intelektualne lastnine. Kot kažejo podatki študije o pregledu stanja intelektualne lastnine za MSP, ki jo je lani pripravil Urad EU za intelektualno lastnino (EUIPO), imajo MSP z registriranimi pravicami intelektualne lastnine skoraj tretjino več prihodka na zaposlenega kot MSP, ki intelektualne lastnine niso registrirala.

Študija EUIPO je tudi pokazala, da je 54 % MSP s pravicami intelektualne lastnine navedlo, da je registracija pozitivno vplivala na njihovo poslovanje, saj se jim je izboljšal ugled, povečal prihodek, dobili pa so tudi dostop do novih trgov.

EUIPO v okviru svoje delavnosti izvaja pobudo Ideas Powered for Business za podporo MSP pri izkoriščanju potenciala intelektualne lastnine, ki je sestavni del strateškega načrta EUIPO do leta 2025.

Vzpostavili sklad nepovratnih sredstev

Decembra lani je bil vzpostavljen sklad nepovratnih sredstev v višini 20 milijonov EUR, poimenovan Ideas Powered for Business SME Fund, katerega cilj je pomagati MSP s sedežem v Evropski uniji pri pridobivanju pravic intelektualne lastnine. Sklad sofinancirata EUIPO in Evropska komisija.

Sklad je namenjen podjetjem v EU, ki ustrezajo uradni opredelitvi MSP s sedežem v eni od 27 držav članic EU, in zagotavlja **finančno podporo v obliki nepovratnih sredstev do višine največ 1.500 EUR na podjetje** za:

- storitev 1: predhodni pregled pravic intelektualne lastnine (IP scan), ki se izvaja le v nekaterih državah članicah EU, npr. v Avstriji, Bolgariji, Latviji, Španiji, Nemčiji, na Hrvaškem, Češkem in Slovaškem (sofinanciranje v višini 75 % stroškov storitve v sodelujočih državah). Urad RS za intelektualno lastnino (UIL) pri izvajanju tega ukrepa ne sodeluje (storitev 1 se v Sloveniji ne izvaja), saj za inovativna MSP s sedežem v Sloveniji urad izvaja podobno storitev **brezplačno** (storitev PRVA i). Več informacij o storitvi je na voljo na spletni strani urada: <http://www.uil-sipo.si/uil/dejavnosti/informacijske-storitve/prva-i/>.
- storitev 2: osnovne pristojbine za prijavo znamk in modelov pri uradu za intelektualno lastnino v kateri koli državi članici EU, Uradu Beneluksa za intelektualno lastnino in/ali EUIPO (**sofinanciranje v višini 50 % osnovne prijave pristojbine**).

Za zbiranje, ocenjevanje in izbiro vlog je pristojen EUIPO, ki je že objavil razpis za zbiranje vlog. Razpis bo letos odprt v različnih časovnih obdobjih.

Za informacije in pomoč glede prijave znamke in modela lahko pokličete na Info točko UIL 01 620 31 01 ali pišite na sipo@uil-sipo.si. [gg](http://www.uil-sipo.si)

V letošnjem letu bodo sredstva razdelili še v štirih fazah, naslednjič že marca.

SME fund

Vavčerji za intelektualno lastnino za mala in srednja podjetja

Ugodnosti:

- 50 odstotni popust na osnovno pristojbino za prijavo znamk in modelov EU ter nacionalnih znamk in modelov

Prijave se zbirajo pri EUIPO, več informacij na:

<https://euiipo.europa.eu/ohimportal/sl/online-services/sme-fund>

URAD REPUBLIKE SLOVENIJE ZA INTELIGENTNO LASTNINO

Sofinancirano s programom Evropske unije: COSME

Dodatne informacije

Pametna družba v Jugovzhodni Evropi

Slovenija lahko postane zgled drugim

Rdeča nit mednarodne konference 2nd Southeast Europe Smart Society Conference je bila opredelitev vloge pametnih mest v digitalnem gospodarstvu prihodnosti, definiranje poslovnih modelov vzpostavljenih vrednostnih verig in oblikovanje celostnega pristopa k razvoju pametnega mesta.

Barbara Perko

Glavno sporočilo konference je ideja o poenotenju oz. zmožnosti deležnikov, da pri razvoju pametnih skupnosti delujejo skupaj usklajeno in učinkovito ter dosegajo taktične, operativne in strateške cilje. Da lahko postanemo trajnostno usmerjena pametna družba, ne potrebujemo samo dobre tehnološke osnove, ampak se moramo zavedati vloge države in vrhovnih odločevalcev, ki morajo postaviti temelje, da bi tem smernicam lahko sledili in poganjali celotni proces pri prehodu v pametno družbo, so poudarili sodelujoči.

»Denar je na voljo, deležniki morajo ukrepati!«

Andrej Kotar, predstavnik podjetja Endava in predsednik programskega sveta SRIP PMiS, je izpostavil, da je prvič na evropskem nivoju opazna jasna vizija in zavezanost, da Evropa postane globalni voditelj v smislu pametnih mest in digitalnega gospodarstva. Eddy Hartog, vodja področja za pametne skupnosti na Evropski komisiji je predstavil razloge, zakaj Evropska komisija meni, da gibanje living-in.eu odraža namen konference in lahko prispeva k razvoju Jugovzhodne Evrope. Izpostavil je priložnosti za financiranje mest in skupnosti ter ključne deležnike pri ustvarjanju pametnih družb k sodelovanju povabil z besedami: »Denar je na voljo in deležniki morajo ukrepati!«

Kotar meni, da lahko Slovenija postane zgled drugim državam, ko gre za tovrstne projekte na nacionalni ravni. Pri tem lahko deležniki računajo na podporo države. Državni sekretar na Ministrstvu za javno upravo Peter Geršak je izpostavil, da je »dolžnost vlade, da zagotovi ogrodje za razvoj, pripravi učinkovito zakonodajo, postavi standarde in ponudi glavne smernice«.

Slovenija je zelo aktivna država, ko gre za področje pametnih mest oz. skupnosti. Jurij Dolžan iz Ministrstva za javno upravo in Gaber Terseglav, predstavnik Slovenske digitalne koalicije, sta predstavila konkretne dogovore in aktivnosti na področju povezanosti podatkov in storitev, župan Škofje Loke in predsednik komisije za digitalno preobrazbo pri Slovenski digitalni koaliciji, Tine Radinja pa je spregovoril o izzivih, s katerimi se lokalne skupnosti soočajo na področju pametnih skupnosti, predvsem ko gre za prehod v pametno družbo.

Na prvem mestu so prebivalci

Konferenca je letos gostila Japonsko, vodilno državo pri razvoju pametne družbe, ki se z vpeljavo pametnih mest in skupnosti sistematično ukvarja že več let. Yasunori Mochizuki iz korporacije NEC je predstavil, kako Japonska napreduje pri uresničitvi pametne družbe, ter spregovoril o pomembnih tehnoloških in netehnoloških napotkih. Zadnji korak na tem področju predstavlja projekt »Super mesto«.

Japonska vizija družbe 5.0 na prvo mesto postavlja prebivalce. Ključnega pomena pa je sodelovanje celotne družbe. Mochizuki je poudaril pomen usklajenega sodelovanja ministrstev, oblikovanja jasne vizije, izgradnje in oblikovanja skupne arhitekture, zagotavljanja interoperabilnosti in krepitev organizacijskega okvira. Pri tem pa mora priti do sodelovanja ne le na ravni posamezne države, ampak tudi na globalni ravni.

Ni enostavnih odgovorov

Na Japonskem so po besedah Yasunorija Mochizukija še vedno večinoma v pilotni fazi, a že gledajo, kako naprej. Zagotoviti je namreč treba finančno vzdržnost, povečano sodelovanje zainteresiranih strani in poskrbeti za zaupanja vredno upravljanje s tehnologijo, čemur mora slediti faza socialne implementacije. Zastavlja se vprašanje, kako to storiti, a za zdaj enostavnih odgovorov še ni.

»Digitalna transformacija družbe je zdaj še bolj pomembna tema v svetovnem merilu, ko smo priča dogajanju, povezanim s pandemijo covid-19,« je dejal in pristavil, da je omenjena konferenca pomemben spodbujevalec prihodnjega sodelovanja in globalnega deljenja znanja. gg

Romunija, država partnerica konference

Država partnerica konference je bila Romunija. Dragos Preda, državni sekretar za telekomunikacije na romunskem Ministrstvu za promet, infrastrukturo in komunikacije, je spregovoril o ključnih dejavnikih za razvoj digitalnega gospodarstva in pametnih mest ter izpostavil primere dobrih praks na regionalnem področju.

Posnetek dogodka

Hotelska oprema, pisarniška oprema in stanovanjsko pohištvo po meri

Mizarsko podjetje KAMPO izdeluje visokokakovostna notranja vrata in pohištveno opremo, ki so prilagojeni tehnološkimi in oblikovnim zahtevam naročnikov.

Ljubljansko mizarsko podjetje KAMPO, d. o. o., se ukvarja z izdelavo notranjih vrat in pohištvene opreme po naročilu. »Naši izdelki so projektni, izdelani za znanega naročnika in prilagojeni njegovim tehnološkimi in oblikovnim zahtevam. Kljub temu smo se odločili za pridobivanje atestov za posamezne skupine izdelkov z atestiranimi lastnostmi, kot so notranja vrata za posebne namene, ognje-odporna vrata in zvočno izolativna vrata,« razlaga direktor Marko Kajzer.

Kakovostni izdelki in kadri

Vse izdelke izdelujejo na tehnološko najodobnejših strojih, kar jim zagotavlja kakovost in učinkovitost. Prav zato niso poceni, saj ne iščejo najcenejših rešitev na račun kakovosti, ampak se trudijo izdelati kakovostno oblikovan in trajen izdelek.

Za izdelavo takšnih izdelkov potrebujejo tudi kakovostne kadre, ki jih v glavnem vzgajajo sami. »V širši družini smo prepoznavni kot dober zaposlovalec, saj imamo v ekipi kar nekaj družinskih članov. Tudi mlajša generacija si želi dela v našem podjetju. Trenutno imamo štipendiste na študijskih smereh, ki bodo podjetje dvignili na višjo raven

poslovanja; oblikujemo namreč lasten arhitekturni biro,« pravi Marko Kajzer.

Inovativni od samega začetka

Sogovornik poudarja, da je pri tradicionalni dejavnosti, kot je mizarstvo, tradicija zelo pomembna. »Sam izhajam iz mizarske družine, saj korenine našega podjetja segajo v leto 1961. Tudi takrat je bilo pomembno, da nisi kopiral ostalih stanovskih kolegov, ampak si bil inovativen in si sledil razvoju stroke tako z obiskovanjem strokovnih sejmov, kjer se je predstavljala napredna tehnologija, kakor tudi strokovnih izobraževanj,« poudarja Kajzer.

Za KAMPO je pomembno, da izdelujejo izdelke, ki na trgu predstavljajo tržno nišo, oziroma so boljši, kakovostnejši in trajnejši od konkurence. Njihov pomemben izdelek so ognje-odporna vrata. Pri izdelavi ognje-odpornih vrat KAMPO EI30 & KAMPO EI30S se lahko prilagajajo zahtevam naročnika tako po velikosti vrat, detajlih in finalni obdelavi. To jim daje konkurenčno prednost. Takšna vrata se vgrajujejo v poslovne, stanovanjske in turistične objekte. Za KAMPO je izdelava takšnih vrat večkrat priložnost, da naročniku ponudijo tudi pohištveno opremo v enakih obdelavah in detajlih, kot so vrata.

Izvedejo kompletni interier

»Naše reference dokazujejo, da smo sposobni izvesti kompletni interier

Reference mizarskega podjetja KAMPO

Turistični in gostinski objekti

- HOTEL PARK, Bled
- SUNROSE 7 HOTEL, Bohinjska Bistrica
- RIKLI BALANCE HOTEL, Bled
- GRAND HOTEL BERNARDIN, Portorož
- PUB HERATS, Ljubljana
- PLANINSKI DOM SAVICA, Bohinj
- Lokal & trgovina E-VINO d.o.o., Ljubljana in Reteče pri Škofji Loki
- Boutique hotel ATLANTIDA, Rogaška Slatina
- Grad PODSREDA
- Gostilna GROF, Vrnsko

Poslovno-proizvodni objekti:

- PLINOVODI d.o.o., Ljubljana
- LOTRIČ Meroslovje d.o.o., PE Železniki
- LOGISTIČNI CENTER BEKRA NEPREMIČNINE d.o.o., Grosuplje
- JELES d.o.o., PC Komenda
- ELEKTRO LJUBLJANA d.d., Ljubljana
- KNAUF INSULATION d.o.o., Škofja Loka
- MDM d.o.o., Ljubljana
- Trgovina, muzej ELAN d.o.o., Begunje na Gorenjskem
- FILC d.o.o., Škofja Loka
- ISKRA ZAŠČITE d.o.o., Ljubljana
- PORSCHE SLOVENIJA d.o.o.,
- OMEGA AIR d.o.o., Ljubljana
- Diagnostični center BLED
- NEK Krško

različnih prostorov. Vrata tako predstavljajo 40 % naših izdelkov, pohištvena oprema pa 60 %. Naša tehnološka prednost je tudi obvladovanje vseh faz obdelave pri izdelavi masivnih, furniranih ali laminiranih elementov pohištva in vrat. To nam omogoča nadzorovano kakovost in časovno učinkovitost izdelave,« poudarja Marko Kajzer. In dodaja, da zaradi zadovoljnih kupcev z optimizmom zrejo v prihodnost.

Foto: Depositphotos

Lesnopredelovalna industrija

Možnosti za razvoj so odlične

V lesnopredelovalni industriji so v preteklih letih beležili dobro poslovanje, posledice trenutnih razmer pa bodo razvidne šele v prihodnosti. Za optimizacijo dejavnosti bosta pomembni stabilizacija domače lesne verige in posodobitev predelovalnih tehnologij.

Jerneja Srebot

Poslovanje pred epidemijo je bilo relativno dobro

Glede na poročilo o poslovanju lesne in pohištvene industrije leta 2019 je bilo to že šesto zapored z relativno dobrim poslovanjem panoge. Zelo dobra je statistika tako o nizki zadolženosti podjetij (1,5) kot tudi o rasti števila zaposlenih (3 %), prav tako pa podatki pričajo tudi o nadpovprečno visokem investiranju panoge (8,6%) v primerjavi s predelovalno dejavnostjo (7,2%).

Skrbi vzbujajo predvsem bistveno hitrejša rast stroškov dela (8,3 %) od rasti produktivnosti (1,9 %) – to pa toliko bolj, ker v letu 2019 Zakon o minimalni plači še ni veljal v celoti, torej iz minimalne plače še niso bili izzeti dodatki, kot so bili v letu 2020. Posledice omenjenega zakona so tako odločilno vplivale na zmanjšanje števila zaposlenih za 813 oseb v januarju 2020.

Leto 2020 je v veliki meri zaznamoval pojav epidemije, njen vpliv na poslovanje panoge pa bomo lahko videli šele ob naslednjem letnem poročilu in ob pregledu poslovanja panoge v letu 2021, ko naj bi se epidemija in z njo povezani ukrepi državnih pomoči končali. »Dolgotrajno zaprtje trgovin s pohištvom in stavbnim pohištvom bo nedvomno pustilo negativne

posledice na poslovanje, prav tako zmanjšan obseg poslovanja v drugih državah,« pove Igor Milavec, direktor GZS-Združenja lesne in pohištvene industrije. »Težave se pojavljajo tudi že pri nabavi repromaterialov, kar vse skupaj rezultira v poslabšanju poslovanja. Kolikšen bo ta vpliv, pa zaenkrat še ni mogoče reči.«

Les ima potencial kot gradnik nizkoogljične družbe

Po drugi strani ima po mnenju sogovornika lesnopredelovalna panoga odlične možnosti za razvoj, saj je les izjemen material nizkoogljične družbe: »En kubični meter lesa shrani okrog tona ogljikovega dioksida, zato lahko predvsem z leseno gradnjo, kjer je les dolgotrajno vgrajen, bistveno znižamo te emisije.« Panožni izzivi so tako pospeševanje gradnje z lesom in povečanje ponudbe polizdelkov za ta namen, s čimer se veliko ukvarjajo tudi v SRIP-u Pametne stavbe in dom z lesno verigo. »V tem pogledu je pomembna tudi proizvodnja pohištva in njegovih polproduktov. Čeprav je tu življenjska doba krajša, dajejo ti izdelki visoko dodano vrednost in izboljšujejo pogoje

Lesnopredelovalna industrija ima odlične možnosti za razvoj, saj je les izjemen material nizkoogljične družbe.

bivanja, saj je les človeku prijazen material,« še doda sogovornik.

Kar se tiče povpraševanja na področju pohištva, si kupci po mnenju Velka Gortnarja, direktorja podjetja Alpes, vedno bolj želijo celovit pristop, da dobijo vse na enem mestu – od strokovnega svetovanja in možnosti nakupa pohištva za celotno stanovanje do dostave in montaže izbranega pohištva. »Velikega pomena pa je tudi možnost kasnejšega dokupovanja posameznih kosov pohištva od istega proizvajalca in istega kompleta, katerega ima kupec že doma,« še doda.

Obseg predelave bo odvisen od bolj zanesljive in predvidljive oskrbe z lesom

Krepitev lesne verige v Sloveniji v zadnjih letih (od leta 2017 do 2019 je predelava okroglega industrijskega lesa po podatkih Gozdarskega inštituta Slovenije zrasla za skoraj 40 %) je moč pripisati predvsem naravnim nesrečam. Napad podlubnikov, vetrolomi in podobne nesreče, ki so se zgodile v tem obdobju v Sloveniji in sosednjih državah, so kot posledico prinesle na trg veliko lesa iglavcev. Ob normalnem poseku so te količine predvsem v zasebnih gozdovih bistveno manjše, zato je nadaljnja rast obsega predelave lesa v Sloveniji odvisna predvsem od bolj zanesljive in predvidljive oskrbe z lesom iz zasebnih gozdov in od konkurenčnosti slovenske lesnopredelovalne industrije.

»V tej smeri je spodbudna nadpovprečno visoka stopnja investiranja v panožnih podjetjih, krepitev digitalizacije poslovnih procesov in izobraževanja zaposlenih, kakor tudi krepitev pomena predelave lesa v Slovenski industrijski strategiji in v Nacionalnem energetske in podnebne načrtu,« pravi Milavec in nadaljuje: »Za doseganje boljše oskrbe z lesom iz državnih gozdov je pomembno pridobivanje certifikata PEFC za trajnostno gospodarjenje z gozdovi.« Izgradnja strateškega partnerstva

med lesnopredelovalno panogo in zasebnimi lastniki gozdov, ki bi zagotovilo proaktivnejšo in koordinirano mobilizacijo lesa, nas po njegovem mnenju še čaka.

Za uspešno koriščenje lesa so potrebne prave tehnologije in podpora države

»Kot smo v preteklosti že dejali, Slovenija nima nafte, ima pa les,« pravi Boštjan Kralj iz podjetja Lumar. Da bi bila lahko lesnopredelovalna industrija pri nas uspešna, potrebujemo strategije celovitega izkoristka kompletnega lesa. Pri tem seveda ne smemo pozabiti tudi na to, da mora biti ta les v prid konkurenčnosti obdelan z naj sodobnejšimi tehnologijami in ne v zastarelih lesnopredelovalnih obratih.

»Digitalno podprti in vodeni procesi so danes osnova za sodobno in učinkovito podjetje,« pravi direktor podjetja Alpes, Velko Gortnar, ki prav v digitalizaciji vidi priložnost slovenskih lesarjev in proizvajalcev pohištva. »V našem podjetju uvajamo novo sodobno CAD/CAM/NET podporo, ki bo povezovala vse navedene procese od razvoja, proizvodnje in prodaje in kateri bodo podatke za svoje potrebe črpali iz enotne baze podatkov,« še doda sogovornik.

Ko govorim o tem, kako bi lahko ekonomska in razvojna politika bolj konkretno podprla gradnjo z lesom, je odgovor po mnenju sogovornika iz podjetja Lumar dokaj preprost: »Država kot taka naj začne svoje investicije in objekte javnega značaja graditi v lesu. Mislim, da boljše podpore in boljšega pokazatelja tega, da verjame v les, enostavno ni. In to pogrešamo.« V podjetju poudarjajo, da je bil v preteklih letih tu sicer določen napredek, predvsem zaradi vzpodbud Eko sklada. Zahvaljujoč tej motivaciji se je veliko javnih ustanov, kot so šole, vrtci in zdravstveni domovi, zgradilo v lesu, a so to vselej podprle lokalne skupnosti in ne država kot taka. »Mislimo, da bi bilo odlično, če bi država stavbe, ki jih gradi iz lastnih virov, pa vendar iz virov davkoplačevalcev, gradila v lesu,« zaključijo. gg

Foto: osebni arhiv

Krepitev lesne verige v Sloveniji v zadnjih letih je moč pripisati predvsem naravnim nesrečam. »Za doseganje boljše oskrbe z lesom iz državnih gozdov je pomembno pridobivanje certifikata PEFC za trajnostno gospodarjenje z gozdovi,« pravi Igor Milavec, direktor GZS-Združenja lesne in pohištvene industrije.

- Materiali
- Gradbena fizika
- Konstrukcije
- Geotehnika in prometnice
- Metrologija
- Certifikati
- Tehnične ocene in soglasja

ZAG

info@zag.si
www.zag.si

Ljudje so vedno bolj pozorni na izvor in okoljski vpliv izdelkov

V podjetju Bureau Veritas, ki se med drugim ukvarja s certificiranjem na področju kakovosti, okolja, varnosti in zdravja ter družbene odgovornosti, poudarjajo pomen certificiranega lesa in vpliva, ki ga ima pridobljen certifikat na konkurenčnost podjetja.

Certifikat za upravljanje z gozdovi se nanaša na gospodarjenje z gozdom in potrjuje, da upravljanje poteka na trajnosten oz. odgovoren način in se podeljuje lastnikom ali upravljalcem gozda. Zanj mora biti zagotovljeno spoštovanje tako ekonomskega kot ekološkega vidika, samo upravljanje z gozdovi pa mora biti naklonjeno lokalnemu prebivalstvu.

»V svetu je več shem certifikacije gozdov, med katerimi sta najbolj prepoznavni FSC® FM in PEFC™ FM. Obe shemi sta v obseg certifikacije vključili tudi certifikacijo verige skrbništva oziroma CoC (Chain of Custody),« pove sogovornik, Peter Bele.

Omenjena certifikata sta namenjena sledenju lesa in lesnih proizvodov skozi celotno proizvodno verigo in zagotavljata, da se skozi omenjen proces certificiran gozdni material ne meša z ostalim. Sledljivost je ena izmed ključnih zahtev znotraj certificiranja verige skrbništva in s tem dokazovanja izvora lesa iz certificiranih gozdov in/ali legalnih virov.

»V zadnjem obdobju smo v gozdarstvu in lesnopredelovalni verigi priča vse večjemu porastu certifikatov sledljivosti, ki se pripisuje predvsem večji ozaveščenosti kupcev v gospodarsko razvitih državah,« pove sogovornik. Nadalje pojasnjuje, da cena in kakovost nista edini merili za nakup izdelka: »Vse več je namreč potrošnikov, ki so pri nakupu pozorni na izvor, neoporečnost, okoljski vpliv, družbeno odgovornost in pravičnost pri preprodaji.«

Certifikacija materialov je važna tudi pri gradbeništvu, kjer je pomembno vedeti, čemu je les namenjen in koliko ter kakšne obremenitve lahko prenese. V skladu z več uredbami in standardi je od 2012 obvezno označevanje konstrukcijskega lesa s CE oznako in izjavo o lastnosti. Izjava vsebuje določene bistvene značilnosti konstrukcijskega lesa, kot so mehanske lastnosti (trdnost lesa, elastični modul), naravna odpornost lesa ter odziv konstrukcijskega elementa na ogenj.

»Z nameščeno oznako CE proizvajalec označi, da prevzema odgovornost za skladnost gradbenega proizvoda z navedenimi lastnostmi ter za skladnost z vsemi veljavnimi zahtevami, določenimi v relevantni usklajevalni zakonodaji Unije o nameščanju oznake CE,« pove sogovornik Ignacij Kregar.

Ključne prednosti za podjetja s certifikatom so zadovoljitev zahtev kupca, prepoznavnost podjetja, povečanje zaupanja v dobavni verigi, boljši nadzor nad upravljanjem z materialnimi viri in enostavnejši dostop do novih trgov.

»Mislimo, da bi bilo odlično, če bi država stavbe, ki jih gradi iz lastnih virov, pa vendar iz virov davkoplačevalcev, gradila v lesu,« menijo v podjetju Lumar.

CRI Celje je gospodarska družba z neprofitno usmerjenostjo in statusom invalidskega podjetja. Izvajamo štiri osnove dejavnosti, ena izmed njih je izdelava masivnega pohištva iz različnih vrst lesa. Glavni proizvodna programa sta izdelava ležišč in ploskovnega pohištva za opremo bivalnih prostorov.

Lepota, trdnost in zahtevnost
so lastnosti pohištva, ki ga izdelujemo.

S ponosom povemo, da smo izdelali oziroma še izdelujemo pohištvo za priznana podjetja, kot so: Ikea (Švedska), Habitat (Francija), Bisal (Švica), John Lewis (Velika Britanija), Grüne Erde (Avstrija).

www.cri.si/sl/pohistvo/

Opremljanje interjerja bivanjskih, namestitvenih, poslovnih in drugih objektov

Alpes, d. d., je podjetje s 65-letno tradicijo na področju razvoja in izdelave visokokakovostnega pohištva in pohištvene opreme za ves dom in opremljanja različnih objektov po naročilu.

Znanje, izkušnje, lasten razvoj in inovativnost so ključ, da vam lahko ponudijo strokovne storitve in vrhunske izdelke, ki bodo prispevali k uresničevanju vaših poslovnih ali stanovanjskih ambicij.

Od zamisli do končnega izdelka

Da bo opremljanje interjerja vašega doma, poslovnega objekta ali druge nepremičnine preprostejše, vam ekipa 145 zaposlenih ponuja: svetovanje, načrtovanje, izdelava izrisov, predstavitev, izdelavo pohištva, dostavo in natančno montažo. Delujejo kot močna in tesno povezana ekipa, v kateri vsi vedo, da je kakovost končnega izdelka odvisna od vsakega koraka v procesu izdelave.

Eden ključnih elementov pri opremljanju objektov je hitra in strokovna odzivnost na želje in potrebe naročnika, kar dosežejo z lastno ekipo razvojnikov in arhitektov ter z veliko zmogljivostjo njihove proizvodnje. So zanesljiv in kompetenten partner za celovito izvedbo opreme tudi večjih objektov, vse do 500 sob.

Kakovostno, ergonomično in oblikovno dovršeno pohištvo je dragocena naložba v prihodnost, zato zaupajmo le najboljšim.

Reference in ideje za opremljanje stanovanj si lahko ogledate na njihovi spletni strani: www.alples.si, kjer so predstavljeni različni uspešno zaključeni projekti.

Za vprašanja so na voljo po telefonu: + 386 (0)4 51 18 144 ali po e-pošti jernej.mohoric@alples.si.

PROMO

Apartmenti v Umagu.

Večstanovanjska stolpnica Peca v Ljubljani.

Oprema za poslovne in nastanitvene objekte:

- apartmaji,
- hoteli,
- študentski domovi,
- domovi za ostarele,
- pisarne,
- ...

Oprema za stanovanjske objekte:

- kuhinje po meri,
- vgradne omare po meri,
- spalnice,
- dnevne sobe,
- otroške sobe,
- mladinske sobe,
- garderobe,
- predsobe.

Storitve od zamisli do končnega izdelka:

- svetovanje, načrtovanje,
- izris, predstavitev,
- svetovanje pri izdelavi,
- izdelava pohištva,
- dostava,
- montaža.

Vgradna omara, izdelana po meri prostora in po željah stranke.

Alpes v številkah

Z vami že od leta 1955

Več kot 3.500.000 zadovoljnih strank

Letno proizvedejo več kot 260.000 kosov pohištva:
2.000 kuhinj
1.000 vgradnih omar
8.500 spalnic
4.000 otroških sob
2.000 dnevnih sob

...ko stanovanje postane dom.

M SORA d.d.

Industrijska ul. 13, SI Žiri | 04 50 50 230

Letališka c. 32b, SI Ljubljana | 01 54 41 310

okna@m-sora.si | www.m-sora.si

A woman with blonde hair in a ponytail, wearing a light-colored short-sleeved shirt and shorts, stands on a balcony. She is looking out through a large glass window at a scenic view of a lake and mountains. The balcony floor is made of light-colored stone tiles. The sky is blue with some clouds.

M SORA

Imejte svoj pogled

Foto: LipBled

Lesnopredelovalna panoga

Pokazale so se razpoke, a hkrati tudi priložnosti

Trenutno največji izziv v lesnopredelovalni industriji je uspešno spopadanje s posledicami epidemije, podjetja pa skušajo kljub mnogim oviram in povečanim stroškom zagotavljati kolikor toliko normalno poslovanje.

Jerneja Srebot

Zaradi epidemije, ki se je razširila povsod po Evropi, se občasno trgajo nabavne verige, kar se je najbolj očitno pokazalo, ko so se ukrepi za zaježitev časovno pokrili z novoletnimi prazniki. Tovrstne težave se pojavljajo v večini podjetij in se po verigi navzgor le seštevajo. V podjetju M Sora pravijo, da so ta problem do določene mere zmanjšali s pravočasnim povečanjem zalog, kar pa zahteva dodatna finančna sredstva.

»Seveda se tudi mi kljub vsem izvedenim ukrepom nismo mogli povsem izogniti oboilelosti v kolektivu. Ugotavljamo sicer, da so bili naši ukrepi znotraj podjetja zadovoljivi, večina okužb je bila prinesena od zunaj in se znotraj podjetja niso širile,« pove direktor podjetja Aleš Dolenc. »Precej je bilo tudi karanten zaradi oboilelosti družinskih članov, tako da je bila skupna odsotnost velika, kar seveda pomeni manjšo proizvodnjo in povečane stroške,« še pojasni.

Leto 2020 so po njegovih besedah sicer zaključili s podobno višino prihodkov kot leto poprej, ob čemer je treba poudariti, da so k temu veliko prispevale

njihove prodajalne, ki so med epidemijo dobro poslovale. Prebivalcem je bil namreč onemogočen obisk velikih trgovskih centrov in so se zato za nakup preusmerili v njihove trgovine, ki so s tem kompenzirale izpad prihodkov na drugih področjih. »Glede na povečane stroške bo rezultat pod črto nekoliko slabši, vendar glede na vse razmere zadovoljiv,« še zaključuje sogovornik.

Od marca naprej je moč pričakovati luknjo v naročilih

Podobne izkušnje pri spopadanju z epidemijo imajo tudi v podjetju LipBled. »Leto smo končali s približno 4 % manjšo prodajo kot prejšnje leto, kar lahko pripišemo relativno hitremu izboljšanju situacije čez poletje, ko smo uspeli dobiti dovolj naročil – ta so ob začetku pandemije padla tudi do 50 %,« pojasni direktor Dušan Marinič.

Vpliv epidemije se je tudi pri njih začel v marcu 2020, v vsem tem času pa niso nikoli prekinili poslovanja oziroma ustavili proizvodnje. »Pomembno

V podjetju M Sora so težave v nabavni verigi zaradi epidemije reševali s pravočasnim povečanjem zalog.

je bilo, kako hitro se lahko prilagodiš tem spremembam,« pove sogovornik in pojasni: »Pri nas smo prilagodili proizvodnjo in tudi število zaposlenih ter na vseh straneh skušali znižati vse vrste stroškov.«

Podjetje LipBled je po podatkih sogovornika 70 % izvoznik, zato je bila zanje v preteklem letu zelo pomembna stabilnost naročil od zunaj. »Zdaj so se tudi v Nemčiji in Avstriji razmere zaostrile, kar otežuje prehod meje, v Sloveniji pa prav tako že štiri mesece poslovalnice ne morejo normalno delati, pač pa se stalno prilagajajo omejitvam, zato vse prihaja z zamikom na trg,« pojasni direktor. Največjo vrzel v poslovanju je po njegovem pričakovati od marca naprej, saj je do sedaj veliko podjetij imelo naročila še iz preteklega leta. »Če je Slovenija orientirana na Italijo, Avstrijo, Nemčijo in Hrvaško kot glavne izvozne trge, prej ali slej pride v določenih panogah do problemov, tudi če so te do zdaj še nekako shajale,« še doda.

Do težav prihaja tudi na dobavnem trgu in ker pri njih večino materialov uvozijo iz Avstrije, Nemčije in Italije, sogovornik upa, da bodo v naslednjem protikoronskem svežnju zakonov poskrbeli tudi za to: »Zaenkrat v teh mesecih glede na epidemiološko sliko in trenutno veljavne ukrepe, luči na koncu tunela še ni videti, četudi se trudimo biti optimistični.«

Kar smo imeli za samoumevno, se je v preteklem letu obrnilo na glavo

Alpes je razvojno proizvodno podjetje z lastno blagovno znamko, ki jo v celoti razvijajo znotraj podjetja že 65 let. »Za nas najpomembnejša trga sta Slovenija in Hrvaška in zaprtje obratovanja trgovin v Sloveniji nas je močno prizadelo. Na srečo in z velikim trudom smo uspeli v zelo kratkem času pridobiti nove posle v opremljanju študentskih domov, domov za starostnike, hotelov, apartmajev,« pravi sogovornik Velko Gortnar, direktor podjetja. Tako so v prvem valu epidemije uspeli zapolniti vrzeli v naročilih, v drugem valu, ko so trgovine s pohištvom zaprte že 12 tednov, pa izpad prodaje lastne blagovne znamke vse težje nadomeščajo z novimi posli.

Ker zaradi naročil po meri običajna spletna prodaja pri njih ni mogoča, so vpeljali model svetovanja na daljavo s pomočjo elektronskih medijev. »Ponudbo, ki vsebuje 3D skice in virtualni sprehod po izrisani kuhinji, kupec prejme po e-pošti. Interesa in povpraševanja s strani kupcev je presenetljivo veliko,« pove sogovornik.

Proizvajalci pohištva z lastno blagovno znamko, ki poslujejo direktno s kupci, so zaradi zaprtja trgovin in posledično manjših naročil, primorani spremeniti in prilagoditi svoje poslovne modele. To, kar je delovalo

Ker zaradi naročil po meri običajna spletna prodaja ni mogoča, so pri Alplesu vpeljali model svetovanja na daljavo s pomočjo elektronskih medijev.

CELOVITA REŠITEV ZA LESNO PREDELOVALNE ORGANIZACIJE

Dobra praksa na področju gozdarstva in sledenja lesa:

- Certificiranje gospodarjenja z gozdovi in sledljivosti lesa FSC® in PEFC™
- Preverjanje legalne sečnje gozdov in vzpostavitev sistema potrebne skrbnosti (EUTR)
- Certificiranje proizvajalcev konstrukcijskega žaganega lesa (oznaka CE)
- Kontrola hlodovine, lesenih palet in lesa v gradbeništvu
- Kontrola lesenih talnih oblog, železniških pragov, lesenih drogov ter kakovosti zaščite lesa
- Preverjanje kakovosti in certificiranje lesne biomase po shemi BIOMASUD
- Preverjanje lesenih otroških igral
- Protieksplzijska zaščita in celoten nabor storitev s področja varnosti in zdravja pri delu
- Certificiranje sistemov vodenja

GRADIMO SVET ZAUPANJA

www.bureauveritas.si

Priglašen organ št. 2129 za certificiranje konstrukcijskega žaganega lesa.
Akreditacijski številki za FSC® in PEFC™:
FSC® A000504 in PEFC™ N°5-0051

BUREAU
VERITAS

Foto: Alpines

Digitalizacija je v enem letu naredila preskok za deset ali več let.

pred leti, se je v času epidemije obrnilo na glavo. »Digitalizacija je v enem letu naredila preskok za deset ali več let in za določene stvari smo se v zadnjem letu prepričali, da se lahko izvajajo veliko lažje in bolj učinkovito, čeprav smo pred tem zatrjevali, da drugače ne gre,« še pove sogovornik in zaključí: »Sedaj je čas, da se še bolj poglobimo v prednosti novega razmišljanja in drugačnega delovanja procesov znotraj podjetja. Čas za nove priložnosti, nove izzive, nove poslovne modele in nove izdelke.«

V takšnih obdobjih je pomembno, v kakšni finančni formi je podjetje

V podjetju Lumar so bili v prvem valu epidemije zaradi popolne ustavitve javnega življenja in delovanja nekaterih javnih institucij primorani tudi sami za krajše obdobje zaustaviti proizvodnjo, a so v tem času vseeno potekale ostale aktivnosti in procesi v podjetju.

»Zato tudi v tem obdobju nismo odpuščali sodelavcev, saj smo skupaj z njimi dosegli konsenz o delovanju in odzivanju podjetja v teh negotovih časih,« pojasnjuje Boštjan Kralj, predstavnik podjetja. Zaradi hitre prilagoditve razmeram in uvedbe novih pristopov v delovanju se je po njegovih besedah prodaja v letu 2020 povečala za 25 %, zelo dobre so tudi napovedi za letošnje leto.

V težavnih obdobjih je toliko bolj pomembno, v kakšni kondiciji je podjetje in ali je zmožno izpolnjevati svoje obveznosti in dogovore, sploh ko gre za nakup hiše, ki je praviloma zelo velika življenjska investicija. Tako sogovornik: »V času kriz je bil Lumar vedno manj prizadet, saj takrat tako kupci kot podizvajalci in partnerji iščejo varne in zanesljive partnerje. Tudi zdaj smo v dobri finančni kondiciji, saj imamo bonitetno oceno platinasti AAA (Bisnode Solutions).« ^{gg}

**PRODAJA HLODOVINE in CEPANIH DRV
PREVOZI IN ODKUP HLODOVINE**

F Fagus GIS **✉** gozdarstvo@fagus-gis.si

POSEK IN SPRAVILO LESA

SANACIJA GOZDOV
ZARADI PODLUBNIKOV

REDČENJE GOZDOV

ČIŠČENJE ZARAŠČENIH POVRŠIN

ODKUP LESA NA PANJU

gozdarstvo@fagus-gis.si

**FAGUS
GIS**

FAGUS GIS d.o.o.

051 364 574
(02) 620 46 59

Lesna industrija velika priložnost za znižanje emisij CO₂

Les je kot naravno obnovljiv vir z negativnim ogljičnim odtisom, možnostjo recikliranja in pri predelavi katerega je potrebno malo energije, naša strateška surovina in surovina prihodnosti. Razvojni potencial in pomen lesne panoge je izjemen, tako z vidika pozitivnih okoljskih in ekonomskih vplivov, kot tudi z vidika zagotavljanja večje samooskrbe in samozadostnosti.

Dober primer učinkovite rabe lesa s predelavo v izdelke, ki bodo še dolgo skladiščili CO₂ je v gradbeništvu. Vse več držav, skladno z usmeritvami Evropske komisije povečuje deleže lesa pri gradnji stavb in proizvodnji izdelkov, kjer lahko les nadomesti druge, ljudem in okolju manj prijazne materiale. Tudi predsednica Evropske komisije, dr. Ursula von der Leyen poziva k večji rabi lesa z opozorilom, da lahko gradbeništvu spremenimo iz vira emisij ogljika v njegov ponor, če uporabimo naravne gradbene materiale kot je les. »Les je naše naravno bogastvo in naša zelena prihodnost, zato si prizadevamo za njegovo večjo predelavo v končne izdelke z visoko dodano vrednostjo, kar bo prineslo veliko multiplikativnih učinkov«, je povedal minister Zdravko Počivalšek na prvem Dnevu slovenskega lesarstva.

Čeprav na leto v Sloveniji priraste 4 m³ lesa na prebivalca, ga za izdelke porabimo le okoli 0,5 m³ na prebivalca. Z večjo predelavo lesa bi dosegli velike pozitivne okoljske učinke s katerimi bi prispevali k uresničevanju Evropskega zelenega dogovora in doseganja znižanja emisij toplogrednih plinov. 1 m³ lesenih izdelkov prispeva k zmanjšanju CO₂ v ozračju za 2 toni. Če bi predelali 3 mio m³ lesa bi po izračunu strokovnjakov vezali okoli 7,5 mio ton CO₂, kar je skoraj 50% letnih emisij CO₂ v Sloveniji. Nadaljnje bi v 10 letih povečali BDP za 5,89% in prodajno realizacijo v lesni in z lesom povezani industriji za 66,67%.

Direktorat za lesarstvo na Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo zato z različnimi aktivnostmi, spodbudami in podpiranjem investorjev spodbuja razvoj panoge.

Trenutno je aktualen razpis MSP 4.0 Les - Spodbude za MSP za razvoj in uvajanje novih produktov v lesarstvu, pripravlja pa se še razpis KOCLES 3.0 s področja spodbujanja razvoja kompetenc. Prav tako direktorat tudi v letošnjem letu nadaljuje s promocijskimi aktivnostmi za ozaveščanje o prednostih rabe lesa; prvi strokovni posvet na temo znižanja emisij toplogrednih plinov z uporabo lesa se načrtuje že za marec, letošnji Dnevi slovenskega lesarstva z razstavo Čar lesa pa so predvideni v začetku junija. Poleg tega se pripravljajo še drugi dogodki, izobraževanja za podjetnike, delavnice za otroke, razstave, oddaje in dokumentarni filmi, digitalne predstavitve slovenskih podjetij ter druge aktivnosti v okviru internacionalizacije.

Cilj je do leta 2030 povečati količino doma predelanega lesa na 3 mio m³ letno, prihodke od prodaje v lesni panogi na 2,5 milijarde EUR letno in število zaposlenih na vsaj 15.000.

Pomembno je, da les prepoznamo kot material za industrijsko predelavo in ne kot energent ter da predelava lesa poteka tam, kjer nastaja; to bo ustvarilo zelena delovna mesta in omogočilo enakomeren razvoj regij.

 SPIRIT
SLOVENIJA

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA GOSPODARSKI
RAZVOJ IN TEHNOLOGIJO
DIREKTORAT ZA LESARSTVO

Lesena gradnja se postavlja ob bok klasični

Lesena gradnja, ki je skozi zgodovino človeštva prevladovala, a jo je v prejšnjem stoletju izrinila betonska, se zmagovito vrača. S pomočjo sodobnih tehnologij gradnje, zlasti s pomočjo lesenih masivnih križno-lepljenih ploskovnih elementov, ki omogočajo tudi gradnjo večnadstropnih stavb, se enakovredno postavlja ob bok betonski.

Lesena gradnja človeku omogoča tudi bolj zdravo bivalno okolje. Danes zaradi upoštevanja načel gradbeno-konstrukcijske zaščite, da se vgradi suh les in se takšen tudi ohrani, obdelava lesa s kemičnimi sredstvi ni več potrebna. Les je naravno gradivo in ima vse lastnosti, ki so potrebne za ugodno bivalno ozračje v prostorih: deluje kot toplotnoizolacijski material, zraku odvzema vlago in jo, če je treba, spet oddaja. Lesene stavbe, ki so lažje od betonskih, so tudi potresno varnejše in ponujajo visoko zaščito pred požarom, saj leseni elementi ob požaru zagorijo le na zunanjih delih in oglenijo.

Izkoristimo naravno bogastvo

V Sloveniji, ki je za Švedsko in Finsko tretja najbolj gozdnata dežela v Evropi, tega naravnega bogastva pri gradnji ne

izkoriščamo v zadostni meri. Po ocenah bi nam lahko pomagalo od 20 do 30 tisoč novih delovnih mest.

To se že več kot desetletje trudi spremeniti Rupert Gole, direktor Esplanade, studia za oblikovanje prihodnosti. Že takrat je opozarjal, da bi Slovenija morala vzpostaviti, kar je v preteklosti že imela: logično umeščene lesnopredelovalne centre na območjih, bogatih z lesom. Takšni centri bi morali biti primerno veliki in bi morali vsebovati čim več členov lesnopredelovalne verige, saj vsak nadaljnji člen prinaša zvišanje dodane vrednosti na posekan kubični meter lesa. Stranski produkt – lesni odpad – pa bi lahko služil kot energent za proizvodnjo toplote in elektrike. Sam je tak center začel snovati v Šentrupertu.

V Esplanadi so načrtovali in realizirali precej lesenih objektov. Lesene montažne vrtce v Markovcih pri Ptujju, v Šentjerneju, Brestanici, na Senovem in tudi na drugih lokacijah. Športna dvorana Rakek v občini Cerknica je v celoti lesena montažna konstrukcija. V Ljubljani so za stanovanjski sklad MOL izdelali projekt za izvedbo poslovno-stanovanjskega objekta Polje IV, kjer gre za štirinadstropno leseno zgradbo. Primer povezovanja tradicionalne lesene gradnje s sodobno pa je realizacija Posestva Pule. V tem projektu lahko na objektu SPA centra vidimo sodobno leseno gradnjo z modernimi detajli, historični del posestva pa je skrbno načrtovan po tradicionalnih tesarških veččinah in vzorcih v lesu. V Esplanadi vsako leto načrtujejo in zgradijo več lesenih montažnih hiš – od masivnih do takšnih, kjer navzven niti ni videti, da se za finalno fasado skriva lesene konstrukcija. Kar nekaj objektov je objavljenih na spletni strani Esplanade.

Od zasnove do končne izvedbe

V Esplanadi pa niso omejeni le na leseno gradnjo, temveč so večji tudi klasične, tako za stanovanjske kot poslovne

objekte. Pri tem strankam nudijo pripravo podrobnih prostorskih aktov (OPPN) in celotno projektno dokumentacijo od idejnega projekta pa vse do pridobitve gradbenega dovoljenja, projekta za izvedbo in pridobitve uporabnega dovoljenja (če je to potrebno). Nudijo tudi projektantski nadzor in svetovanje skozi vse faze projekta. To jim omogoča skupina izkušenih strokovnjakov s področja urejanja prostora, oblikovanja in načrtovanja objektov. Že pet let so pogodbeni partnerji Petrolu na področju načrtovanja energetskih sanacij javnih objektov, kjer Petrol v modelih energetskega pogodbeništv nastopa kot zasebni partner v javno zasebnih partnerstvih (JZP).

»Strankam ponujamo tudi svetovanje na področju arhitekture in interierja. Na njihovo željo lahko pripravimo 3D vizualizacije in/ali fotomontaže načrtovanega objekta. V predstavitev načrtovanih objektov investitorju uporabljamo tudi tehnologije poglobljene resničnosti skozi katero se investitor s pomočjo naglavne čelade z LCD prikazovalniki lahko sprehodi skozi bodoči objekt,« razlagajo.

Rekordno v času epidemije

»Esplanada zaključuje še eno izjemno uspešno leto. Kljub vsem globalnim in lokalnim »covid turbulencam« smo ustvarili rekordni rezultat,« pa ugotavljajo za leto 2020, v katerem so praznovali 15-letnico obstoja.

Delujejo na dveh lokacijah - v Šentrupertu in Ljubljani, v poslovni stavbi na Parmovi 53. »Kar nekaj projektov, ki jih trenutno pripravljamo, je v sami prestolnici, kjer je gradbeni trg še posebej živ. Z veseljem sprejemamo nove izzive in veseli bomo vsakega povpraševanja,« pravijo.

Foto: M Sora

Lesnopredelovalna panoga

Prihodnost je v trajnostnem razvoju

Podjetja v lesnopredelovalni industriji gredo naprej z uvajanjem novosti in sprememb. Poleg novih izdelkov je velik poudarek tudi na digitalizaciji in posodabljanju tehnologije.

Jerneja Srebot

Kljub težavam in nepredvidenim stroškom, ki jih je s seboj prinesla epidemija, podjetja ostajajo optimistična in se trudijo peljati svojo zgodbo naprej. Veliko se jih pri tem posveča posodabljanju obstoječe tehnologije in digitalizaciji. V podjetju M Sora so tekom krize vztrajali na razvojnih projektih, glavni poudarek za letošnje leto pa je delo na projektih iz krožnega gospodarstva in digitalizacija. »Prav digitalizacija je dobila zaradi epidemije še poseben pospešek. V teku imamo več zahtevnih projektov s tega področja, glavni cilj teh projektov pa je izboljšanje komunikacije znotraj podjetja in s svojimi kupci,« pravi sogovornik Aleš Dolenc, direktor podjetja. Na ta način želijo zmanjšati stroške, povečati produktivnost, izboljšati zadovoljstvo kupcev in posledično povečati dodano vrednost.

Pomembna je dolgoročnost izdelkov

V pohištveni panogi naj bi vedno bolj prevladovale personalizirane potrebe in želje kupcev, zato so proizvajalci pohištva pred velikim izzivom, kako prilagoditi vse procese od razvoja in proizvodnje do prodaje, da kupcu pomagajo na poti do pridobitve

želenega novega pohištva. Tako Velko Gortnar, direktor podjetja Alples: »Ker opreme in pohištva za stanovanje ne kupujemo za krajše obdobje, je še toliko bolj pomemben rok trajanja pohištva oziroma dolgoročna uporabnost izdelkov. To dosežemo s strokovnim razvojem, ki vključuje upoštevanje brezčasnega dizajna, ki nam zagotavlja, da z leti pohištvo ne bo iz mode, dobre materiale ter funkcijsko in ergonomsko prilagojenost posameznemu uporabniku.« S pristopom dolgoročne uporabnosti se trudijo narediti čim več tako za kupce kot za ohranitev okolja.

Prihodnost leži v povezovanju z energetske in informacijske industrije

Dom je v zadnjem času za številne postal tako prostor za druženje kot delovno mesto, v podjetju Lumar pa menijo, da v zadnjem času postaja tudi stičišče različnih tehnologij v konceptu trajnostnega bivanja. Svojo pozornost zato intenzivno usmerjajo v razvoj in implementacijo rešitev za življenje brez emisij.

»Trajnostno mobilnost smo v naš koncept vključili leta 2016, ko smo se povezali s podjetjem BMW in njihovo znamko BMW i,« pove predstavnik pod-

S pristopom dolgoročne uporabnosti se trudijo narediti čim več tako za kupce kot za ohranitev okolja.

Foto: Lumar

»Hiše oz. stavbe so stičišče različnih tehnologij in lahko svoje maksimalne učinke dosegajo samo, če so povezane,« pojasnjujejo v Lumarju.

jetja Boštjan Kralj ter nadaljuje: »Vse naše hiše so energetsko izjemno učinkovite – z vgrajeno sončno elektrarno proizvedejo več električne energije, kot je za svoje delovanje potrebujejo, viške pa lahko na ta način porabimo za polnjenje električnega avtomobila.« Z nadgradnjo s hranilnikom za električno energijo lahko objekt postane energetsko samozadosten.

Naslednji izziv je po besedah sogovornika povezan s tem, kako hiše še bolj povezati tudi z drugimi industrijami – z energetsko in informacijsko industrijo – ter intenzivno vključevati sodobne disruptivne tehnologije v proces trajnostne gradnje. »Hiše oziroma stavbe so stičišče različnih tehnologij in lahko svoje maksimalne učinke dosegajo samo, če so povezane. Gre za razvojne projekte, kjer iščemo modele in rešitve, ki bodo reševale posamezne izzive,« pojasni sogovornik.

V lanskem letu so v podjetju razvili družino hiš Lumar GreenLine, ki nudi novo dimenzijo navezovanja z naravo, hkrati pa ponuja praktične in racionalne rešitve, ki uporabnikom olajšajo in polepšajo vsakdanje bivanje v njihovem domu. Ob razvoju trajnostnih tehnologij in rešitev pozornost posvečajo tudi novim hišam, ki nagovarjajo trenutno situacijo povezano z delom od doma. [gg](#)

I'm feeling wood

V CBD so ključno prispevali k izdelavi in postavitvi slovenskega paviljona EXPO Dubaj 2021

Poleg projektiranja in konstruiranja hibridne jekleno-lesene konstrukcije je podjetje CBD, d. o. o., pod vodstvom dr. Bruna Dujiča, prevzelo tudi izvedbo lesene konstrukcije slovenskega paviljona v Dubaju in tako poleg specifičnih projektantskih znanj na področju projektiranja lesenih konstrukcij prikazalo tudi izjemne dosežke v konstruiranju, CNC oblikovanju in izvedbenih sposobnosti ter prenosa znanj.

CBD je podjetju Riko, d. o. o., že pred podpisom pogodbe o izvedbi slovenskega paviljona v Dubaju z Ministrstvom za gospodarski razvoj in tehnologijo svetovalo in pripravilo stroškovno analizo o izvedljivost takšne konstrukcije, in sicer na osnovi idejne zasnove, ki jo je izdelalo podjetje Magnet design, d. o. o., pod avtorstvom arhitektov Roberta Kluna in Sandija Pirša. Na osnovi izvedbenih in finančnih analiz je nato Riko z arhitektom Juretom Kotnikom iz družbe KTNK podpisal pogodbo o projektiranju in izvedbi slovenskega paviljona.

V CBD pa jim je s pomočjo strokovnjakov iz Švedske, Kanade, Velike Britanije in Švice ter Inženirske zbornice Slovenije ter mag. Žigo Babnikom, ki je v Riku vodil izvedbo tega projekta, in lokalnim projektantskim timom Capital Engineering Consultancy iz Dubaja uspelo prepričati lokalne oblasti, da so izdale gradbeno dovoljenje za večinoma lesen paviljon, saj tam priznavajo le betonsko-jeklene konstrukcije. V timu v CBD se je pri tem izjemno angažiral Jurij Jančar, ki je na Univerzi v Mariboru tudi že zaključil doktorski študij na področju lesenih konstrukcij.

Številni izvajalci v projektu

V CBD so naročili specifične materiale in CNC obdelave pri različnih podjetjih, kjer so predvsem pri CNC procesiranju veliko pripomogli pri podjetju LES CAD d.o.o.

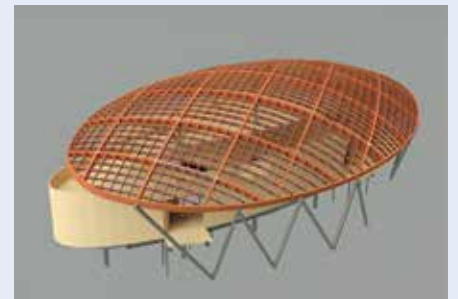
Foto: Karmen Svegej

Tam se je v sodelovanju zelo angažiral Alojz Merela, ki mu je s prostorskim procesiranjem uspelo dvojno krivljenje nosilce s CNC tehnologijo poenostaviti v enojno krivljenje s torzijskim CNC profiliranjem. Nato so v CBD v navezavi s podjetjem Mizarstvo Jezeršek na CNC sprofilirali in pripravili vsa parabolično napeta strešna LVL polnila; material je iz Finske dobavilo podjetje Stora Enso. Izvedbo enojno krivljenih lepljenih nosilcev s CNC torzijskim profiliranjem za doseganje dvojne ukrivljenosti so izvedli skupaj s podjetjem Wiehag iz Avstrije, izvedbo in CNC obdelavo križno lepljenih sten in plošč pa s podjetjem Stora Enso iz Avstrije. Celotno pripravo glavne lesene konstrukcije parasola, pritrjevanje jeklenih veznih elementov, predpripravo izvrtin za poševne vijake v zahtevnih prostorskih spojih ter požarni premaz pa so izvedli skupaj s podjetjem Ci Produkt, d. o. o.

Koordinacija postavitve na daljavo

Zaradi razglašene pandemije Covid-19 so morali postavitev paviljona prepustiti lokalnemu izvajalcu, družbi Hennenssey,

pri čemer so v CBD potrebovali pol leta, da so njihovo ekipo inženirjev na daljavo izobrazili, da so bili tega sposobni. Po zaključku montaže konstrukcije je ekipa CBD na sami lokaciji pregledala celotno izvedbo lesene in jeklene konstrukcije, zahtevala odpravo določenih pomanjkljivosti in Riku predala izvedeno konstrukcijo paviljona.

Konstrukcijo paviljona v osnovi sestavljajo jekleni prostorski okvirji, medtem pa sta obe medetažni plošči, strešna plošča, zunanje stene ovoja paviljona, na katerega je pritrjena ozelenjena fasada, in strešni parasol, v celoti izvedeni iz lesa.

Foto: Depositphotos

Lesnopredelovalna panoga

Obseg sanacije zaradi podlubnikov se polagoma zmanjšuje

Podjetje Slovenski državni gozdovi predstavlja prvi člen večjega števila gozdno-lesnih verig pri nas. Za letos napoveduje več sodelovanja s slovenskimi lesnopredelovalnimi podjetji, na licitacijah pa postavlja prednost kvaliteti pred kvantiteto.

Jerneja Srebot

Stabilnost dobave in zagotavljanje enakih pogojev nakupa sta bistvenega pomena

Družba Slovenski državni gozdovi (SiDG) je podjetje v lasti Republike Slovenije, katerega temeljna dejavnost je gospodarjenje z državnimi gozdovi, kar vključuje upravljanje, razpolaganje in kupovanje gozdnih površin.

Uresničevanje ciljev glede vzpostavitve in razvoja gozdno-lesnih verig, promocije lesa in lesnih proizvodov ter oblikovanja zelenih delovnih mest, je po njihovem bistveno za potencialne razvojne možnosti v različnih področjih lesne predelave v Sloveniji.

»V obdobju 1996–2016, ko je sistem gospodarjenja v državnih gozdovih temeljil na koncesijskih razmerjih, ni bilo mogoče oblikovati enotne ponudbe in pogojev za nakup lesa iz državnih gozdov,« pravijo v podjetju in pojasnjujejo: »Celotna količina gozdno lesnih sortimentov (GLS) je sedaj na voljo v okviru ene gospodarske družbe, pogoji prodaje so vnaprej definirani in jasni, vsi potencialni kupci pa imajo enake pogoje za pridobitev lesa iz državnih gozdov.«

Trend na trgu kaže na povečanje cen

Za doseganje vzpostavitve in razvoja gozdno-lesnih verig je družba oblikovala več različnih ukrepov, eden od teh pa je prodaja lesa po t. i. dolgoročnih pogodbah. »Prav možnost dolgoročnih pogodb za dobavo lesa je bila tudi ena glavnih zahtev gospodarstva pri spremembi sistema gospodarjenja z državnimi gozdovi, saj je s tem lesnopredelovalnim družbam omogočena bistveno bolj stabilna in varna proizvodnja,« pojasnjujejo v podjetju.

Kar se tiče gibanja cen GLS, so napovedi na tujih trgih za naslednje leto še vedno negotove. »Obseg gozdov, kjer bodo nadaljevali sanacijo obsežne škode zaradi podlubnikov v preteklih letih, se zmanjšuje – letošnji zimski in spomladanski trend kaže na precej izrazito povečevanje cen gozdno lesnih sortimentov,« povedo v podjetju. K temu naj bi pripomogla tudi bolj zasnežena zima, ki pomeni drastično znižanje tekoče gozdne proizvodnje.

Če v srednji Evropi ne bo novih naravnih ujm v gozdovih, ponovnega drastičnega zniževanja cen

Če v srednji Evropi ne bo novih naravnih ujm v gozdovih, ponovnega drastičnega zniževanja cen ni pričakovati.

po njihovem mnenju ni pričakovati, prav tako pa na morebitno zniževanje cen GLS ne vpliva trenutna epidemiološka situacija v Evropi.

Predvidena je prodaja vrednejših sortimentov

Glede na gozdnogospodarske načrte ter predvidevanja Zavoda za gozdove Slovenije v zvezi s prenamnožitvijo podlubnikov v letošnjem letu načrtujejo posek in prodajo GLS v višini 1.115.000 kubičnih metrov. V predvideni strukturi poseka je razmerje iglavcev in listavcev približno 50:50, v prihodnje pa pričakujejo večanje deleža listavcev, kar bo imelo določene posledice na slovensko lesnopredelovalno industrijo.

Načrtujejo, da bodo na dražbah prodali manj kot v letu 2020, predvidoma pa bodo prodajali le najvrednejše sortimente oziroma tiste, za katere je povpraševanje bistveno večje od ponudbe. Udeležili se bodo tudi licitacije vrednejših sortimentov lesa, ki jo organizirata Društvo lastnikov gozdov Mislinjske doline in Zveza lastnikov gozdov Slovenije. [gg](#)

Foto: Depositphotos

ODKUP HLODOVINE IN PRODAJA LESA

Montpreis d. o. o., Planina 65 d, 3225 Planina pri Sevnici

Smo družinsko podjetje, ki že 30 let uspešno deluje na domačem in tujem tržišču. Odkupujemo predvsem listavce: hrast, javor, jesen, brest in predelujemo v polproizvode: deske, bulse, pragove, mostnice, fliče ...

Montpreis

ŽAGAN LES

BULSI

HLODOVINA

PRAGOVI IN
MOSTNICE

FURNIR (javor,
javor rebraš)

STARAN
HRASTOV LES

SRIP PSiDL

Povezovanje za nove in globalno konkurenčnejše rešitve

Prenovljen akcijski načrt SRIP Pametne stavbe in dom z lesno verigo ponuja priložnost za povezovanje gradbeništva, lesne in pohištvene industrije, elektro in elektronske industrije, energetike, informacijskih tehnologij in drugih industrij.

Barbara Perko

V ospredju prenovljenega strateškega akcijskega načrta ja pametna stavba in dom ter napredna infrastruktura za povezavo v pametno energetska sosese

V okviru aktivnosti prenove Slovenske strategije pametne specializacije (S4) za obdobje 2021–2027 je bil prenovljen akcijski načrt SRIP Pametne stavbe in dom z lesno verigo 2020–2023. SRIP Pametne stavbe je namreč vzorčen primer SRIP-a, ki je celostno pristopil k reorganizaciji fokusnih področij in produktivnih smeri.

Pri prenovi akcijskega načrta je bil poudarek na poenostavitvi in prenovi vsebin delovanja predvsem na fokusnih področjih, kjer so jasno izražene poslovne ideje in s tem nosilci komercializacije. Upoštevani sta bili tako sposobnost vključenosti v mednarodne verige vrednosti in prodaje na globalnih trgih ter kritična masa kompetenc, vključno z RR potencialom in odlično razvojno sposobnostjo.

Pametne stavbe in domovi so prihodnost

Prenovljen akcijski načrt v ospredje postavlja pametne in trajnostne stavbe ter s tem povezano napredno infrastrukturo za vključevanje v napredne

sosese. Namen je zagotoviti trajnostno naravnano, zdravo, okolju in uporabniku prijazno, povezljivo in energijsko samozadostno bivalno in delovno okolje prihodnosti. Za to je treba vzpostaviti odprto, operativno in hitro prilagodljivo podporno okolje, ki bo s povezovanjem in ustvarjanjem sinergij med različnimi deležniki spodbujalo podjetja in druge organizacije k visoki produktivnosti in uspešnemu trženju konkurenčnih izdelkov in rešitev s področja pametnih stavb in doma na evropskem in globalnem trgu.

Akcijni načrt naslavlja izzive in trende, ki vplivajo na področje, ki ga SRIP PSiDL pokriva, in sicer staranje prebivalstva, digitalizacijo, varovanje okolja in globalno segrevanje ter individualizacijo. Razvoj gre v smeri skrbi za zdravje in udobje uporabnika, povezovanja in iskanja sinergij na relaciji večjih stavbnih enot, informacijske povezljivosti naprav in stavbe v celoto (IoT), energetske učinkovitosti stavb, okoljske prijaznosti, rabe lesa in drugih naravnih materialov, učinkovitosti procesov ter varnosti stavb.

Megales - vaš partner pri odkupu, poseku, prevozu in predelavi lesa.

- Odkupujemo hlodovino in celulozni les
- Lesna predelava hlodovine
- Opravljamo celovite sanacije gozdov
- Odkupujemo sečne ostanke in les za biomaso
- Priprava biomase in izdelava sekancev
- Izvajamo posek in spravilo lesa
- Gojitvena dela
- Gradnja in rekonstrukcije gozdnih prometnic
- Ugodne cene in dobri plačilni pogoji

Strahinj 87, NAKLO | T: 04 25 76 440 / 051 358 368
info@megales.si | www.megales.si

Akcijski načrt je osredotočen na štiri fokusna področja, in sicer Oskrba in upravljanje stavb ter povezljivost s sosesko, Gradnja stavb, Elementi interierja in Pametne skoraj nič energijske stavbe.

Potencial za razvoj novih produktov

Potencial, ki ga predstavljajo pametne stavbe in pametni dom, je velik, saj ponuja priložnost za povezovanje gradbeništva, lesne in pohištvene industrije, elektro in elektronske industrije, energetike, informacijskih tehnologij in drugih industrij. Posledično to pomeni potencial za razvoj novih produktov, poslovnih modelov in novih oblik povezovanja za nove in globalno konkurenčnejše rešitve.

Trend uvajanja pametnih stavb in domov je v zadnjih letih v vzponu in pričakuje se, da se bo v

prihodnjih letih to še stopnjevalo. Do leta 2024 bo najhitreje naraščal segment rešitev za upravljanje z energijo stavbe, najpomembnejšo vlogo pri rasti trga rešitev za pametne stavbe pa bodo imele poslovne stavbe.

Integracija različnih področij

SRIP PSIDL spodbuja različne demonstracijske projekte, ki so usmerjeni v integracijo različnih fokusnih področij in produktivnih smeri in v demonstracijo poslovnih modelov. V teku so demonstracijski projekti DREVO, Dom24h, Ob Savi (napredne večstanovanjske stavbe in pametne energetske soseske) in Pametne energetske učinkovite premestljive baze oz. kampi.

Lesena okna
Les/alu okna
Pvc okna
Panoramske stene
Vhodna vrata
Senčila

+386 (0)3 83 98 600 | info@glin.si | www.glin.si
Glin okna d.o.o., Lesarska cesta 10, 3331 Nazarje

Priložnost za slovenska podjetja

Posebna pozornost je namenjena spodbujanju skupnega razvoja in raziskav, ki poteka na vseh fokusnih področjih, znotraj vseh identificiranih produktnih skupin. SRIP ima vlogo vira informacij in ustrezne administrativne podpore, poleg tega pa ima na področju razvoja ustreznih poslovnih modelov vlogo strokovnega koordinatorja. Tako spodbuja različne demonstracijske projekte, ki so in bodo usmerjeni v integracijo različnih fokusnih področij in produktnih smeri in v demonstracijo inovativnih poslovnih modelov.

Zahteva po prepletanju izdelkov iz različnih panog v celovitejšo rešitve predstavlja potencial in priložnost za slovenska podjetja, da z razvojem novih produktov, poslovnih modelov in novih oblik povezovanja ustvarijo nove in globalno konkurenčnejše rešitve. **gg**

Akcijski načrt
SRIP PSIDL
za obdobje
2020 – 2023

Ponujajo celovite rešitve

SRIP PSIDL med drugimi združuje slovenske deležnike s področij lesa in lesne verige, naprednih nebiogenih gradbenih proizvodov, pametnih naprav in sistemov ter aktivnega upravljanja stavb. V SRIP PSIDL so združeni člani Združenja lesne in pohištvene industrije pri Gospodarski zbornici Slovenije, Zavoda za trajnostno in inovativno gradbeništvo - TIGR ter člani TECES, inovacijskega grozda zelenih tehnologij in energetske učinkovitih rešitev. Ena osrednjih težanj razvojnega partnerstva je celovita ponudba rešitev trajnostno naravnane, okolju in uporabniku prijazne, zdravega, povezljivega in energijsko samozadostnega bivalnega in delovnega okolja prihodnosti, na osnovi predvsem slovenskega znanja in slovenskega izvora. Poseben poudarek je na kakovostnem notranjem okolju, energetske učinkovitosti in skrbi za okolje. Cilj partnerstva je razvijanje, promoviranje in prodajanje kakovostnega in naprednega notranjega okolja, ne le doma, temveč tudi poslovnega in delovnega okolja.

MBS | T I M B E R

Wood is
our nature.

WWW.MBS-TIMBER.COM

EVROPSKI LES VRHUNSKE KAKOVOSTI

Odlična kakovost in najsodobnejše storitve so naše vodilo za vse izdelke MBS Timber.

Priznana lesarska podjetja iz več kot 50 držav cenijo sodelovanje z MBS Timber zaradi vrhunske kakovosti izdelkov, bogatega znanja o lesu, uporabe najnovejših tehnologij, logistike ter vrhunsko usposobljenih sodelavcev.

MBS Timber je celovit ponudnik izdelkov za gradnjo hiš in nadaljnjo obdelavo lesenih produktov.

Naša proizvodnja profiliranih desk, letev ter vseh standardnih izdelkov iz lepljenega in žaganega lesa, nas uvršča med najcelovitejše ponudnike za vsakega tesarja ali proizvajalca montažnih hiš.

Ohranjajo gozdno biodiverzitetu in krepijo gozdno-lesno verigo

Dejavnost Gozdarskega inštituta Slovenije se poleg gozda dotika tudi lesnopredelovalne verige, njihovo delo pa sega tudi zunaj meja Slovenije.

Gozdarski inštitut Slovenije (GIS), ki deluje od leta 1947, je javni raziskovalni zavod nacionalnega pomena s področja temeljnega in aplikativnega raziskovanja gozdov, gozdne krajine, gozdnega ekosistema, ekologije divjadi, lovstva, gospodarjenja z gozdovi, rabe dobrin in storitev gozdov. »Poleg obsežne raziskovalne dejavnosti na področju gozdarstva se ukvarjamo tudi z raziskavami na področju gozdno-lesnih verig, področjem primarne predelave in raziskavami lesa oziroma z odzivom okolijskih dejavnikov na strukturo lesa, rast drevja in drugim,« razlagata direktor doc. dr. Primož Simončič in dr. Nike Krajnc, vodja Oddelka za gozdno tehniko in ekonomiko.

Od gozda do pametnih stavb

Poleg naštetega v GIS izvajajo tudi nacionalno gozdno inventuro (NFI), ki skupaj s podatki Zavoda za gozdove Slovenije predstavlja osnovo za oceno teoretičnih in tržnih potencialov okroglega lesa v Sloveniji ter za nacionalno in mednarodno poročanje (EU LULUCF, Forest Europe & FAO idr.).

Preučujejo problematiko zasebnih lastnikov gozdov, njihovega socialno-ekonomskega položaja in mobilizacijo lesa iz zasebnih gozdov. Poleg zasebnih lastnikov sodelujejo z družbo Slovenski državni gozdovi, d. o. o. Spremljajo predelavo furnirja, lesnih plošč in celuloze, lani so naredili popis žagarskih obratov. Spremljajo proizvodnjo lesnih peletov, sekancev in briketov.

Vključeni so tudi v SRIP Pametne stavbe in dom z lesno verigo (PsiDL). »Delovanje v njem je za nas predvsem priložnost za povezovanje lesne verige od gozda in primarne proizvodnje lesa, do njegove predelave z veliko dodano vrednostjo. Cilj povečanje rabe domačega lesa

je strateški, tako z vidika razvoja sektorja kot zmanjševanja nacionalnih emisij toplogrednih plinov in s tem uresničevanja nacionalne in evropske strategije boja proti podnebnim spremembam. Naslednji korak pa je sodelovanje pri oblikovanju pametnih in trajnostnih stavb,« razlagata sogovornika.

Epidemija odprla tudi nove teme

V času epidemije Covid-19 se jim je zmanjšal del načrtovanih aktivnosti in prihodki za več kot 10 odstotkov. »Pojavile pa so se nove teme, ki so povezane z gozdno-lesnimi verigami, in sicer, kako se posamezni člani v verigi prilagajajo novonastalim razmeram oziroma kako epidemija vpliva na različne akterje v verigi in na trg z lesom. Na Inštitutu smo razvili metodologijo spremljanja izpada dohodka za gozdarski sektor, spremljali gibanje cen v času epidemije in pri različnih podjetjih spremljali, kako epidemija deluje na poslovanje,« poudarjata sogovornika.

Številni projekti

Delo na Inštitutu trenutno poteka v okviru 51 projektov, od tega 21 evropskih projektovnih nalogah, 4 programih z desetimi nalogami in prek 15 malih tržnih projektih, ki v naštetto vsoto niso vključeni. Nadaljujejo aktivnosti v povezavi z novim Centrom za semenarstvo, drevesničarstvo in varstvo gozdov. Njegova vzpostavitev (tudi kot demonstracijskega objekta) bo sodila med največje naložbe v zgodovini delovanja Inštituta in je namenjena podpori povečanja odpornosti in prilagodljivosti gozdov na podnebne spremembe ter ohranjanju biotske raznovrstnosti.

GOZDARSKI INŠTITUT SLOVENIJE
SLOVENIAN FORESTRY INSTITUTE

Pomembni portali Gozdarskega inštituta Slovenije

- <https://www.gozdis.si/raziskovalna-dejavnos> (predstavitev raziskovalne dejavnosti na Inštitutu)
- <http://wcm.gozdis.si/ocene-potencialov-okroglega-lesa> (ocena teoretičnih in tržnih potencialov okroglega lesa v Sloveniji)
- <http://wcm.gozdis.si/cene-in-tokovi-lesa> (cene gozdnih lesnih sortimentov, gozdarskih storitev in lesnih goriv)
- <http://wcm.gozdis.si/prirocnik-za-lastnike-gozdov> (Priročnik; združuje področje znanj pridobivanja, predelave in rabe lesa za lastnike gozdov)
- www.mojgozdar.si (predstavitev in ocena izvajalcev del v gozdovih)
- <http://wcm.gozdis.si/> (podatki in novosti s področja pridobivanja, predelave in rabe lesa)

Lestvica

Največjih 50 podjetij v lesno-predelovalni industriji v letu 2019

Rang	Podjetje	Čisti prihodki od prodaje, v tisoč EUR	Indeks 19/18	Delež prodaje na tujih trgih (%)	Št. zaposlenih po del. urah	Dodana vrednost, v tisoč EUR
1	NOVEM CAR INTERIOR DESIGN d.o.o.	109.759	89,1	99,9	868	26.550
2	INOTHERM d.o.o. Prev.v nem.:INOTHERM GmbH	60.753	102,3	93,4	240	24.485
3	LESONIT d.o.o.	49.967	103,7	95,2	136	11.084
4	PODGORJE d.o.o. Šentjernej	42.388	103,4	4,3	406	18.820
5	ADRIA DOM d.o.o.	35.322	116,1	92,5	236	14.305
6	STILLES d.o.o.	32.637	103,2	86,9	283	10.007
7	M SORA d.d.	32.507	112,6	18,3	196	8.875
8	LIP BLED, d.o.o.	27.782	95,9	63,2	200	6.713
9	MARLES HIŠE MARIBOR d.o.o.	25.096	103,7	47,8	118	4.791
10	ADLES d.o.o.	24.687	101,2	96,0	11	4.712
11	MBS LIST d.o.o.	22.996	179,2	84,3	114	5.607
12	ILMEST d.o.o. Nova Gorica	22.770	102,3	99,4	155	4.184
13	MERKSCHA d.o.o.	22.184	102,4	52,8	184	12.369
14	LIP Bohinj, d.o.o.	21.987	96,3	85,1	219	7.885
15	INLES d.d.	19.375	92,5	78,5	248	5.484
16	LUMAR IG d.o.o.	17.999	103,2	24,0	85	4.268
17	EXTRAFORM d.o.o.	15.130	71,9	92,0	38	3.092
18	JAVOR Opažne plošče d.o.o.	12.460	104,4	88,7	45	1.537

Masivno pohištvo z več kot 30 letno tradicijo.

MURALES
Ko se udobje združi z lepoto.

Več kot **110 modelov** masivnih stolov in več kot **40 modelov** masivnih miz - izdelanih za vas.

Rang	Podjetje	Čisti prihodki od prodaje, v tisoč EUR	Indeks 19/18	Delež prodaje na tujih trgih (%)	Št. zaposlenih po del. urah	Dodana vrednost, v tisoč EUR
19	PROFILES d.o.o.	11.303	102,6	81,9	109	4.495
20	RZ Pellets d. o. o.	11.169	132,9	76,8	26	2.237
21	JERA MIX d.o.o.	10.488	89,3	99,8	70	1.717
22	ALPLES, d.d., Železniki	10.276	92,5	24,7	141	4.331
23	RIKO HIŠE d.o.o.	9.735	83,9	64,5	62	736
24	ESOL d.o.o.	9.343	98,4	2,2	170	5.014
25	GOZDARSTVO GRČA d.o.o., Kočevje	9.261	99,9	13,9	60	1.786
26	TISA d.o.o.	8.424	137,4	2,4	44	2.460
27	RIHTER d.o.o.	8.352	114,8	20,1	45	1.435
28	MAGLES d.o.o.	8.090	121,8	3,8	101	3.178
29	SNEŽNIK d.o.o.	7.905	87,8	64,2	94	1.842
30	HIT PRELESS d.o.o.	7.480	80,6	35,7	65	2.456
31	LESOJ d.o.o.	7.327	114,3	71,7	15	723
32	G + S d.o.o.	6.844	95,9	36,8	75	2.210
33	DOORS, d.o.o.	6.556	124,2	84,9	51	2.389
34	ELVIPO d.o.o.	6.461	109,8	0,0	22	1.451
35	PERGOLA, d.o.o.	6.201	95,7	51,3	32	1.395

LIP BOHINJ

From **wood** to **wonders**.

LIP Bohinj, d.o.o.
 Ulica Tomaža Godca 5
 4264 Bohinjska Bistrica
 Tel: +386 4 5795 800
 E-mail: info@lipbohinj.si
 www.lipbohinj.si

LIP FORMWORK PANELS

Opažne plošče izdelujemo že 70 let.

Rang	Podjetje	Čisti prihodi od prodaje, v tisoč EUR	Indeks 19/18	Delež prodaje na tujih trgih (%)	Št. zaposlenih po del. urah	Dodana vrednost, v tisoč EUR
36	Žaga Pogorelc d.o.o.	5.857	96,4	29,0	37	1.475
37	Marles PSP d.o.o.	5.706	98,7	8,6	27	1.174
38	POHIŠTVO ISKRA d.o.o.	5.624	132,2	96,3	46	2.410
39	LESOTEKA, d.o.o.	5.552	79,3	43,7	29	1.113
40	JELES d.o.o.	5.501	119,3	20,8	24	1.142
41	PARAMETRIK d.o.o.	5.473	122,5	34,3	17	762
42	GAŠPER TRŽENJE d.o.o.	5.410	115,7	34,1	54	1.471
43	MIZARSTVO BOGOVIČ d.o.o.	5.363	106,7	88,5	12	530
44	X - ADENA d.o.o.	5.315	114,3	2,9	29	743
45	MARUŠIČ d.o.o.	5.304	109,4	89,1	53	1.615
46	BIOLES HORIZONT d.o.o.	5.255	73,6	40,7	11	513
47	SOLIS STRAŽA d.o.o.	5.104	131,7	80,4	18	1.528
48	MURALES d.d. Ljutomer	5.093	103,1	51,4	104	2.671
49	JELOVICA, d.o.o.	4.850	90,5	38,8	80	1.548
50	PETKOVŠEK d.o.o.	4.803	109,0	0,1	19	1.742

Vir: Bisnode Gvin, Ajpes

Opomba: Upoštevanih 50 največjih družb po kriteriju čisti prihodi od prodaje na podlagi nekonsolidiranih in nerevidiranih finančnih izkazov za leto 2019, registriranih v dejavnosti 16 - Obdelava in predelava lesa; proizvodnja izdelkov iz lesa, plute, slame in protja, razen pohištva ter 31 - Proizvodnji pohištva.

oči prijetnega doma.

080 88 51
gasper.si

GAŠPER
okna ■ vrata

z vami od 1971

Z vami že 50 let. Okna in vrata GAŠPER.

BARVAJTE Z NAMI, s premazi za les Lignovit & Pullex

©Adler

Ko govorimo o dolgotrajni zaščiti vaše lesene hiše, fasade, ograje ali notranjosti hiše, vam lahko zagotovimo, da imamo za vas pravo rešitev.

Družini premazov ADLER Lignovit in Pullex sledita zahtevam, kot so kvaliteta in dolgotrajnost premaza, klasični in moderni barvni odtenki, tehnološko dovršeni materiali (boljša UV obstojnost) ter enostavnost uporabe.

*podjetje za proizvodnjo,
trgovino in storitve d.o.o.*

Kidričeva cesta 94, 4220 Škofja Loka
040 343 601, 059 335 340
info@doral.si, www.doral.si
doral.barve

Skupina GEN ostaja zapisana brezogljčnim virom

S čistim proizvodnim portfeljem, ki temelji na jedrski in vodni energiji, že danes znatno prispevajo k uresničevanju energetske-podnebnih ciljev Slovenije v smeri razogljčjenja energetike in družbe. Z njihovim osrednjim strateškim projektom JEK 2 bodo ta prizadevanja še okrepili.

V skupini GEN skoraj 99 odstotkov električne energije proizvedejo iz brezogljčnih virov. Pri tem jo 82,4 odstotka proizvede jedrska elektrarna (JEK), 16,2 odstotka hidroelektrarne in le 1,4 odstotka Termoelektrarna Brestanica (TEB).

Temu ostajajo zapisani tudi v prihodnje. »Razvoj bomo še naprej vodili v smeri vlaganj v brezogljčne vire: jedrsko energijo, hidro energijo in sončno energijo. Nadaljujemo projekt izgradnje HE Mokrice, dejavno smo vključeni v srednjeevropske hidroelektrarne, prek hčerinskih družb HESS in GEN-I spodbujamo tudi vlaganja v sončne elektrarne,« so si kot prioritete zadali v petletnem razvojnem načrtu.

JEK 2 bi potrebovali že danes

Osrednji strateški projekt Skupine GEN pa je drugi blok jedrske elektrarne Krško. V Sloveniji že danes na letni ravni uvažamo od 15 do 20 odstotkov vse električne energije, raba elektrike pa bo v prihodnosti

zaradi trendov elektrifikacije, digitalizacije, učinkovite rabe energije in drugega le še naraščala. »JEK 2 bi potrebovali že danes, če s prehodom v brezogljčno družbo mislimo resno – in se seveda ob tem tudi zavedamo potrebe po zadostni in zanesljivi oskrbi s poceni elektriko,« poudarja Martin Novšak, generalni direktor Skupine GEN.

Pri omenjenem ne stojijo križem rok. V začetku leta 2020 so oddali vlogo za Energetsko dovoljenje za JEK2. Izvedli so tudi študijo priključitve JEK 2 na elektroenergetski sistem Slovenije in nadaljujejo s pomembnimi makroekonomskimi študijami.

Letos osrednji projekt remont v NEK

Letos načrtujejo redni remont v NEK z zaključki pomembnih naložb, tako v izvedbenem kot finančnem smislu, ki so pomembne za njeno varno, učinkovito in zanesljivo delovanje. Pripravljajo se tudi na začetek gradnje HE Mokrice. Pred kratkim so v TEB prvič sinhronizirali novi plinski blok v omrežje, uspešno zaključujejo izgradnjo sedmega plinskega bloka, kar je izrednega pomena za visoko zanesljivost izvajanja sistemskih storitev tudi v prihodnje. Spodbujali bodo izgradnjo sončnih elektrarn in se aktivno vključevali v projekt izgradnje srednjeevropskih elektrarn.

Brezogljčna elektrika – energija prihodnosti

Prizadevanja za učinkovito rabo energije in razogljčjenje družbe poganjajo tudi intenziven razvoj novih tehnologij in porabnikov: od komunikacij, ogrevanja in hlajenja, do trajnostne mobilnosti. Pri razvoju slednje v Skupini GEN prednjači družba GEN-I. Med drugim razvijajo pilotne projekte in nove poslovne modele za individualne in poslovne stranke, ki vključujejo tudi e-mobilnost. Povezujejo pa se tudi z avtomobilsko industrijo, z namenom razvoja novih produktov in inovativnih paketnih storitev.

Skupina GEN z uresničevanjem smelih načrtov gradi temelje dolgoročne oskrbe z brezogljčno električno energijo prihodnosti.

Posavska regija

V Posavju bi izpad zaradi korona krize lahko nadomestili že v letu ali dveh

V zbornici so optimistični, podjetniki pa obenem opozarjajo, da bo marsikaj odvisno tudi od države. Če bo ta zgolj reševala in delila »bonbončke«, namesto podpirala in uvajala resne projekte, bo zamujenih vrsta razvojnih priložnosti in se regija hitro ne bo mogla več pohvaliti z dobro gospodarsko statistiko, meni Rok Barbič, predsednik uprave v podjetju Stilles.

Nina Šprohar

Posavsko gospodarstvo je inovativno in izvozno usmerjeno, sestavljeno iz razpršenih dejavnosti in panog, ki regiji omogočajo uspešno poslovanje in pomembno doprinašajo tudi k uspehom slovenskega gospodarstva, pravi Darko Gorišek, direktor GZS Posavske gospodarske zbornice, Krško. Kljub temu da se posledicam epidemije v Posavju niso mogli izogniti, so v začetku letošnjega leta glede prihodnosti bistveno bolj optimistični, kot so bili ob razglasitvi epidemije lani spomladi. »Seveda so določene dejavnosti močno prizadete, vendar se bodo zaradi državne pomoči, določene v protikoronskih paketih, v večini ohranile in bodo lahko delovale naprej, ko se bodo sprostili omejitveni ukrepi,« pojasnjuje Gorišek, ki upa, da bo to čim prej, da bodo podjetja spet lahko odvisna le od lastnega dela. Ocenjuje, da je državna pomoč zajela glavnino vseh dejavnosti, ki so se zaradi zaprtja ali zmanjšanja aktivnosti znašla v težavah, kar je po njegovih besedah uspeh celotne družbe.

Nekatera podjetja so imela naročil kot še nikoli

In če so določena podjetja, ki jih je epidemija bolj prizadela, lani spomladi ukrepala z najnim odpuščanjem delavcev, so po drugi strani v regiji tudi podjetja, ki so imela naročil kot še nikoli do zdaj in še vedno zaposlujejo dodatne kadre. »Na osnovi razgovorov z vodilnimi posavskimi podjetji napovedi kažejo, da se posavsko gospodarstvo, gledano po prihodkih, ne bo skrčilo za več kot 10 odstotkov, prihodki pa bodo, po naših projekcijah, malo pod 4 milijarde evrov (v letu 2019 so ti znašali na okroglo 4.151 milijonov evrov). S sprostitvijo ukrepov, striktnim spoštovanjem priporočil Nacionalnega inštituta za javno zdravje (NIJZ) in s cepljenjem, pa bi lahko izpad nadomestili že v letu, dveh,« ocenjuje Gorišek.

Najbolj prizadeti gostinci, promet in skladiščenje

Najbolj prizadete dejavnosti v Posavju so bile, podobno kot drugod, gostinstvo, ki v regiji zagotavlja okrog tisoč delovnih mest, sledita promet in skladiščenje, ki zagotavljata okrog 150 delovnih mest. Nič bolje se ni godilo podjetjem, ki imajo specifičen

proizvodno-prodajni program iz predelovalne dejavnosti, kamor prištevamo tudi vse samostojne podjetnike, kot so trgovci z obutvijo, frizerski saloni in sorodni programi. Na udaru so se znašle še kulturne, razvedrilne in rekreacijske dejavnosti, ki v Posavju nudijo delo več kot 130 zaposlenim (če v statistiko ne štejeemo zavodov).

Poleg izzivov zaradi covid-19 pa trenutno del posavskega gospodarstva najbolj skrbi dvig minimalne plače in posledična nujna odpuščanja ter celo ukinitve nekonkurenčnih delovnih mest, pojasnjuje Gorišek. »Ko je bil zakon sprejet, situacije, kateri smo priča danes, nihče ni predvidel,« pravi, zato si je v sklopu predlogov v okviru PKP 8 Gospodarska zbornica Slovenije (GZS) skupaj z regionalnimi zbornicami prizadevala za rešitev, ki bi delodajalcem nevtralizirala dvig minimalne plače v letu 2021.

Vsaka kriza je priložnost za rast

V letu, ko je svet zaznamovala epidemija, je bilo nemirno tudi v največji slovenski papirnici Vipap Videm Krško v lasti češkega RIDG Holdinga. A vsaka kriza je priložnost za rast, pravijo v podjetju – v zadnjem četrtletju 2020 so delali dobro in nadaljevali s postopkom prestrukturiranja, poleg tega so v svojo ponudbo izdelkov dodali še dva nova papirja z visoko dodano vrednostjo. Z njima so se odzvali na potrebe trga po rjavem kraft papirju, ki se uporablja v embalaži, povpraševanje pa je veliko še zdaj – njihove stranke so, kot pravijo, največje svetovne multinacionalke, na kar so zelo ponosni. V zadnjih dneh je uspešno opravil »preizkus« še en nov izdelek – SOF Pink, za katerega napovedujejo, da bomo morda na njem kmalu prebirali »svoje najljubše športne novice iz sosednje države«.

Se pa, kot dodajajo, po drugi strani borijo z visokimi cenami vhodnih surovin in nižjo prodajo na področjih, kot sta turizem in šolstvo. »Razmere na evropskem trgu papirničarstva so precej razburkane, zdi se, da je dejavnost na prelomni točki. Veliko papirnic po Evropi je zaprlo svoja vrata, kar pomeni, da je prišlo do prevelike ponudbe in zmanjšanja zmožljivosti hkrati, saj tovarne pod ceno prodajajo svoje

Napovedi kažejo, da se posavsko gospodarstvo, gledano po prihodkih, ne bo skrčilo za več kot 10 odstotkov.

»Razmere na evropskem trgu papirničarstva so precej razburkane, zdi se, da je dejavnost na prelomni točki,« pravijo v Vipap Videm Krško.

Foto: Barbara Reva

»Otežena oskrba je pomenila težje planiranje proizvodnje – da smo ulovili roke na najpomembnejših objektih, smo bili tako primorani spreminjati plan proizvodnje tudi večkrat tedensko, pojasnjuje Rok Barbič, predsednik uprave Stilles.

zaloge. Prevelik trg za grafični papir je pripeljal do prostega padca cen na zgodovinsko najnižjo vrednost za dobave v letu 2020,« stanje opišejo v podjetju Vipap Videm Krško. Pričakujejo, da bo stanje podobno tudi v letošnjem letu. Največ si obetajo od rjavega kraft papirja, po katerem je povpraševanje v porastu, zato ocenjujejo, da je bila odločitev o zagonu proizvodnje pravilna. »Vsi upamo tudi, da bo naš novi 'otrok' roza barve vsaj tako uspešen kot njegov 'rjavi brat',« dodajajo.

Največje preglavice jim je delala otežena oskrba in logistika

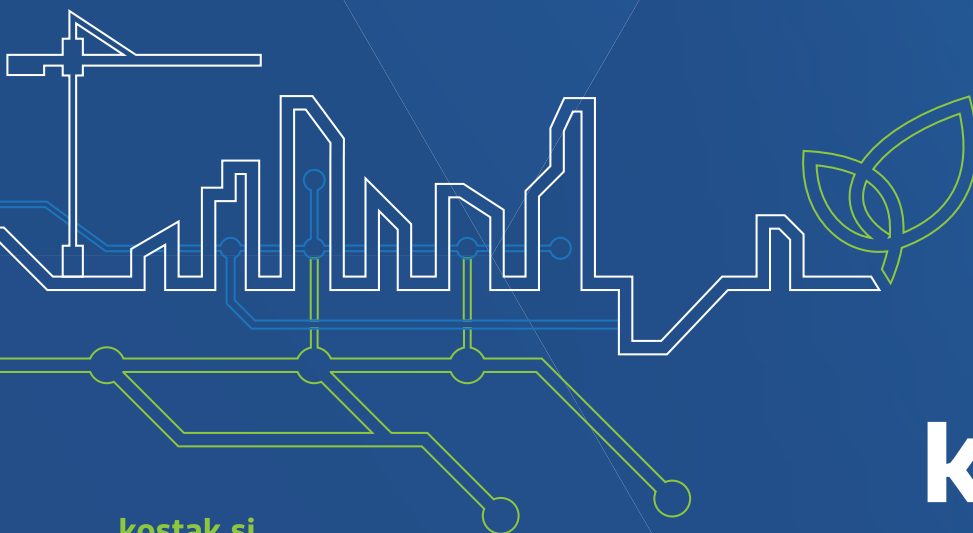
Podjetju Stilles, ki ustvarja različne kolekcije pohištva, je epidemija težave povzročala predvsem v smislu oteženih tokov blaga in kadra. »Ker delamo za različne hotelske franšize z različnimi standardi, posledično letno sodelujemo tudi s preko 900 dobavitelji, ne samo iz Evropske unije (EU). Otežena oskrba je pomenila težje planiranje proizvodnje – da smo ulovili roke na najpomembnejših objektih, smo bili tako primorani spreminjati plan proizvodnje tudi večkrat tedensko,« pojasnjuje Rok Barbič, predsednik uprave. Ker glavnino prihodkov realizirajo na tujih trgih, so se s težavami spopadali tudi na področju logistike – tako z vidika dostave potrebnih orodij, vgradnih komponent in izdelkov, kot tudi s potovanjem delavcev. Večji projekt namreč zanje pomeni gradbišče, na katerem pod njihovim vodstvom dela tudi več kot 100 delavcev. »Svoje je dodala še težava, da smo zaradi obolelih sodelavcev in odrejenih karanten po vračanju s tujine izgubili ogromno delovnih dni. To so težave, zaradi katerih smo lani realizirali 29 milijonov evrov poslovnih prihodkov, kar je približno 10 odstotkov manj kot leto poprej,« dodaja Barbič.

Ocenjuje, da je bilo posavsko gospodarstvo pred covidom-19 v dobri formi, kako bo naprej, pa je po njegovem mnenju v pretežni meri odvisno od naložb. »Ne le v gospodarskih družbah, temveč prednostno

tudi v infrastrukturo, znanje in inovativnost. Če bo država s svojo politiko zgolj reševala in delila nekakšne »bonbončke«, namesto podpirala in uvajala resne projekte, bo zamujenih vrsta razvojnih priložnosti in tako se regija hitro ne bo mogla več pohvaliti z dobro gospodarsko statistiko,« verjame sogovornik, ki pripomni, da, če kot primer vzame denimo, koliko časa v Stillesu čakajo na odgovor države na soudeležbo v njihovem razvojnem projektu, glede tega ni prevelik optimist.

Obnavljajo največji hotel v zahodni Afriki

V Stillesu pravkar končujejo dela na projektih Luxury Collection Marriot Budimpešta in Ameron Bellerive Au lac Zurich ter v hotelu Four points by Sheraton Ljubljana. Poleg tega celovito obnavljajo hotel Habakuk Maribor in Court v nemškem Halleju, opremljajo hotel NH v Frankfurtu, največji projekt, ki ga trenutno izvajajo, pa je obnova petzvezdičnega hotela King Fahd Palace Dakar v Senegal. »Gre za največji, več kot 50 tisoč kvadratnih metrov velik hotel v zahodni Afriki, ki ima skupaj kar 54 konferenčnih dvoran,« razloži Barbič, ki dodaja, da je projekt dobra priložnost tudi za številne slovenske dobavitelje – med drugim so podpisali pogodbe s podjetji Alples, TEM Čatež, Elektronabava, Mavi ... Sredstva vlagajo tudi v inovacije, nazadnje so denimo v sodelovanju z nemškim dobaviteljem razvili tehnološko rešitev nanosa tekoče kovine na les, s čimer lahko vsakemu kosu lesenega pohištva zagotovijo brezšivno zaprto, pravo kovinsko kožo. Za inovacijo so prejeli priznanje GZS. Poleg tega so pravkar v postopku patentiranja nove tehnološke rešitve za površinsko zaščito lesa, ki zagotavlja popolno zaščito različnih materialov pred agresivnejšimi razkužili, je odporna na razenje in ne pušča prstnih odtisov. Rešitev, ki so jo poimenovali Re:new, so že aplicirali na številnih hotelih, uporabili pa jo bodo tudi na projektu King Fahd Palace hotel in v mariborskem Habakuku.

Kovis zagnal novo livarno v Štorah

V Kovisu so z medsebojnim spodbujanjem in odgovornim delom tudi v težkih pogojih poslovno leto 2020 uspešno zaključili, z rastjo. Ni jim bilo treba zaprositi za nobeno obliko državne pomoči, poleg tega jim je uspelo zaključiti lepo število projektov. Železniška panoga je kljub težkim razmeram zaenkrat stabilna, beleži sicer okrog 8-odstotni padec, predvsem zaradi manjše potrebe po vzdrževanju, saj večina potniških vlakov stoji, po drugi strani pa je na področju novogradenj rast ocenjena na okoli 3 odstotke. A tudi v Kovisu so opazili vpliv epidemije v drugih sektorjih in bojijo se, da bodo v primeru nadaljevanja izrednega stanja posledice čutili prav vsi, v vseh panogah. Kljub temu zaenkrat ostajajo stabilni, v času epidemije so normalno izpolnjevali prejeta naročila in zadovoljili kupce, kot sta Siemens in Bombardier. Tekom leta so zaključili precej projektov v okviru podjetja, predvsem so bili aktivni na področju organizacije poslovanja ter izvedli investicije za optimizacijo dela, zagnali pa so tudi novo livarno v Štorah. Tudi v prihodnje bodo nadaljevali s kakovostnim delom in investirali v sredstva, ki jim bodo olajšala delo, ter v razvoj novih izdelkov, obljublajo.

Posledice krize bodo občutili z zamudo

Leto 2020 so v podjetju Savaprojekt zaključili uspešno, a so morali izvesti nemalo prilagoditev in ukrepov, da so zadržali okužbo zunaj družbe. Njihova dejavnost zahteva veliko fizične prisotnosti in »živega« usklajevanja, zato že nestrpnost pričakujejo konec epidemije, poleg tega pa opozarjajo, da lahko dolgotrajne omejitve sčasoma začnejo vplivati tudi na kakovost dela. »Sicer pa tudi vsi ostali potrebujejo nov zagon, kajti posledice so lahko v zmanjševanju investicij, kar pa bi bilo za našo dejavnost lahko zelo usodno,« poudarjajo. Podjetje, ki se ukvarja z izdelavo projektne dokumentacije, urbanizmom in inženiringom gradbenih projektov, je nedavno zgradilo

ново tovarno v Logatcu, ki že uspešno deluje, v prihodnosti pa bodo še poglobljeno izvajali inženiringe – ob pogoju, da bo Slovenija izšla iz obstoječe krize in pospešeno zagnala investicijski cikel. »Če se bomo morali boriti za obstanek zaradi posledic korona krize, pa bomo vse sile usmerili na področja, ki bodo na trgu sploh na razpolago. V tem primeru bomo morali za nekaj časa intenzivni razvoj investicijskega svetovanja zmanjšati,« napovedujejo. Pojasnjujejo, da stanje v njihovi panogi sicer trenutno ni slabo, ker v krizo vedno pridejo z zamudo kakšnega leta, je pa, kot pravijo, kasneje toliko težje ponovno »shoditi« in normalizirati poslovanje. »Upamo, da bo država pri odločitvah o investicijah prepoznala potrebo, da jih v krizi še poveča,« še pravijo.

Zastavili so si ambiciozen cilj

»Covid-19 je pospešil obstoječe dejavnike strukturne rasti embalaže iz valovitega kartona in razvoj trgov, predvsem segment spletne prodaje. Pandemija ni drastično vplivala na naše poslovanje, največji upad smo občutili v obdobju od maja do julija, predvsem na segmentu avtomobilske, kemične in elektro industrije. Hkrati pa smo bili priča veliki rasti nabave embalaže za izdelke hitre potrošnje in e-trgovine, saj klasične trgovine pospešeno prodajajo prek spleta,« vpliv epidemije na delovanje podjetja opisuje Majda Androjna, generalna direktorica DS Smith Slovenija. V preteklem obdobju so svoje poslovanje morali prilagoditi ukrepom za zaježitev širjenja virusa – delavnice za razvoj embalaže recimo zdaj potekajo virtualno, pomagali so si tudi s platformo za razširjeno resničnost Augmented Reality, ki predstavi navidezno retail okolje, območje s trajnostno embalažo, okolje spletne trgovine in dobavne verige, tako lahko njihovi strokovnjaki tudi enostavneje svetujejo strankam.

V središče svojega poslovnega modela pa postavljajo trajnost. »Ravno konec januarja smo med prvimi v naši skupini pridobili certifikat, da je vsa embalaža,

»Upamo, da bo država pri odločitvah o investicijah prepoznala potrebo, da jih v krizi še poveča,« pravijo v podjetju Savaprojekt.

»Priča smo bili veliki rasti nabave embalaže za izdelke hitre potrošnje in e-trgovine, saj klasične trgovine pospešeno prodajajo prek spleta,« pravi Majda Androjna, generalna direktorica DS Smith Slovenija.

Vaš zanesljiv partner na področju strojogradnje, hidromehanske opreme in montaže že od leta 1972. Naše znanje in izkušnje na področju strojogradnje in hidromehanske opreme zajema tako delo v procesu projektiranja, kot tudi izvedbo celotnega projekta 'na ključ' od same ideje do končne izvedbe. Naš kader je specializiran za projektiranje, izvedbo in montažo projektov po vaših željah. Na voljo smo tako v posameznih fazah dela kot s celostnimi rešitvami.

✉ tajnistvo@metalna-senovo.si

☎ 07 488 18 00

ki jo proizvajamo, tudi 100-odstotno reciklabilna,« pojasni Androjna. Eden njihovih ključnih trajnostnih izzivov pa je do leta 2025 odstraniti milijardo kosov problematične plastike s polic supermarketov. »Z našimi strankami in partnerji razvijamo inovativne, okolju prijazne embalažne rešitve, ki lahko nadomestijo plastiko za enkratno uporabo. Raziskujemo možnosti uporabe novih materialov npr. barier iz netoksičnih, v vodi topnih polimerov, ki ne tvorijo škodljive mikroplastike in ne onesnažujejo morja. Pohvalimo se lahko tudi z inovativno ekološko embalažo EcoBowl za zmrznjena ali hlajena živila,« pravi direktorica, ki dodaja, da številnim strankam pomagajo tudi pri zamenjavi stiropornih polnil. V Brestanici poleg tega že investirajo v novo strojno opremo za proizvodnjo sodobnih, potrošniku prijaznih embalažnih rešitev za spletne trgovine. »V sodelovanju s podjetjem Bosch smo razvili okolju prijazno e-commerce embalažo, ki je primerna za enostavno reciklažo. Zaradi optimalne konstrukcije in prilagodljivosti embalaže po višini izdelkov jih lahko pakirajo brez odvečnih plastičnih polnil,« pojasnjuje sogovornica. Načrtujejo tudi velike investicije, usmerjene v racionalizacijo treh proizvodnih enot v Sloveniji. »V prvi fazi se načrtuje posodobitev poslovne enote v Brestanici, s sodobno strojno opremo in optimizacijo vseh proizvodnih procesov ter dodatne kapacitete skladiščenja, ki bodo omogočale večjo prilagodljivost spreminjajočim se tržnim razmeram,« zaključuje Androjna.

Eden ključnih trajnostnih izzivov je do leta 2025 odstraniti milijardo kosov problematične plastike s polic supermarketov.

Večji promet predvsem na programu brizganja

Leto 2020 je bilo za podjetje Metaltec kljub epidemiji večinoma uspešno. Skupni promet podjetja se je bistveno povečal, predvsem na programu brizganja, kjer so z dodatnimi investicijami v nove brizgalne stroje in najnovejše tehnologije povečali ter posodobili proizvodne kapacitete za nove strateške projekte, ki bodo zagotavljali stabilnost poslovanja tudi v prihajajočih letih. Nižji obseg proizvodnje pa so beležili na programu izsekovanja kovinskih delov, ki je v veliki meri odvisen od sestrskega podjetja Resistec in avtomobilskega trga. »Na obeh proizvodnih programih pa je trenutno v teku kar nekaj projektov, povezanih bodisi z novimi izdelki, novimi tehnologijami, avtoma-

tizacijo delovnih procesov ali z izboljšavo ergonomije delovnih mest,« še dodajajo v podjetju.

Stanje bo odvisno od omejitev v državah, kjer se nahajajo ključni kupci

V podjetju Athos Elektrosistemi proizvajajo kabselske navijalce za vse večje proizvajalce gospodinjskih aparatov, med drugim za sesalce znamk Bosch in Siemens ter cevne navijalce za proizvajalca vrtnarske opreme Gardena. Poslovanje v letu 2020 ocenjujejo kot zelo uspešno, predvsem se je bistveno povečal obseg proizvodnje, ki je po njihovem mnenju odraz večjega povpraševanja po tovrstnih izdelkih na svetovnem trgu. Kljub vsem oviram, ki jih je povzročila epidemija, so uspeli proizvesti vse načrtovane količine in zadovoljiti povpraševanje kupcev. »Po naši oceni je gospodarstvo na področju gospodinjskih aparatov in vrtnarske tehnike v zelo dobri kondiciji, kar kaže tudi povečan obseg naročil,« pravijo, a se obenem zavedajo, da se lahko situacija zaradi korona krize hitro spremeni. »Ogromno je odvisno od omejitev, ki jih sprejemajo v posameznih državah predvsem EU, kjer se nahajajo naši ključni končni odjemalci,« pojasnjujejo. Jeseni 2020 so sicer uspešno zagnali proizvodnjo nove generacije cevnih navijalcev, ki jim predstavlja strateško osnovo za prihodnje srednjeročno obdobje. »Tudi v tekočem letu imamo predvidenih nekaj večjih investicij, predvsem takih, ki bodo omogočile še večjo avtomatizacijo proizvodnih procesov in izboljšanje ergonomije na delovnih mestih v proizvodnji. Zaradi povečanega obsega naročil naših kupcev smo in bomo tudi v prihodnje zaposlovali dodatne kadre predvsem za področje proizvodnje, vzdrževanja in logistike,« pojasnjujejo.

Razvojni potenciali usmerjeni v sektor dodatkov za prehrano živali

»Epidemija je in bo zaznamovala naša življenja, kakšne bodo resnične negativne posledice na svetovno gospodarstvo in ekonomijo, pa bo pokazala prihodnost,« je prepričan Ivan Mirt, direktor podjetja Tanin Sevnica. Kot pojasnjuje, je njihova paleta produktov dokaj široka in služi različnim vejam gospodarstva. Najbolj je bila prizadeta usnjarska panoga, nasprotno pa sektor prehrane živali beleži povišano

Termoelektrarna Brestanica je v slovenskem elektroenergetskem sistemu največja sistemska elektrarna za zagotavljanje ročne rezerve za povrnitev frekvence z možnostjo zagona agregatov brez zunanjega vira napajanja ter rezervni vir napajanja nujne lastne rabe NEK. Z inštalirano skupno močjo 350 MW je zato pomemben energetski objekt za zanesljivo oskrbo Slovenije z električno energijo v kritičnih razmerah. Termoelektrarna Brestanica je v fazi investiranja v nove plinske bloke, s katerimi bo postopoma nadomestila tri plinske bloke, moči 3x23 MW, v obratovanju od leta 1974. V sklopu te naložbe je že v letu 2018 realizirana izgradnja plinskega agregata PB6, moči 53 MW, trenutno pa se zaključuje izgradnja drugega nadomestnega plinskega agregata PB7, moči 56 MW.

prodajo v primerjavi s preteklim letom. »Generalno pa je dosežena realizacija na nivoju celotne tovarne podobna kot v preteklem letu, kar v tej situaciji smatramo za uspeh,« poudari Mirt, ki pravi, da so razvojni potenciali tovarne usmerjeni predvsem v sektor dodatkov za prehrano živali, kjer beležijo rast prodaje na svetovnih trgih. »Razvoj gre v smer izkoriščanja lastnosti naših taninov, kot so: antioksidativno, anti-mikrobno, proti virusno, proti parazitom, antivnetno. S poglobljenimi in vivo in invitro testi poskušamo ciljno izbrati nove generacije produktov. Produkti naj bi skrbeli za dobro počutje živali, zmanjšanje emisij v okolje in boljše izkoriščenost potencialov,« še pojasni Mirt.

Kriza bo prečistila konkurenco

V podjetju Numip so prejšnje leto zaključili v skladu s cilji in uspešno izvedli več zahtevnih projektov na vseh področjih. »Na jedrskem programu vsekakor izpostavljamo sodelovanje na izgradnji zahtevnih nadgradenj varnostnih sistemov za obratovanje Nuklearne elektrarne Krško (NEK),« pravi direktor Tine Ogorevc – omenjeni sistemi zagotavljajo alternativno odvajanje zaostale toplote reaktorja, dodaten sistem vbrizgavanja hladilne vode za hlajenje sredice reaktorja in dodaten sistem zagotavljanja vode za uparjalnikom. Zaključili so tudi večletni projekt izgradnje sistema hlajenja bazena za iztrošeno gorivo. V prihodnje bodo več pozornosti posvetili delovanju v tujini, kjer je na področju jedrske energetike precej investicij, tudi novogradenj. »Tu so tudi priložnosti na trgu razgradenj jedrskih objektov, predvsem v Nemčiji. Nadaljevali bomo s krepitvijo lokalnih partnerstev za skupno nastopanje na večjih projektih,« napoveduje.

Podjetje Numip deluje tudi na področju farmacije in procesne industrije. Lani so recimo izvedli projekt dobave sterilne linije za produkcijo zdravil za parenteralno aplikacijo. Storitvi izvedbenega inženiringa pa so priključili še kadre, s katerimi si želijo prav na področju farmacije in procesne industrije ponujati tudi storitve projektiranja in konstruiranja. Farmacija je po besedah Ogorevca ena izmed panog, ki ne glede na globalno situacijo prosperira in ima opazno rast, je pa res, da na farmacevtskem področju vlada nenehen boj za obstanek. Covid-19 je povzročil, da se je v prvi polovici leta 2020 investicijski cikel farmacevtskih podjetij zmanjšal in za trenutek celo ustavil, ker je bil ključni fokus na proizvodnji zdravil in zmanjšanju vseh ostalih nekritičnih dejavnosti znotraj podjetij, a so že pred drugim valom ponovno opazili pospešeno investiranje farmacevtov v dvig kapacitet za proizvodnjo zdravil, nenazadnje tudi cepiva proti covid-19.

Kot pravi Ogorevc, gospodarska kriza, ki jo je prinesla epidemija, vpliva tudi na realizacijo projektov, ki se časovno zamikajo – ovir je več, od finančnih do časovnih. »Verjamemo, da tudi konkurenca v trenutnih razmerah podobno doživlja situacijo,« še pravi in dodaja, da bo verjetno tudi ta kriza v določeni meri ločila pleve od zrnja in nekoliko prečistila konkurenco. gg

Najbolj je bila prizadeta usnjarska panoga, sektor prehrane živali pa beleži povišano prodajo v primerjavi s preteklim letom, pravijo v podjetju Tanin Sevnica.

Podjetju Numip se priložnosti ponujajo tudi na trgu razgradenj jedrskih objektov, predvsem v Nemčiji.

Krmni dodatki *farmatan*[®]

Za doseganje najboljših rezultatov v sodobni ekološki reji živali.

Tanin[®]
SEVNICA

Tanin Sevnica d. d. SLOVENIJA
www.tanin.si / feed@tanin.si

Dolgoročno obratovanje NEK pomembno za vzdržen prehod v podnebno nevtralnost

Nuklearna elektrarna Krško (NEK) je lani ponovno potrdila visoko zanesljivost in predvidljivost obratovanja. Proizvedenih več kot 6 milijard kilovatnih ur električne energije presega 40 odstotkov vse v Sloveniji proizvedene električne energije. Po varnostnih kazalcih ohranja mesto med desetimi najboljšimi jedrskimi elektrarnami v Evropi.

Polovica proizvedene električne energije, ki jo prevzema slovenski družbenik, pokriva petino slovenske porabe. NEK uspešno nadaljuje tehnološke posodobitve – Program nadgradnje varnosti se zaključuje. Električna energija iz NEK ohranja konkurenčnost in je med najcenejšimi viri v Sloveniji. Letos bodo glavni izzivi ohranjanje visoke ravni varnosti in obratovalne učinkovitosti ter uspešna izvedba remonta in zaključevanje projektov v pogojih pandemije kot tudi upravni postopki oz. presoje podaljšanja obratovalne dobe elektrarne.

NEK ima kot trajnostni vir električne energije pomembno vlogo pri razogljčenju elektroenergetike

Največ izpustov toplogrednih plinov v Sloveniji povzroča promet – 33 odstotkov, sledi sektor energetike z 28 odstotki. Ob širitvi digitalizacije, elektromobilnosti ter uporabe električne energije za ogrevanje in hlajenje ter ob sprejetih zavezah države o zmanjšanju izpustov mora biti razvoj elektroenergetike, ki je del širšega področja zagotavljanja energije, usmerjen v preobrazbo in razogljčenje.

Izpusti ogljikovega dioksida iz jedrskih elektrarn so v celotnem življenjskem ciklusu celo nižji kot pri sončnih in hidroelektrarnah ter na ravni izpustov vetrnih elektrarn, kažejo rezultati študije Medvladnega panela za podnebne spremembe. Dodaten trajnostni vidik

jedrskih elektrarn oz. odgovornost do prihodnjih generacij je obveznost, da mora biti že med obratovanjem pripravljen načrt razgradnje in da se v posebnih skladih zbirajo sredstva zanjo. Ravnanje z radioaktivni odpadki, ki so le manjši del posebnih odpadkov, ki danes nastajajo, sodi med najbolj regulirano. Delovanje NEK je pomembno za prehod v podnebno nevtralnost, ki bo vzdržen tako za okolje kot tudi za državljane in gospodarstvo.

Mednarodno okolje dodaten vir dobrih praks in neodvisnih strokovnih pregledov

Usmeritev NEK je odprtost v mednarodni prostor. Aktivna udeležba v mednarodnih organizacijah, še posebej v Svetovnem združenju operaterjev jedrskih elektrarn (WANO), je dodaten vir obratovalnih izkušenj in dobrih praks ter prispeva h kompetentnosti kolektiva. Mednarodne strokovne organizacije – predvsem Mednarodna agencija za atomsko energijo (MAAE) in združenje WANO – pa s strokovnimi pregledi tudi redno preverjajo

različne vidike zagotavljanja varnosti NEK. Vsi dosedanja so potrdili izpolnjevanje visokih standardov jedrske industrije. MAAE bo letos na povabilo slovenske vlade pregledala varnost dolgoročnega obratovanja elektrarne v okviru misije preSALTO.

V okviru celovitega upravnega nadzora varnosti Uprava Republike Slovenije za jedrsko varnost poleg rednih in izrednih pregledov opravlja tudi obsežne desetletne preglede, ali NEK izpolnjuje pogoje iz obratovalnega dovoljenja ter da lahko nadaljuje obratovanje naslednjih 10 let. Prvi je bil opravljen leta 2003, drugi 2013, začelja se tretji, ki bo preverjal izpolnjevanje teh pogojev do leta 2033, ko bo na vrsti četrti. Ob tem bo NEK skladno s sklepom Agencije Republike Slovenije za okolje izvedla presojo vplivov na okolje za pridobitev okoljevarstvenega soglasja za nadaljnjih 20 let obratovanja.

Embalažni trendi 2021

V embalažnem vodniku smo zbrali navdihujoče primere embalaže, ki narekujejo trende v letu 2021.

Seznajte se s trendi še danes: blog.dssmith.com/si

The Power of Less®

Foto: NEK

Posavska regija

JEK 2 bi potrebovali že danes, če s preходом v brezogljicho družbo mislimo resno

Energetika med najmanj prizadetimi panogami v času epidemije. Skupina GEN je načrtovani neto dobiček celo preseгла za okoli petino. Letos so pred njimi pomembni projekti.

Nina Šprohar

»Skoraj 90 odstotkov vsega vgrajenega v elektrarno in zajetje bo narejenega s strani slovenskih podjetij,« pojasnjuje Darko Gorišek, direktor Posavske gospodarske zbornice, Krško.

Posavsko gospodarstvo je tesno povezano z energetiko, ki neposredno ali posredno zaposluje veliko število ljudi in predstavlja pomemben delež v strukturi gospodarstva regije. Letos bo v Posavju ključen projekt dokončanja verige hidroelektrarn na Spodnji Savi, pričetek izgradnje HE Mokrice, ki je predviden na pomlad letos. »Izgradnja bo prispevala k uspehom podjetij, ki delujejo na področju gradbeništva, kovinske in elektro ter ostale industrije, saj bo skoraj 90 odstotkov vsega vgrajenega v elektrarno in zajetje narejenega s strani slovenskih podjetij,« pojasnjuje Darko Gorišek, direktor GZS Posavske gospodarske zbornice, Krško.

Načrtovani neto dobiček presegli za okoli petino
Skupina GEN, ki združuje Nuklearno elektrarno Krško, Savske elektrarne Ljubljana, Hidroelektrarne

na Spodnji Savi in Termoelektrarno Brestanica, je v lanskem letu kljub izjemno zahtevnim razmeram in zamikom investicij, ki so nastale kot posledica epidemije, obratovala zelo stabilno in zanesljivo oskrbovala svoje odjemalce z električno energijo, proizvedeno iz brezogljicnih virov: jedrske in vodne energije. Kljub slabim hidrološkim razmeram so hidroelektrarne obratovala dobro, Nuklearna elektrarna Krško (NEK) pa je v letu 2020 preseгла načrtovano proizvodnjo. V preteklem letu je Skupina GEN ustvarila več kot 2,3 milijarde evrov prometa in tako utrdila svoj položaj med največjimi poslovnimi skupinami v Sloveniji. Kljub časovnim zamikom zaradi epidemije so družbe v skupini skupno realizirale okoli tri četrtine vseh investicij, ki so jih v 2020 načrtovali na ravni 100 milijonov evrov. »Neto dobiček celotne skupine smo za leto 2020 načrtovali zelo ambiciozno in ga celo presegli za okoli

petino, po ocenah bo dobiček na ravni 65 milijonov evrov. Dodana vrednost na zaposlenega je za preteklo leto ocenjena na ravni 170 tisoč evrov. Tudi v krovnih družbi GEN energija smo presegli načrte, prihodki podjetja so na ravni 230 milijonov evrov, čisti dobiček pa 45 milijonov evrov. Izpolnili smo vsa ključna pričakovanja SDH in leto zaključili kot druga največja skupina v Sloveniji po prihodkih,« pojasnjujejo.

Epidemija se je odrazila predvsem v časovnem zamikanju načrtovanih investicij

Opažajo, da se je ob epidemiji predvsem okrepilo zavedanje, da je energija – in s tem celotna energetika – strateškega pomena. »Nemoteno delovanje sektorja preskrbe z električno energijo je izrednega pomena za delovanje vseh drugih sektorjev kritične infrastrukture. V Skupini GEN smo pravočasno sprejeli hitre in premišljene ukrepe za zagotavljanje nemotene in zanesljive oskrbe gospodinjstev in industrijskih odjemalcev, javnega sektorja (kamor sodijo tudi zdravstvene ustanove) in prometa z električno energijo, in sicer v celotnem krogu naših storitev: od obratovanja proizvodnih objektov do prodaje električne energije,« zatrjujejo. Ključni pri doseganju tega cilja pa so bili njihovi kadri »z znanjem, ki zajema tudi najširše mednarodne izkušnje in standarde«. Kot pravijo, se je epidemija pri njih najbolj odrazila predvsem v časovnem zamikanju načrtovanih investicij.

Manj električne energije za gospodarstvo, a več za gospodinjstva

So na področju rabe električne energije v obdobju epidemije zaznali kakšne spremembe? »Predvsem manjšo porabo v nekaterih gospodarskih panogah, medtem ko se je poraba npr. v gospodinjstvih povečevala. Zaradi ukrepov za zajezitev koronavirusa in nizkih cen energentov, predvsem plina, so se v nekaterih obdobjih tudi cene električne energije nekoliko znižale. A je bilo to znižanje kljub vsemu omejeno,

Foto:HESS

nenazadnje zaradi sušnih razmer v širši mednarodni regiji in posledično slabše proizvodnje v hidroelektrarnah v prvi polovici leta,« razložijo v Skupini GEN, kjer pravijo, da se bodo srednje in dolgoročno v energetiki soočali z izzivi v gospodarstvu in s širšimi spremembami, posledice epidemije pa bodo čutili predvsem na račun lanskega padca cen električne energije. »To bo vplivalo tudi na investicijsko sposobnost družb. V Skupini GEN se kot vedno osredotočamo na načrtovanje in izvedbo primernih investicij ter stroškovno učinkovitost, zato smo pripravljene tudi na nove cenovne izzive,« dodajajo. Pričakujejo, da bo raba elektrike zaradi trendov elektrifikacije, digitalizacije in učinkovite rabe energije v prihodnje le še naraščala. Zato bodo razvoj še naprej vodili v smeri vlaganj v jedrsko, hidro in sončno energijo. Kot pravijo, se je v Sloveniji v preteklem letu kot zelo pozitivno izkazalo, da smo na elektroenergetskem področju razmeroma samozadostni, zato nismo bili pretirano odvisni od uvoza in tujih virov. Po njihovi

Posledice epidemije bodo v energetiki čutili predvsem na račun lanskega padca cen električne energije.

Življenje in posel sta tek na dolge proge.

Trideset let z nami tečete hitreje in dlje. Kot največji računovodski servis v Posavju nudimo celostno podporo velikim in malim podjetjem. Sodelovanje z nami je preverjeno boljša alternativa lastnemu računovodstvu.

Postanite naša stranka in bodite zmagovalci.

T&T AOP D.O.O. *Računovodske rešitve po vaši uveri.*
Cesta krških žrtev 141, 8270 Krško | www.tintaop.si | vegelja@tintaop.si | 041 611 828

Foto: HESS

oceni imamo v Sloveniji stabilno energetska mešanico, ki se je skupaj s prenosnimi ter distribucijskimi zmogljivostmi izkazala kot učinkovit, zanesljiv sistem.

Ob HE Brežice bi zgradili veliko sončno elektrarno

V lanskem letu je družba HESS ustvarila nekaj čez 20 milijonov evrov prihodkov iz poslovanja in 2 milijona evrov čistega poslovnega izida. »Stroške že vrsto let uspešno obvladujemo in tudi lani so bili ti v okviru predvidenih. Naše poslovanje je sicer odvisno od hidrologije, ki je bila v letu 2020 nekoliko slabša. Za leto 2021 si želimo boljše hidrologije, a vendar ocenjujemo, da bo poslovanje podobno lanskemu,« pravijo v družbi. Poleg že omenjene izgradnje HE Mokrice imajo v načrtu še vzpostavitev Centra obnovljive energije, izgradnjo velike sončne elektrarne ob pretočni akumulaciji HE Brežice, ukvarjali se bodo z bogatjenjem podtalnice in upravljanjem s sedimenti ter uvedbo vodikovih tehnologij v delovanje družbe HESS.

NEK drugič v obratovalni dobi proizvedla več kot 6 milijard kilovatnih ur električne energije

Osrednji strateški projekt Skupine GEN je drugi blok jedrske elektrarne Krško (JEK 2). »JEK 2 bi potrebovali že danes, če s prehodom v brezogljivo družbo mislimo resno – in se seveda ob tem tudi zavedamo potrebe po zadostni in zanesljivi oskrbi s poceni elektriko,« menijo v Skupini GEN. Nuklearna elektrarna Krško (NEK) je sicer leta 2020 drugič v obratovalni dobi proizvedla več kot 6 milijard kilovatnih ur električne energije; prvič jim je to uspelo leta 2014.

elmont

Elmont Krško, d.o.o.
Cesta krških žrtev 135E
8270 Krško

T: +386 7 49 12 500
F: + 386 7 49 12 521

E: info@elmont-kk.si
www.elmont-kk.si

Po poti odličnosti

ZANESLJIVOST

STROKOVNOST

KAKOVOST

»Dosežena proizvodnja je za dober odstotek višja od načrtovane in je rezultat kakovostno opravljenega remonta 2019, skrbnega obratovalnega nadzora in preiščenega vzdrževanja, kot tudi ugodne hidrologije in z njo povezanim dobrim termodinamičnim izkoristkom elektrarne. Je tudi odraz velike zavzetosti sodelavcev ter učinkovitega in proaktivnega odziva NEK po pojavu pandemije novega koronavirusa,« ocenjujejo v NEK. V letu 2021 bodo njihovi glavni izzivi ohranjanje visoke ravni varnosti in obratovalne učinkovitosti ter uspešna izvedba spomladanskega remonta, zaključevanje projektov Programa nadgradnje varnosti ter upravni postopki oziroma presoje podaljšanja obratovalne dobe elektrarne.

Jedrske in hidro elektrarne izredno pomembne za stabilnost sistema

Tako v Sloveniji kot drugod po svetu se bomo v prihodnjem obdobju soočali z izzivi, kako spodbuditi gospodarsko dejavnost in zagotavljati kakovostna delovna mesta. V Skupini GEN ocenjujejo, da je JEK 2 med ključnimi projekti, ki zagotavljajo hitrejše okrevanje in realne strateške osnove za trajnostni razvoj in zeleni prehod. V Sloveniji v jedrski elektrarni trenutno proizvedemo polovico vse brezogljicne elektrike. »Evropsko elektroenergetsko omrežje je nedavno razpadlo na dve coni zaradi prevelikih nihanj v fre-

kvenci kot posledica obsežnih primanjkljajev energije na severozahodu in posledično velikih tokov energije v tej smeri. Nuklearna elektrarna Krško se je ob januarskih težavah omrežja kot velika stabilna enota – podobno tudi mnoge jedrske in velike hidroelektrarne po Evropi – ponovno izkazala kot pomemben gradnik stabilnosti sistema. Evropska prenosna omrežja so zaradi vse večjih deležev nestanovitnih virov v nekaterih državah podvržena obsežnim pretokom energij, ki jim sistem vse pogosteje ni več kos,« pojasnjujejo v Skupini GEN, kjer pravijo, da takšni dogodki za energetike niso presenečenje, saj številni strokovnjaki že dalj časa opozarjajo na grožnjo večjih težav in celo razpadov elektroenergetskega sistema.

Številni strokovnjaki že dalj časa opozarjajo na grožnjo večjih težav in celo razpadov elektroenergetskega sistema.

TEB tik pred sinhronizacijo novega plinskega bloka z omrežjem

V letu 2020 je tudi Termoelektrarna Brestanica (TEB) dosegla dober poslovni rezultat in ga glede na plan celo preseгла. V poletnih mesecih so komercialno obratovali z novim plinskim blokom PB6 in presegli tudi plan proizvodnje, poleg tega so kljub epidemiji nadaljevali z deli na projektu izgradnje novega plinskega bloka PB7. Na področju vzdrževanja tehnoloških sistemov in pripadajočih naprav, napeljav in opreme so prav tako izvedli vse načrtovane aktivnosti za zagotavljanje varnosti, zanesljivosti in razpoložljivi-

Z ZNANJEM DO VARNEGA NAPREDKA.

✓ INŽENIRING ✓ MONTAŽA ✓ VZDRŽEVANJE

Jedrska, farmacevtska, energetska & procesna industrija

 Numip d.o.o. | Ljubljana / Krško

 www.numip.si | info@numip.si

Elmont bo remont v NEK očitno moral izvajati v pogojih epidemije

Za podjetje Elmont, ki se ukvarja z elektro montažo in vzdrževanjem, je bilo prejšnje leto zelo zahtevno, čeprav je vezano na panogo energetike. »Zaradi epidemije je prišlo do trimesečnega izpada poslovanja in posledično zamika pri dokončanju predvidenih projektov. Samo z veliko mero fleksibilnosti in optimizacije nam je uspelo podjetje zadržati na finančno pozitivnem nivoju,« prizna Franjo Boh, vodja tehničnega oddelka. Največji izziv zanje je bil nepredviden izpad visoko specializiranih kadrov, ki so na kratki rok nezamenljivi, zato zdaj vse aktivnosti usmerjajo v zagotavljanje varnega delovnega okolja in doslednega upoštevanja vseh predvidenih zaščitnih ukrepov. Vsem težavam navkljub so lani zaključili nekaj pomembnih projektov, veliko aktivnosti pa so usmerili v pripravo projektov v letu 2021. To bo zanje zelo pomembno, saj je v Nuklearni elektrarni Krško (NEK) v mesecu aprilu predviden remont. »V času covid-19 je priprava na tako kompleksen projekt še toliko bolj zahtevna. Skušali bomo predvideti vse možne scenarije, ki nas lahko doletijo, saj postaja vse bolj mogoče, da bo remont potekal v pogojih epidemije,« pravi Boh, ki kljub temu ostaja optimističen, da bodo z dobro pripravo dela vse predvidene aktivnosti izvedli pravočasno in kakovostno.

vosti elektrarne kot celote. »Za leto 2021 se večji del načrtovane proizvodnje električne energije nanaša na proizvodnjo za potrebe ročne rezerve za povrnitev frekvence, manjši del pa na testiranje naprav in obratovanje za komercialne namene, kar pa je odvisno od trenutnih razmer na trgu električne energije. V letošnjem letu načrtujemo, da bomo izvedli vsa načrtovana vzdrževalna dela za zagotavljanje maksimalne varnosti, zanesljivosti in razpoložljivosti elektrarne ter zaključili projekt izgradnje drugega nadomestnega plinskega agregata PB7,« cilje za letošnje leto nanizajo v TEB. S pričetkom obratovanja PB7 bo TEB tako imela instaliranih 406 MW nazivne moči, prvi vžig turbine so opravili že sredi januarja, tako da so zdaj tik pred sinhronizacijo z omrežjem. gg

PREIS® SEVNICA

PREIS SEVNICA d. o. o., Savska cesta 23, 8290 Sevnica, Slovenia | office.slovenia@preisgroup.com | www.preisgroup.com

Smo podjetje z več kot 20-letno tradicijo. Delamo s široko paleto metod in proizvodov na področju varjenih konstrukcij ter pri tem uporabljamo najnaprednejšo tehnologijo. Z nedavnimi vlaganji v posodobitev in širitev proizvodnih kapacitet, smo eden izmed najbolj opremljenih proizvajalcev tovrstnih konstrukcij v Evropi.

Willy Stadler v Krškem odpira sodoben center za testiranje in inovacije

Skupina Stadler iz nemškega Altshausna, katere osnovna dejavnost je proizvodnja tehnologij za obdelavo vseh vrst odpadkov, se ponaša z 230-letno tradicijo, že več kot 23 let pa uspešno deluje tudi v Sloveniji. V Krškem imajo svoje proizvodno in inženirsko središče, trenutno pa odpirajo nov center za testiranje in inovacije.

V podjetju Willy Stadler, d. o. o., ki je srednje veliko sodobno podjetje, se ukvarjajo z načrtovanjem, proizvodnjo in sestavljanjem sortirnih sistemov in komponent za mehansko ločevanje in reciklažo odpadkov po vsem svetu. Njihove storitve obsegajo vse od konceptualnega oblikovanja, načrtovanja, proizvodnje, moderniziranja, optimiziranja, sestavljanja, začetnega zagona, predelave, razstavljanja, vzdrževanja in servisiranja komponent do celovitih sistemov za recikliranje in sortiranje. Njihova ekipa obsega več kot 450 kvalificiranih zaposlenih.

Center za predstavitve strankam in izobraževanje ter inovacijski center

Družba Stadler v Krškem odpira nov, inovativen center za testiranje in inovacije. Tukaj bo testni center za predstavitve strankam in izobraževanje ter inovacijski center, v katerem so Stadlerjeve raziskovalne in razvojne dejavnosti, osredotočene na postopek sortiranja plastike. Kupci bodo lahko videli postopek sortiranja – podajanje, odstranjevanje etiket, ločevanje z balističnim separatorjem, ločevanje kovin, ločevanje barvnih kovin, ločevanje z najnovejšo tehnologijo NIR in transport s tekočimi trakovi ter vijačnimi transporterji.

Nov objekt pa je namenjen tudi testiranju uporab recikliranja plastike, kjer vstopni material sortirajo v polimerne izdelke, kot so plastenke PET, HDPE (polietilen visoke gostote) in PP ali folije LDPE (polietilen nizke gostote), in reciklate. Kot poudarjajo v družbi Stadler,

je ta dejavnost zanje izjemno pomembna, saj si nenehno prizadevajo ponuditi čim bolj učinkovite postopke za recikliranje polimerov. »V Sloveniji bomo razvili obrat za recikliranje plastike naslednje generacije,« pravi Willi Stadler, lastnik skupine Stadler in izvršni direktor podjetja Stadler Anlagenbau GmbH. Ob tem doda, da imajo tukaj visoko usposobljene ljudi in da ima prav v Krškem sedež večina inženirjev, ki njihove sisteme sestavljajo po vsem svetu.

V Krškem proizvodno in inženirsko središče

Lokacija v Krškem ima za podjetje Stadler ključno vlogo, saj je njihovo proizvodno in inženirsko središče. V Krškem se proizvajajo jeklene konstrukcije, sejalni bobni, težki verižni transportni trakovi in odstranjevalci nalepk ter obrat za predelavo pločevine. Tu je tudi njihov oddelek za elektrotehniko, ki programsko opremo za električno inštalacijo in upravljanje uporablja v projektih po vsem svetu. Novi center za testiranje in inovacije je v prvi fazi nameščen v tamkajšnjem obstoječem

objektu, ki so ga z začasno halo razširili na skupno površino 1.200 m². Objekt, ki ima trenutno 5-člansko ekipo, bodo širili na modularen način, večali bodo predvsem zmogljivosti za testiranje, predstavitev in razvojne možnosti.

Foto: TPV

Tiskano na papirju Vprint, 80 g, papirnice VPPAP/IDEEM/KRŠŠKO, d. d.

Posavska regija

Za podjetja, vezanimi na avtoindustrijo, je težko leto

V posavskem podjetju so se na začetku lanskega leta soočili s padcem naročil, kot ga avtomobilska industrija ne pomni.

Nina Šprohar

Prisiljeni v znatno zmanjšanje proizvodnje

Leto 2020 bo v Siliku zapisano kot eno izmed zahtevnejših, saj je bilo polno izzivov. Na začetku lanskega leta so se soočili s padcem naročil, kot ga avtomobilska industrija ne pomni, pravi izvršni direktor Darko Gorjup. »Z zapiranjem tovarn po celotnem svetu smo bili tudi v Siliku prisiljeni v znatno zmanjšanje proizvodnje. Skrb za varno in finančno stabilno delovanje sta v podjetje prinesla kar nekaj novosti, za katere pa lahko danes ocenimo, da so se dokaj dobro obnesle,« pojasnjuje. Vzpostavili so poseben režim poročanja, odločevanja in obveščanja, kjer so lahko na podlagi številnih sprememb sprejeli odločitve v dobrobit zdravja vseh zaposlenih in stabilnega poslovanja družbe. Kljub temu, da prvič v zgodovini podjetja lani niso beležili rasti prodaje, so bili po drugi strani na področju pridobivanja novih poslov izjemno uspešni. Intenzivno so razvijali produkte, procese in

tehnologije, ki so v Siliku iz leta v leto kompleksnejše, in si s tem utrjevali pozicijo enega najboljših dobaviteljev v avtomobilski industriji, zatrdi Gorjup.

Podjetja so tokrat v krizo vstopila v razmeroma dobri kondiciji

»Avtomobilska industrija in podjetja v naši panogi so leto, ki je za nami, načeloma dobro preživela – eni z večjim, drugi z manjšim padcem naročil, večinoma pa z ustreznim in pravočasnim odzivom. Razlika s krizo izpred let je v tem, da so podjetja tokrat vanjo vstopila v razmeroma dobri kondiciji, pomagali pa so tudi ukrepi za pomoč gospodarstvu, ki jih je sprejela vlada,« razloži Gorjup. Po njegovem mnenju je odgovornost vsakega podjetnika, da podjetje konstantno nadgrajuje s produkti in tehnologijami, s katerimi bo konkurenčno poslovalo v prihodnosti. Siliko se denimo vse bolj usmerja v elektrifikacijo vozil, kjer

»Razlika s krizo izpred let je v tem, da so podjetja tokrat vanjo vstopila v razmeroma dobri kondiciji, pomagali pa so tudi ukrepi za pomoč gospodarstvu, ki jih je sprejela vlada,« razloži izvršni direktor Silika Darko Gorjup.

intenzivno pridobivajo nove posle. »S podpisom poslov z BMW, skupino VW in Daimlerjem Siliko ne raste zgolj po realizaciji prihodkov, temveč bistveno pomembneje, na kompleksnosti produktov, procesov in tehnologij. Slednje vsekakor želimo zadržati v regiji, vendar se pri tem soočamo s številnimi omejitvami, ki nam onemogočajo rast in širitev. Kljub veliki lokalni naklonjenosti si želimo širše podpore, tudi na nivoju vlade, ki bo omogočila nadaljnji razvoj podjetja in s tem ustvarjanje delovnih mest z višjo dodano vrednostjo,« še pravi Gorjup.

Okoliščine so se spreminjale iz dneva v dan in terjale hitre odzive

Tudi podjetju TPV Automotive je epidemija delo oteževala na več področjih. Kot pravi direktor dr. Ivan Erenda, so se okoliščine spreminjale iz dneva v dan in terjale hitre odzive. »Kljub izrednim razmeram je bilo za nas zelo pomembno, da proizvodnih procesov, ob zagotavljanju maksimalne varnosti zdravja zaposlenih, nismo zaustavili, saj smo le tako lahko izpolnjevali pogodbene obveznosti in ostali zanesljiv partner naših kupcev. S tem smo zagotovili možnost pridobivanja nadaljnjih poslov in ohranili številna delovna mesta,« pojasnjuje.

Kot velik uspeh šteje tudi, da so v tako oteženih okoliščinah v polnem teku ohranili vse načrtovane

investicijske projekte – uspeli so denimo pravočasno zaključiti povečanje in preureditev proizvodnih kapacitet v tovarni Šentlenart ter s tem zagotoviti pravočasni zagon strateškega projekta proizvodnje komponent iz aluminija za novo generacijo električnih vozil Volvo.

S tem projektom bo TPV Automotive občutno povečal proizvodne količine in se dodatno utrdil kot eden ključnih razvojnih dobaviteljev na področju elektrifikacije vozil, verjame Erenda. Kot dodaja, je skladno z načrti neprekinjeno tekla tudi gradnja nove tovarne v Brezini, kjer že poteka vrsta predserijskih aktivnosti za vzpostavitev serijske proizvodnje komponent iz visoko trdnostnega jekla za podvozja najsodobnejših vozil BMW. »Gre za investicije, ki so po obsegu in vrednosti največje v zgodovini TPV, z njimi pa si bomo zagotovili izvedbo pomembnih pridobljenih poslov in si omogočili pridobivanje novih,« je prepričan direktor, ki obljublja, da bodo tudi v prihodnje velik poudarek namenili predvsem štirim ključnim programom: razvojno inženirskim storitvam za najzahtevnejše kupce, kot so BMW, Mercedes Benz, Volvo, Rolls Royce, Jaguar in drugi; aluminijastim komponentam e-mobilnosti, ki bodo usmerjene na področje elektrifikacije vozil; ultra lahkim jeklenim komponentam, ki jih bodo od jeseni 2021 proizvajali

Z zagonom strateškega projekta proizvodnje komponent iz aluminija za novo generacijo električnih vozil Volvo se bo TPV Automotive dodatno utrdil kot eden ključnih razvojnih dobaviteljev na področju elektrifikacije vozil.

Uresničite poslovno priložnost v poslovnih conah v Krškem

V občini Krško se zavedajo, da je nadaljnji razvoj občine odvisen tudi od zagotavljanja prostorskih pogojev za nove investitorje v poslovnih conah, saj ta prinašajo nova delovna mesta, hkrati pa z novimi naložbami omogočajo pogoje za zagon mladih podjetij oz. posameznikov s poslovnimi idejami. Odlična lega ob avtocesti Ljubljana–Zagreb in železniškem koridorju, komunalno opremljena zemljišča, urejena cestna infrastruktura za investitorje pomenijo izjemne priložnosti za uresničitev poslovnih idej.

Odličen strateški položaj krških poslovnih con

Obrtne, skladiščne, trgovske, poslovne in proizvodne dejavnosti se razvijajo v večjih gospodarskih conah: Gospodarsko središče Feniks, Poslovna cona Vrbina, Poslovna cona Drnovo-zahod, Poslovna cona Drnovo-vzhod in Industrijska cona Žadovinek ter ostalih na skupno okoli 140 hektarjih, od katerih je prostih še približno polovica. Umeščene so ob glavnem državnem cestnem in železniškem koridorju in v bližini mednarodnega letališča Zagreb, kar za investitorje predstavlja odličen strateški položaj. Popolna opremljenost poslovnih površin v nekaterih conah omogoča hitro gradnjo objektov, saj je ponekod možnost takojšnje priključitve na električno omrežje, vodovod, plinovod, odvodnjavanje meteorne vode, komunalni kanalizacijski vod, ki bo priključen na čistilno napravo, telekomunikacijsko omrežje in bližnji železniški tir s povezavo na glavno železniško progo Zidani Most–Dobova.

Podjetniški inkubator Krško za novonastala podjetja

V starem mestnem jedru Krškega je Občina Krško s pomočjo evropskih sredstev uredila Podjetniški inkubator na okoli 580 kvadratnih metrih, v katerem bodo imela možnost zagona posavska start-up podjetja oziroma posamezniki s poslovnimi idejami. Skupna vrednost naložbe je znašala nekaj manj kot 560.000 evrov, od tega je občini iz Evropskega sklada za regionalni razvoj uspelo počrpati nekaj več kot 385.000 evrov. Osnovni namen naložbe je povečanje podjetniške dinamike v regiji, rast števila novih podjetij in izboljšanje poslovnega okolja. V inkubatorju bodo prostor za obdobje do pet let dobila novonastala podjetja, ki na dan oddaje vloge ne bodo starejša od dveh let (šteje vpis v register), saj je cilj nuditi podporo podjetjem v začetnem obdobju.

Foto: Depositphotos

»Septembra 2020 so elektrificirani avtomobili na zunanje polnjenje dosegli že skoraj 5-odstotni svetovni tržni delež, obeta pa se še nadaljnja rast,« pravijo v podjetju Resistec UPR.

v novi tovarni v Brezini; ter programu površinske zaščite, ki ga izvajajo v tovarni Velika Loka.

Prodaja električnih vozil je v porastu

»Po šoku prvega vala epidemije covid-19 in skoraj popolni zaustavitvi javnega življenja in gospodarstva, se tako situacija v avtomobilski industriji počasi normalizira. Predvsem je v porastu prodaja električnih vozil. Glede na naše kompetence in reference na tem področju zato v prihodnost zremo optimistično,

seveda pa bo za uspeh potrebno še veliko trdega dela, nenehne nadgradnje in dokazovanja naših kompetenc ter optimizacije vseh poslovnih procesov,« zaključuje Erenda.

»Dokazali smo, da se znamo prilagajati in ostati vitki, ko je to najbolj potrebno«

Podjetje Resistec UPR je s proizvodnjo uporov in ostalih elektronskih komponent večinoma prisotno na avtomobilskem trgu, v manjši meri pa tudi na področju ostalih industrij. Epidemija in globalni upad prodaje v avtomobilski industriji se je korenito odražal tudi v njihovem poslovanju, pravijo, predvsem v spomladanskem in poletnem obdobju leta 2020.

»Jeseni se je poslovanje podjetja postopno izboljšalo, tako da so se naročila v zadnjih mesecih leta že približala nivoju iz leta 2019. V povprečju pa smo v letu 2020 na letnem nivoju zabeležili 22-odstotni upad prometa glede na preteklo leto.«

»Aktualna globalna gospodarska situacija je narekovala potrebo po fleksibilnosti proizvodnih procesov, organizacijo dela pa smo sprti prilagajali na izvajanje najnujnejših opravil,« opisujejo, kako se je odvijalo preteklo leto ter obenem dodajajo, da so koristili tudi ukrepe za pomoč gospodarstva s strani države, da bi ohranili čim večje število delovnih mest zaposlenih. Kaj pričakujejo v novem letu? »Napovedi za naprej trenutno kažejo stabilen trend poslovanja,

Brezplačno svetujejo pri razvoju kadrov in načrtovanju kariere

Na Ljudski univerzi Krško v okviru Svetovalnega središča Posavje podjetjem in njihovim zaposlenim pomagajo pri razvoju kadrov in graditvi kariere – tako za Posavje kot tudi širše.

Svetovalno središče Posavje na Ljudski univerzi Krško je lani praznovalo 15-letnico delovanja. V vseh letih so razvijali, gradili in izboljševali dejavnost informiranja in svetovanja za odrasle.

Korist za delodajalce in zaposlene

V letu 2016 so svojo svetovalno dejavnost nadgradili s projektom Svetovanje za zaposlene v Posavju 2016–2022. Projekt prinaša korist delodajalcem in njihovim zaposlenim. Svetovanje je za zaposlene in podjetja brezplačno. S projektom nagovarjajo vsa podjetja v posavski regiji. Za sabo imajo kar nekaj uspešnih zgodb sodelovanja s podjetji, pri čemer izpostavljajo vrednotenje znanja v Termah Čatež in podjetju Vipap Videm v Krškem.

Svetovanje tudi na daljavo

Projekt Svetovanje za zaposlene v Posavju 2016–2022 bodo na Ljudski univerzi Krško izvajali do marca 2022. Svetovanje in postopke vrednotenja izvajajo tudi na daljavo, prek telefona, e-pošte, družbenih omrežij in s pomočjo aplikacij, ki omogočajo diskretnost in zaupnost (Zoom).

Za vse informacije ali prijavo na svetovanje oziroma vrednotenje pokličite na telefonsko številko 07 48 81 170 ali 051 279 633 ali pošljite e-pošto na anja.brilej@lukrsko.si

www.lukrsko.si

07 48 81 170 / 051 279 633

veliko pa je odvisno od globalnega okrevanja gospodarstva, ki pa ga na področju avtomobilske panoge napovedujejo šele v letu 2023,« pojasnjujejo, a kljub temu ostajajo pozitivni. »Dokazali smo, da se znamo prilagajati in ostati vitki, ko je to najbolj potrebno. V prihodnjih letih bo to zagotovo pomembno,« so prepričani. Je pa po njihovih ugotovitvah prav korona kriza v panogi pospešila prehod iz motorjev z notranjim izgorevanjem na električne. »Septembra 2020 so elektrificirani avtomobili na zunanje polnjenje dosegli že skoraj 5-odstotni svetovni tržni delež, obeta pa se še nadaljnja rast. Gre za področje, kamor moramo v prihodnje tudi sami usmeriti naše aktivnosti in razvojne napore, če želimo ohraniti stik s svetovno konkurenco,« menijo. [gg](#)

Foto: Depositphotos

SPOT SVETOVANJE POSAVJE

Center za podjetništvo in turizem Krško kot točka SPOT svetovanje Posavje izvaja brezplačne podpornе storitve za potencialne in obstoječe podjetnike ter mikro, mala in srednja podjetja.

SPOT svetovanje Posavje je regijska podjetniška točka, ki izvaja naslednje brezplačne podpornе storitve:

- **INFORMIRANJE** o podjetniških aktivnostih na lokalni, regionalni in državni ravni. Informacije o javnih razpisih, zakonodaji in drugih aktualnih vsebinah za podjetnike. Obveščanje poteka preko različnih komunikacijskih kanalov (e-pošta, spletna stran in socialno omrežje);
- **OSNOVNO SVETOVANJE** glede ustanavljanja in zagona podjetja, poslovanja, razvoja poslovne ideje, izvajanje sistema vavčerjev ter ostalih finančnih in nefinančnih spodbud;
- **PODJETNIŠKA USPOSABLJANJA IN DELAVNICE** o različnih aktualnih podjetniških temah, ki jih izvajajo priznani strokovnjaki, organiziramo skozi celo leto v sodelovanju z ostalimi podpornimi institucijami v regiji;
- **IZMENJAVA DOBRIH PRAKS IN ODPIRANJE POSLOVNIH PRILOŽNOSTI** ter **SOOBLIKOVANJE PODPORNEGA OKOLJA ZA POSLOVNE SUBJEKTE**;
- **IZVAJANJE POSTOPKOV** registracij, sprememb, vpisov, itd. preko portala e-VEM za s.p. ali d.o.o.

Za dodatne informacije se lahko obrnete na:
SPOT svetovanje Posavje, CKŽ 46, 8271 Krško
T: 07/490 22 25 ali 07/490 22 24

E: info@cptkrsko.si

W: www.cptkrsko.si (prijava na prejemanje elektronskih obvestil)

PODJETNIŠKI INKUBATOR KRŠKO NUDI:

SODOBNO INFRASTRUKTURO

- pisarniški prostori in coworking prostor
- sejna soba in start up box
- souporabo skupnih prostorov in čajne kuhinje

PODPORNE AKTIVNOSTI

- podjetniško svetovanje in povezovanje
- možnost predinkubacije
- brezplačne podjetniške delavnice in izobraževanja
- pomoč pri iskanju partnerjev, sodelavcev
- kontakt z drugimi podjetji

MENTORIRANJE

- individualna pomoč in nasveti pri razvoju ideje

SVETOVANJE EKSPERTOV

- kratkoročno tematsko usmerjanje in svetovanje

Od vas pričakujemo:

- imate inovativno idejo
- ste podjetje, staro do dveh let
- si želite delati v ustvarjalnem in povezovalnem okolju

5 RAZLOGOV ZAKAJ SE NAM PRIDRUŽITI:

1. ugoden najem opremljenih poslovnih prostorov
2. možnost koriščenja ostale opreme in prostorov za vaše potrebe
3. pridobivanje novih podjetniških znanj v okviru rednih dogodkov PI Krško
4. pomoč pri reševanju vaših inovativnih idej in podjetniških dilem s pomočjo strokovnih svetovanj
5. širjenje vaših poslovnih mrež z dostopom do ostalih inkubatorjev in tehnoloških parkov

Info: E: inkubator@cptkrsko.si, T: 041 655 936

Sklad NEK vestno opravlja svoje poslanstvo

Z zbiranjem sredstev, ki jih upravlja in plemeniti Sklad, uporabniki jedrske energije izpolnjujejo zavezo pravočasne izgradnje odlagališča nizko- in srednje radioaktivnih odpadkov (NSRAO) Vrbina, Krško.

Sklad za financiranje razgradnje NEK in za odlaganje radioaktivnih odpadkov iz NEK (Sklad) je leta 1994 s posebnim zakonom ustanovil Državni zbor Republike Slovenije. Skladu je bila zaupana pomembna naloga; pravočasno zbrati ustrezna sredstva, ki bodo omogočila varno odlaganje radioaktivnih odpadkov, proizvedenih v NEK, in izvedbo vseh faz razgradnje NEK. Da bi izpolnili zastavljene cilje, je Sklad dolžan skrbeti za zbiranje prispevka, uspešno nalaganje zbranih sredstev in tudi njihovo namensko in racionalno porabo.

Dobri poslovni rezultati

Sklad deluje v skladu z načeli in cilji zakona, na podlagi katerega je ustanovljen in izvaja konservativno naložbeno politiko. Kljub trendom zahtevnih let dosega dobre poslovne rezultate. Poseben izziv je predstavljalo leto 2020; s pojavom novega virusa COVID-19 so se že tako zahtevne razmere na finančnih trgih še dodatno zaostrele. Sklad je tudi v tem obdobju budno spremljal dogajanja in z aktivnim upravljanjem v danih razmerah ohranjal in plemenitil svoja sredstva. Donosi so bili nižji, vendar se Sklad lahko pohvali z rezultati, ki ga uvrščajo v sam vrh med primerljivimi vzajemnimi in pokojninskimi skladi v Sloveniji. Danes upravlja portfelj, vreden dobrih 210 milijonov evrov.

Financiranje delovanja ARAO

Sklad financira delovanje Agencije za radioaktivne odpadke (ARAO). V preteklem letu so bila izplačana sredstva v višini 1,4 milijona evrov in v obdobju 1998–2020 v višini 46,2 milijona evrov. Od tega je strošek za nadomestilo Občini Krško za omejeno rabo prostora na območju jedrskega objekta (NORP), ki ga

mag. Darija Štraus Trunk, direktorica Sklada

je Sklad plačal ARAO, ta pa lokalni skupnosti, znašal 14,9 milijona evrov.

Poravnavanje obveznosti do lokalne skupnosti

Lokalna skupnost je upravičena do denarnega nadomestila, saj v svojem okolju sprejema jedrski objekt, hkrati pa je bilo dano tudi soglasje k izgradnji odlagališča NSRAO, Vrbina Krško, kjer bo shranjena slovenska polovica NSRAO iz NEK. Denar je namenjen dvigovanju življenjskega standarda v tem okolju.

Od leta 2004 je bil Sklad zavezanec za plačilo NORP nekaterim lokalnim skupnostim (Krško, Kostanjevica na Krki, Brežice, Kozje, Sevnica). Po zakonodajnih spremembah leta 2014 pa je Sklad zavezan k plačevanju NORP le še Občini Krško. V letu 2020 je nadomestilo, ki ga je Sklad nakazal Občini Krško, znašalo 6 milijonov evrov, v letih 2004–2020 pa je občinam nakazal skupaj 61,4 milijona evrov.

Premiki pri gradnji odlagališča nizko- in srednje radioaktivnih odpadkov

Gradnja odlagališča NSRAO Vrbina, Krško je bila predvidena konec leta 2018, vendar

se je zaradi dolgotrajnih postopkov pri pridobivanju ustreznih soglasij in dovoljenj zamaknila. Na tem področju pa v zadnjem obdobju zaznavamo pomembne premike. Meddržavna komisija je sredi leta 2020 potrdila tretjo revizijo Programa razgradnje NEK in Programa odlaganja RAO in izrabljenega goriva iz NEK. Agencija RS za okolje je prav tako sredi leta 2020 objavila javno naznanilo v postopku izdaje okoljevarstvenega soglasja za izgradnjo odlagališča NSRAO, Vlada RS pa je v okviru interventnega zakona odlagališče NSRAO uvrstila na seznam pomembnih naložb z možnim začetkom izvedbe del letos. V pripravi je javni razpis za izbor izvajalca gradnje objekta odlagališča NSRAO.

Sklad se zaveda pomembnosti pravočasne izgradnje objekta in prilagaja portfelj tako, da bodo sredstva na razpolago, ko bo to potrebno.

Foto: Depsi/Photos

Posavska regija

Številni projekti na cestni in železniški infrastrukturi

Na območju posavske regije sta v prihodnjih letih poleg gradnje cestne infrastrukture predvideni tudi nadgradnji železniških postaj Krško in Sevnica.

Nina Šprohar

Direkcija Republike Slovenije za infrastrukturo (DRSI) ima s spremembo proračuna za leto 2021 predvidenih okoli 804 milijonov evrov, za leto 2022 pa 762 milijonov evrov. Od tega je v letu 2021 približno 294,6 milijona evrov načrtovanih za področje cestne infrastrukture, v letu 2022 pa 297,8 milijona evrov. Gradili bodo tudi v Posavju. Kateri so glavni projekti?

- **Obvoznica Brežice.** Projektna dokumentacija za izvedbo 1. etape, ki vključuje izgradnjo novega mostu čez Savo in navezave vozišča na obstoječe cestne povezave, je že izdelana, poteka urejanje premoženjskopravnih zadev. Začetek gradnje je predviden v letu 2022. Ocenjena vrednost gradnje 1. etape je cca. 18 milijonov evrov.
- **Rekonstrukcija ceste Artiče-Kapele.** Poleg rekonstrukcije 1028 metrov ceste bodo izvedli še enostranske pločnike, uredili nekaj avtobusnih postajališč in cestne razsvetljave ... Trenutno so v teku odkupi potrebnih zemljišč. Priprava razpisa za gradnjo je predvidena konec leta 2021. Ocenjena vrednost gradbenih del znaša 1,8 milijona evrov.
- **Ureditev ceste Podgračeno-Mokrice.** Projekt vključuje rekonstrukcijo ceste v dolžini 610 metrov, izvedbo enostranskih pločnikov za pešce in para avtobusnih postajališč, ureditev cestne razsvetljave, odvodnjavanja ter prometne opreme in signalizacije. V teku je razpis za gradnjo. Pričetek gradnje je predviden v letošnjem letu. Ocenjena vrednost gradbenih del znaša 1,2 milijona evrov.
- **Rekonstrukcija ceste Zdole-Krško.** Predvidoma v prvi polovici leta 2021 bodo zaključena gradbena dela na 1. in 3. etapi, pogodbeni vrednosti gradbenih del pa znaša 1.230.291 evrov. Gradbena dela na 2. etapi (pogodbeni vrednosti je znašala 1.003.818 evrov) so bila že zaključena v letu 2019. Za gradnjo 4. etape (ocenjena vrednost 6 milijonov evrov) bo DRSI konec leta pripravila razpis za izbiro izvajalca, gradnja je predvidena v letu 2022.
- **Rekonstrukcija ceste Tržišče-Hotemež.** V teku so odkupi zemljišč, priprava razpisa za gradnjo je predvidena konec leta 2021, ocenjena vrednost gradbenih del pa znaša 2,7 milijona evrov.

Začetek gradnje obvoznice Brežice je predviden v letu 2022.

Ocenjena vrednost gradbenih del na projektu most čez Savo v Brežicah je 4,1 milijona evrov.

DRSI bo rekonstruirala in gradila tudi mostove:

- **Most čez Savo v Brežicah na odseku Bizeljsko-Čatež.** Projektna dokumentacija je bila izdelana že pred časom, zato je v nadaljevanju predvidena novelacija, ocenjena vrednost gradbenih del pa znaša 4,1 milijona evrov. Začetek rekonstrukcije je predviden po dograditvi 1. faze vzhodne obvoznice Brežic.
- **Most čez Sotlo v Polju pri Bistrici.** V teku je izdelava projektne dokumentacije rekonstrukcije mostu, a bo pred gradnjo treba urediti še zemljiškoknjižne zadeve na parcelah in sklenitev meddržavnega sporazuma. Ocenjena vrednost gradbenih del še ni znana.
- **Most čez Sušico pri Šutni.** Gradbena dela so že v teku, stala bodo 319.714 evrov, poleg gradnje novega mostu pa vključujejo tudi rekonstrukcijo ceste in izvedbo vodnogospodarskih ureditev. Dela bodo zaključena maja letos.
- **Most čez Krko v Podbočju.** Most se nahaja na državni cesti Križaj-Podbočje-Šutna, v teku pa je že razpis za izdelavo projektne dokumentacije. Ocenjena vrednost gradbenih del še ni znana.
- **Most čez Savo na Logu na območju Sevnice in naselja Log.** Načrtovana nova mostna povezava bo poleg razbremenitve obstoječega mostu v

Boštanju služila kot vzhodna povezava občinskega središča ter starega mestnega jedra na levem bregu Save z razvojem urbanega prostora na desnem bregu Save. Nivojski prehodi bodo ukinjeni. Gradnja je predvidena po letu 2022, vrednost gradbenih del pa še ni znana.

- **Most čez Savo v Sevnici na cesti Boštanj-Planina.** Gradnja je predvidena po letu 2022, ocenjena vrednost gradbenih del bo znana po zaključeni reviziji projektne dokumentacije.
- **Most čez Podvinski potok v Bregu na cesti Radeče-Breg.** Predvidoma v letu 2022 bodo pripravili razpis za gradnjo, ocenjena vrednost še ni znana.
- **Obvoznica Blanca z nadvozom čez železniško progo.** V letu 2021 je predviden razpis za izdelavo projektne dokumentacije, ocenjena vrednost gradbenih del znaša 7,4 milijona evrov.
- **Kolesarska pot Brežice-Dobova.** V teku je priprava razpisa za gradnjo, ocenjena vrednost gradbenih del znaša 8 milijonov evrov.

Poleg tega DRSI predvideva še rekonstrukcijo delov cest Podsreda-Brestanica skozi Koprivnico ter Radeče-Breg na odseku Loka-Račica, sanacijo usada in nasipnih brežin Pavlova vas, ureditev državne ceste na odseku Križaj-Čatež ob Savi, ureditev

SPECIALIZIRANI STROKOVNJAK
ZA IZVAJANJE GRADBENIH STORITEV.

 RAFAEL

WWW.RAFael.SI

SANACIJE PLAZOV

ŽELEZNIŠKE IN
CESTNE GRADNJE

HIDROGRADNJE

IZGRADNJA PROTIHRUPNIH
OGRAJ

PROIZVODNJA
GEOTEHNIČNIH SIDER

križišča za Boršt z avtobusnimi postajališči na državni cesti Križaj-Čatež ob Savi ter ureditev avtobusnega postajališča in ceste s prepustom v kraju Dobe. V teku je tudi javno naročilo za gradnjo krožnega križišča na cesti Impoljca-Brestanica, Brestanica-Krško in Podsreda-Brestanica, prav tako je v teku javno naročilo za ureditev avtobusnega postajališča Dolenja vas in še nekaj manjših ureditev.

Direkcija ima na območju posavske regije v okviru rednega vzdrževanja v letih 2021 in 2022 predvidenih tudi več obnov vozišč ter preplastitev odsekov v skupni vrednosti cca. 8,6 milijona evrov.

Nadgradili bodo dve železniški postaji

Na območju posavske regije sta v prihodnjih letih predvideni nadgradnji železniških postaj Krško in Sevnica. Nadgradnja železniške postaje Krško bo obsegala gradnjo novih peronov s podhodom pod tiri, nadgradnjo tirov in tirnih naprav, zunanjo ureditev postajnega poslopja in postajnega območja, gradnjo parkirišča za osebna vozila (sistem P+R), prenavo signalnovarnostnih, telekomunikacijskih in elektroinstalacijskih naprav ter izvedbo protihrupnih ukrepov. Nadgradnja železniške postaje Sevnica pa bo obsegala gradnjo novih peronov s podhodom pod tiri, nadgradnjo tirov in tirnih naprav, zunanjo ureditev

Foto: Depositphotos

postajnega poslopja in postajnega območja, gradnjo parkirišča za osebna vozila (sistem P+R), prenavo signalnovarnostnih telekomunikacijskih in elektroinstalacijskih naprav ter izvedbo protihrupnih ukrepov. Zaradi ukinitve nivojskega prehoda bo izvedena gradnja novega podvoza, pravijo na DRSI. Objava javnega razpisa za izdelavo projektne dokumentacije je predvidena še v tem mesecu. [gg](#)

Z znanjem in
drznostjo že
45 let!

več kot 6000 projektov
več kot 16 000 objektov
več kot 4000 prostorskih načrtov

PROJEKTIRANJE

Izdelava projektne dokumentacije za:

- stanovanjske stavbe
- trgovske objekte
- poslovne objekte
- izobraževalne objekte
- športne objekte
- industrijske objekte
- in druge objekte

URBANISTIČNA DOKUMENTACIJA

Izdelava urbanistične dokumentacije:

- prostorski izvedbeni akti
- prostorski planski dokumenti
- študije, dokumenti
- vplivov na okolje, elaborati
- lokacijske preveritve
- svetovanje na področju prostorskih aktov

SVETOVALNI INŽENIRING

Storitve svetovalnega inženiringa zajema:

- izdelavo investicijske dokumentacije
- vođenje in koordinacijo upravnih postopkov svetovalne in druge inženirske storitve
- strokovni nadzor in urejanje nepremičnin

Vir: <https://www.he-ss.si/he-breznice-fotogalerija.html>, dne 3.2.2021

Prispevamo k samooskrbi z vodo, hrano in energijo

Voda, hrana in energija so osnovne dobrine, ki jih poleg prostora potrebuje vsak narod, če želi preživeti in se razvijati. Hidroelektrarne omogočajo razvoj vseh treh komponent: proizvajajo čisto električno energijo, zadržujejo velike količine nadzemne in podzemne vode in omogočajo zanesljivo proizvodnjo hrane, neodvisno od podnebnih sprememb.

V okoljsko zavedni in zeleno usmerjeni družbi HESS skrbno spremljamo vsa dogajanja na porečju Save. Naše ugotovitve kažejo, da ravno globoke zaježitve omogočajo stabilizacijo količine in temperature voda in s tem blažitev podnebnih sprememb. Če se bomo tega zavedali v zadostni meri in pravočasno ukrepali, bomo lahko ohranili bogastvo voda, ki ga uživamo zdaj.

Soodvisnost rek in podtalnice

Tokrat bi se radi dotaknili skritih, a življenjsko pomembnih podtalnih voda, natančneje podtalnice, ki v Sloveniji in tudi v svetu predstavlja bazen pitne vode.

Podtalnica je (poleg padavin) v osnovi odvisna od rek in rečnega režima. Njen nivo namreč niha glede na višino reke. Odnos podtalnice in reke lahko primerjamo z vezno posodo – višji, kot je nivo vode v rekah, večje je njeno pronicanje v podtalnico in višja je sama podtalnica. Ker nobena reka ni popolnoma tesnjena, bo del nje tako vedno pronical v zemljo in s svojo vodo bogatil in višal nivo podtalnice.

Reke, ki tečejo skozi urbana okolja, nikoli ne morejo popolnoma ubrati svoje naravne poti. Z vsako gradnjo naselij, cest, železnic je tok reke treba vsaj delno omejiti oziroma regulirati. V nasprotnem primeru bi namreč reka tekla po svoje. Ponekod bi nalagala material ter s tem upočasnila svoj tok in dvigovala rečno strugo, drugje bi kopala in pogrezala. Pot reke bi se tako praviloma nenehno spreminjala, kar bi močno otežilo ali celo onemogočilo človekovo bivanje ob njej.

Bazeni podtalnice so bistveno večji kot bazeni nadzemnih voda (sotočje Save in Krke ter HE Brežice v ozadju)

Bogatenje podtalnice ob rekah

Z izgradnjo hidroelektrarn lažje nadzorujemo ne samo delovanje rek, katerih tok je že tako umetno usmerjen, temveč tudi podtalnico. Dvig vode v reki za potrebe hidroelektrarn pomeni hkrati tudi dvig podtalnice, kar se skrbno spremlja, redno pa se izvajajo tudi meritve nivojev in temperatur.

Ker pa je vsaka reka kalna, se zaradi mikroplavin (drobnega peska in sedimentov) propustnost sten rečne struge z leti zmanjšuje in povzroči skoraj popolno tesnjenje. Zaradi tega vzpostavljena vezna posoda ponekod ni več tako učinkovita, kot je bila na začetku. Pride do naravnega pojava – upada podtalnice ob rekah, kar se rešuje s sistemi bogatenja podtalnice. Eden prvih takšnih sistemov v tem delu Evrope je zgrajen na Dunaju, kjer na takšen način zagotavljajo pitno vodo za celotno mesto.

Treba se je zavedati, da je podtalnica ključnega pomena za vsako državo, predvsem pa da so bazeni podtalnice bistveno večji, kot so bazeni nadzemne vode.

Proizvodnja zelene električne energije

Družba HESS je usmerjena v zeleno. S proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov (voda in sonce) prispeva k čistejšemu okolju in trajnostnemu razvoju ter doda pomemben delež pri udejanjanju politik brezogljične družbe, zelene električne energije, prilagajanja podnebnim spremembam in samooskrbe – z energijo, vodo in hrano.

KOVIS®

good ideas create future

Kovis je mednarodno inovativno podjetje za razvoj in proizvodnjo visokokakovostnih proizvodov za železniško industrijo in druge industrijske sektorje. Podjetje se je mednarodno uveljavilo s proizvodnjo zavornih diskov za vse vrste železniških vozil od lokomotiv, tramvajev, metrojev pa vse do hitrih vlakov. Poleg zavornih diskov je Kovis tudi največji proizvajalec ležajnih ohišij za tovarne vagona v Evropi.

Razvoj in inovativnost podjetju narekujta tempo in odpirata vedno nove poslovne priložnosti, zato deluje v skladu s sloganom – **dobre ideje kreirajo prihodnost.**

Ležajna ohišja

za tovarne in potniške vagona za osne obremenitve od 22,5 t do 25 t za podstavne vozičke tipa Y25/25t. Kovis je razvil lastno ležajno ohišje tipa Y25/25 t ter 25 t ležajno ohišje, kot menjava za BA386.

Zavorni diski

osni in kolesni, različnih dimenzij (v proizvodnji več kot 450 različnih tipov) in različnih kakovosti materialov (GJL, GJV, GJS, GS). Izdelava je možna tudi po želji kupcev ali po posredovanih specifikacijah.

Drugi proizvodi

za železniška vozila: ohišja menjalnikov, ohišja statorjev, multikonzole, puše, prirobnice, različni pokrovi, ventilatorji, nosilci zavornih oblog, nosilci zavornjaka, nosilci ležajnega ohišja, čepi.

KOVIS d.o.o. Brezina 102, SI-8250 Brežice, Slovenija

+386 7 499 11 80

info@kovis-group.com

www.kovis-group.com

Turizem

Termalna in vinorodna regija se počasi pobira na noge

Čas, ko turizem in gostinstvo počivata, so v Kleti Krško izkoristili za tehnološke, kadrovske in marketinške posodobitve.

Nina Šprohar, foto: Arhiv Zavod za podjetništvo, turizem in mladino Brežice

Sezono so rešili slovenski gostje s turističnimi boni

Leto 2020 so gostinci in ponudniki turističnih storitev začeli zelo optimistično, a že v prvem obdobju zapiranja lani marca so spoznali, da bodo med najbolj prizadetimi. »Časi so bili negotovi, a slovenski gostje so s turističnimi boni rešili sezono,« dogajanje opisuje Ana Ponikvar iz Zavoda za podjetništvo, turizem in mladino Brežice. Poletni meseci so bili po njenih navedbah zelo dobro zasedeni, različne kapacitete od hotelov do apartmajev pa so bile v avgustu celo polno zasedene. Skupno so v letu 2020 zabeležili 410 tisoč prenočitev, kar je 40 odstotkov manj kot leto prej, a glede na to, da je bil turistični sektor lani zaprt tretjino leta, so to odlični rezultati, ocenjuje Ponikvarjeva. Se je pa, kot dodaja, spremenila struktura gostov. »Če se je zadnja leta delež domačih gostov zmanjšal, pa je

»Glede na to, da pričakujemo, da bomo zaprti še najmanj do aprila, so naš cilj lanske številke in predvsem zadovoljni gostje,« priznava Ana Ponikvar iz Zavoda za podjetništvo, turizem in mladino Brežice.

bilo to leto ravno obratno, saj je bilo kar 70 odstotkov vseh gostov iz Slovenije. Podobno strukturo pričakujemo tudi to sezono in še najmanj naslednji dve, saj bo turizem potreboval kar nekaj let, da bo okreval,« pojasnjuje sogovornica. Po številu unovčenih bonov so bili lani na šestem mestu, letos se bodo trudili, da ostanejo enako uspešni. »Glede na to, da pričakujemo, da bomo zaprti še najmanj do aprila, so naš cilj lanske številke in predvsem zadovoljni gostje,« priznava Ponikvarjeva.

Ob zaprtju meja se je pokazalo, kako pomembna je samooskrbnost

So pa čas, ko se je turizem ustavil, uporabili za prenovu spletne strani in razvoj spletne trgovine. »Digitalizacija je ključna in ima veliko vlogo pri razvoju turizma. V spletni trgovini bomo predstavili

produkte lokalnih ponudnikov ter tako omogočili nove povezave med ponudniki in kupci, saj se je ob zaprtju meja še bolj pokazalo, da moramo biti samooskrbni in podpirati lokalne kmete, podjetnike, ki so obenem tudi naši prijatelji in sosede. Ključ v turizmu je povezovanje in sodelovanje, saj brez ljudi ni turizma,« verjame Ponikvarjeva. Poleg tega se zavedajo, da bodo glede na stanje z epidemijo gostje iskali predvsem varne in zelene destinacije, zato bodo izdelali pohodniške in kolesarske karte, »saj je naša destinacija z vinorodnimi griči ter ravninskimi deli ob Krki, Savi in Sotli zelo razgibana in primerna za različne profile turistov, ki svoj dopust radi preživijo v naravi«.

Sodelovali bodo v različnih promocijskih kampanjah in s ponudniki sestavili različne pakete. »Turisti pa imajo radi tudi različne dogodke, zato načrtujemo poletje v mestu in druge manjše dogodke, vezane na gastronomijo, saj je destinacija Čatež in Brežice bogata tako z domačimi okusi kot vinski karto – imamo namreč kar dve vinski cesti,« pravi Ponikvarjeva. Steber turizma v regiji so terme, poleg najbolj znanih Term Čatež so ponosni tudi na Terme Paradiso, ki so dobro izhodišče za kolesarjenje ali obisk kmetije na Jasi, kjer imajo preko 250 živali, med njimi tudi eksotične. »Ža željne kulture je primeren

Posavski muzej Brežice, ki se nahaja na gradu Brežice – enem od štirih gradov v destinaciji. Reka Krka pa v poletnih mesecih ponuja vodna doživetja, tako na supu, kanuju ali kajaku,« našteje sogovornica.

Denarni tok se je drastično zmanjšal, dolžnikov je ogromno, stroški pa ostajajo

Covid-19 je tudi na vinarje imel izrazito negativen vpliv, kakšne bodo njegove dolgoročne posledice

Posavje čudovita destinacija

za vse okuse v vseh letnih časih

Potovati po Sloveniji je nekaj čudovitega. Tokrat vas vabimo v Čatež in Posavje. To je destinacija, polna priložnosti, za vse okuse v vseh letnih časih. Je zelena, aktivna, zanimiva, z bogato kulturno dediščino, s čudovito kulinarijo in toplimi termalnimi vrelci.

Posavje, ki ga sestavljajo občine Bistrica ob Sotli, Brežice, Kostanjevica na Krki, Krško, Radeče in Sevnica, je dom neokrnjene narave in čudovita destinacija za aktivnosti. Različno zahtevne pohodne poti vodijo mimo vinogradov, skozi gozdove in ponujajo izjemne razglede.

Za družine in željne dogodivščin

Prav tako izzivov ne zmanjka za kolesarje, za družine z majhnimi člani in tiste, ki si zaželijo malce bolj zahtevnih tur. Za vse, ki potrebujejo malo več adrenalina, pa so na voljo jadrarno padalstvo, zmajarstvo, balonarstvo in plezalne poti (ferate). V svoj objem vabijo Bohorski slapovi, Krakovski gozd, naravni spomenik Jovsi, Kozjanski park, Soteska reke Bistrice, Kostanjeviška jama, Ajdovska jama, nadvse zanimivo pa je tudi splavarjenje po reki Savi. Prav tako sta priljubljena supanje in vožnja s kanujem. Reki Sava in Krka s številnimi pritoku vabita ljubitelje ribolova, ob reki Savi v Radečah in Sevnici poteka celo najdaljša in najlepša ribolovna trasa v Evropi. Posavje ima bogato zgodovino toplih vrelcev, ki so jih odkrili že v 18. stoletju in termalni turizem privlači ljudi od blizu in daleč. Najbolj znane so Terme Čatež. Posavje krasijo tudi številni srednjeveški gradovi s svojimi znamenitostmi: Sevnica (klet modre frankinje), Rajhenburg (zgodovina trapistov), Kostanjevica na Krki (cistercijanski samostan), Raka (baročna zbirka predmetov), Mokrice (butični hotel), Brežice (pokrajinski muzej z viteško dvorano).

Ko se na krožniku združita tradicija in edinstvenost

Poleg prijaznih domačinov doživetja odlično zaokroži gastronomija. V Posavju se na krožniku združita tradicija in edinstvenost. Tu so doma krškopoljski prašič, visoko cenjen med poznavalci po vsem svetu, sladkovodna riba, kopun in pristne lokalne jedi iz pregrete smetane, kot je denimo cop na lop, narejene iz domačega mleka.

Med gastronomske posebnosti Posavja sodijo še bizeljski ajdov kolač, ocvirkovka, pletenice, kozjanska kruhova potica, sevniška šalama, jetna klobasa, rajhenburška torta, cviček, modra frankinja, čudovite penine in še bi lahko naštevati. Posavje je čudovito v vseh pogledih, in kdor ga enkrat obiše, se sem rad vrne.

V Kleti Krško so sicer v zadnjih treh letih opravili številne tehnološke, kadrovske in marketinške posodobitve, v preteklem letu pa so se želeli še bolj usmeriti v turizem, a jim je načrte prekržala korona kriza.

na panogo, še ni popolnoma jasno. V Posavju je na področju vina konkurenca neizprosna, zaradi velikega števila ponudnikov pa prihaja do dampinga, kar ni dobro, pojasnjuje glavni enolog in direktor Kleti Krško, Jure Grubar. »Našega paradnega konja (cviček PTP) smo na eni strani tehnološko dodelali, na drugi strani razvrednotili. Tak sistem ne omogoča preživetja na dolgi rok. Tukaj vidimo največje izzive – urediti zakonodajo in trg s cvičkom PTP. Potem bo za vse lažje,« meni. Sicer pa je v Kleti Krško promet stekleni-

čenega vina padel za približno 30 odstotkov, buteljni program še nekoliko bolj. »Promet v trgovinah nas rešuje, vendar je bilo vseeno čutiti posledice tudi v tem segmentu,« razloži Grubar, ki opaža, da je v njihovi panogi čutiti veliko strahu in negotovosti, sploh med tistimi pridelovalci, ki niso prisotni v trgovinah. »Vino je živilo, ki je produkt večletnega doslednega dela. Tehnološko gledano traja nekaj let, da pridemo do končnega produkta, ki je nato namenjen prodaji. Sedaj, ko gostinstvo stoji, je taka vina praktično nemogoče prodati. Denarni tok se je drastično zmanjšal, dolžnikov je ogromno, stroški pa ostajajo,« pojasnjuje sogovornik.

»Ljudi želimo imeti na dvorišču, da nas vidijo in začutijo«

V Kleti Krško so sicer v zadnjih treh letih opravili številne tehnološke, kadrovske in marketinške posodobitve, v preteklem letu pa so se želeli še bolj usmeriti v turizem, a jim je načrte prekržala korona kriza. So pa kljub temu prenovili celostno grafično podobo kleti, steklenic in etiket, vseskozi lansirajo nove produkte in izpopolnjujejo stare. Potrošniki so to opazili, poudari Grubar, blagovna znamka je prepoznavna in imajo zveste kupce. Da delajo dobro, kažejo tudi ocene raznih festivalov in številnih priznanih revij.

KRŠKO
KLET

Vsako vino ima svojo zgodbo

www.klet-krsko.si

Minister za zdravje opozarja: Prekomerno pitje alkohola škoduje zdravju!

In kakšni so cilji za naprej? »Še več se bomo ukvarjali z naravi prijaznejšim načinom pridelave in širjenjem produktov v tem segmentu. Pomemben bo tudi turizem in sodobnejši marketinški pristopi. Ljudi želimo imeti na dvorišču, da nas vidijo in začutijo,« odgovarja Grubar. [gg](#)

Odkrijte in doživite destinacijo Čatež in Brežice

V njej lahko odkrivате moč naravne termalne vode, naravna kopališča, se preizkušate v športih ob in na vodi, se potepate s kolesom ali peš, se naužijete lepote in nasitite duha v starem mestnem jedru Brežic.

Razvajanje v termah

Tako Terme Čatež kot Terme Paradiso so pravi raj za otroke in odrasle; nudijo oddih, sprostitve in wellness razvajanja vse dni v letu.

Aktivne počitnice

Vzpostavljene tematske, učne, pohodniške in kolesarske poti so primerne za aktivni družinski oddih. V kompletu s termalnim razvajanjem je trenutno najzanimivejši bosonogi pohod na Šentvid, kamor med ostalimi vodi tudi energijska pot.

V Brežice na ogled znamenitosti in gurmanske užitke

V starem mestnem jedru Brežic boste spoznali baročno galerijo z bogato mitološko vsebino – Viteško dvorano brežiškega gradu, kjer dediščino zbira, hrani, preučuje in interpretira Posavski muzej Brežice. Ne spreglejte Vodovodnega stolpa iz leta 1914, v samem središču Brežic pa je Mestna hiša. Proti severu vas pot pelje mimo hiše družine Del Cott, župnijske cerkve sv. Lovrenca, mimo Narodnega doma proti Trgu izgnancev, kjer se ustavite pri t. i. Nemški hiši – simbolu preloma 19. v 20. stoletje. Pohod lokalne dediščine zaključite pri današnji gimnaziji, kjer je bil nekoč frančiškanski samostan, v Ošteriji Debeluh, ki jo najdemo v Michelinovi rdeči bibliji.

Zavod za podjetništvo, turizem in mladino Brežice (ZPTM) za letošnje leto načrtuje okrepljeno promocijo: brezplačni vodeni ogledi starega mestnega jedra Brežic, bosonogi pohod z Lojzetom na Šentvid, brezplačne vstopnice za ogled kulturnih znamenitosti, organizacijo etnološko-gurmanskih izletov v obliki vodenja po vinskih kletah z obiskom repnic in pokušino penine vinogradniške družine Istenič. Ko bodo razmere dovoljevale, pa ne zamudite ene najbolj prepoznavnih posavskih in slovenskih poletnih prireditev – festivala Brežice moje mesto.

Spodbujajo razvoj gospodarstva ob hkratni skrbi za naravo

V občini Brežice ustvarjajo ugodne pogoje za rast podjetništva, obenem pa posebno skrb namenjajo ohranjanju narave in izboljšanju kakovosti okolja.

Občina Brežice se zaveda pomembnosti stabilnega gospodarstva, ki je osnova za razvoj vseh ostalih področij življenja v lokalni skupnosti. Zato z različnimi ukrepi ustvarja ugodne pogoje za rast podjetništva. Občinske strokovne službe na čelu z županom posebno skrb namenjajo odzivnosti pri sledenju pobudam podjetnikov tako z urejanjem prostorskih pogojev kot z vsebinskimi in finančnimi spodbudami.

Ker sta ob podjetništvu v brežiški občini stebra razvoja tudi turizem in kmetijstvo, pa občina pri vseh projektih posebno skrb namenja ohranjanju narave in izboljšanju kakovosti okolja. Občina sledi načelu, da je okolje, ki je prijazno za bivanje občanov, prijazno tudi za turiste in obiskovalce. Stremi k temu, da postane trajnostni koncept razvoja samoumeven ne samo na področju turizma, kjer so leta 2019 prejeli srebrni znak Slovenia Green, temveč na vseh področjih delovanja.

Širitev TPV potrjuje dobrega dela občine

Družba TPV je se leta 2019 odločila, da razširi proizvodne kapacitete na

Tovarna TPV v IPC Brežina med gradnjo

območju brežiške občine, s čimer je potrdila pravilnost usmeritve občine v preteklosti, da uredi in komunalno opremi industrijske in poslovne cone. V TPV so razširili proizvodnjo na območju obstoječe poslovne enote v Šentlenartu in na območju Industrijsko poslovne cone Brežina. Gre za poslovne enote z visokotehnološko opremo, sodobnimi avtomatiziranimi poslovnimi procesi v skladu s smernicami razvoja Industrija 4.0 oz. pametno tovarno.

Naložba ima status strateškega pomena na državni ravni, vrednost naložbe v Brežicah znaša približno 50 milijonov evrov. Poleg ohranjanja delovnih mest družba v naslednjih letih predvideva tudi nove zaposlitve, med temi tudi za visoko izobražene strokovnjake.

Spodbude in ukrepi

Občina Brežice zagotavlja osnovne pogoje za razvoj podjetništva z urejanjem poslovnih, obrtnih in industrijskih con (OC Dobova, IPC Brežina, TPC Slovenska vas). Trenutno pridobiva projektno dokumentacijo za širjenja Obrtne cone Dobova. Delo podjetnikov podpira tudi s financiranjem delovanja Zavoda za podjetništvo, turizem in mladino Brežice, ki izvaja dejavnosti informiranja in izobraževanja.

V letih od 2012 do 2020 je Občina Brežice preko finančnih spodbud (sredstva javnega razpisa za pospeševanje razvoja podjetništva in podjetniška subvencija za nakup zemljišč v poslovnih in obrtnih conah) namenila podjetnikom za več kot 1,3 milijona evrov sredstev pomoči.

www.brezice.si

www.discoverbrezice.com

Lestvica

Največjih 50 podjetij posavske regije v letu 2019

Rang	Podjetje	Čisti prihodki od prodaje, v tisoč EUR	Indeks 19/18	Delež prodaje na tujih trgih (%)	Št. zaposlenih po del. urah	Dodana vrednost, v tisoč EUR
1	GEN-I, d.o.o.	2.199.740	92,9	77,3	349	35.663
2	GEN d.o.o.	206.131	102,8	0,1	57	35.960
3	NEK d.o.o.	162.378	103,3	49,5	620	88.054
4	VIPAP VIDEM KRŠKO d.d.	99.849	103,1	90,5	339	18.000
5	DS SMITH SLOVENIJA d.o.o.	68.006	97,5	14,9	425	18.333
6	KOSTAK d.d.	57.235	82,0	5,2	423	15.991
7	KOVIS d.o.o.	43.157	112,2	96,3	151	10.038
8	JYSK d.o.o.	36.861	106,6	0,0	189	8.467
9	STILLES d.o.o.	32.637	103,2	86,9	283	10.007
10	ATHOS Elektrosistemi d.o.o.	30.298	104,7	58,6	153	5.038
11	RADEČE PAPIR NOVA, d.o.o.	30.138	104,4	75,8	180	4.863
12	ZRNO d.o.o.	29.032	94,4	0,6	20	1.834
13	TERME ČATEŽ d.d.	28.766	100,9	0,0	390	15.566
14	LISCA d.d. Sevnica	24.281	107,2	69,4	234	10.157
15	WILLY STADLER d.o.o.	23.238	67,7	82,1	141	9.582
16	EUROFOREST d.o.o.	21.678	119,2	99,9	0	192
17	METALNA SENOVO d.o.o.	21.595	99,3	88,9	131	4.587
18	TANIN SEVNICA d.d.	20.258	104,6	94,2	127	7.812
19	HESS, d.o.o.	19.595	101,7	0,0	45	15.002
20	PREIS SEVNICA d.o.o.	19.256	88,5	98,9	251	7.601

Viteška dvorana gradu Brežice

Najlepša baročna dvorana v Sloveniji. V celoti poslikan prostor s prizori iz antične mitologije je odličen prostor za:

- sproščeno potepanje in odkrivanje zanimivih zgodb dvorane,
- uživanje v glasbi ob raziskovanju baročnih podob,
- izvedbo slovesnosti, srečanj in proslav,
- nepozaben poročni dan.

Rang	Podjetje	Čisti prihodki od prodaje, v tisoč EUR	Indeks 19/18	Delež prodaje na tujih trgih (%)	Št. zaposlenih po del. urah	Dodana vrednost, v tisoč EUR
21	I.H.S. d.o.o.	19.174	91,1	99,7	137	6.613
22	TIPS d.o.o.	18.821	98,6	96,3	119	6.582
23	DELTA TEAM d.o.o. Krško	17.314	111,5	59,9	18	2.353
24	TEB d.o.o.	17.226	117,3	0,0	100	10.808
25	RESISTEC UPR d.o.o. & Co. k.d.	16.829	99,0	59,9	269	6.860
26	PLASTOFORM BLANCA d.o.o.	13.958	82,9	66,6	127	5.673
27	PAPIROTI d.o.o.	13.724	111,7	84,0	104	5.196
28	LASTINSKI PAK d.o.o.	13.468	102,6	99,0	62	4.418
29	ARMAT d.o.o.	11.568	110,8	2,0	29	1.418
30	BARON INTERNATIONAL d.o.o.	11.396	97,5	41,4	26	1.642
31	MUFLON, d.o.o.	10.093	90,1	51,2	105	2.784
32	AFP d.o.o.	9.612	104,7	2,8	72	2.169
33	OLJA GTO d.o.o.	9.595	96,2	88,8	6	321
34	PAKO d.o.o.	9.583	109,4	44,6	31	1.434
35	Z.M.S. d.o.o.	9.028	180,9	100,0	0	27
36	RADANOVIČ Brežice, d.o.o.	8.985	120,6	13,2	18	652
37	EVROSAD d.o.o. Krško	8.626	140,4	19,2	126	3.088

Ameron hotel Bellevue au Lac, Zürich, Švica

STILLES

Več kot 75 let predani hotelirjem

V preteklem letu smo uspešno zaključili 22 hotelskih objektov, trenutno pa smo s projekti v Gruziji, Senegalu, Nemčiji, Švici in Sloveniji, prisotni na treh kontinentih.

V Sloveniji vodimo celovito prenavo hotela Habakuk, v Mariboru, kjer poleg interierne opreme izvajamo tudi groba in zaključna gradbena dela, strojne in elektro instalacije ter prezračevanje. Ob tem pa zaključujemo celovito opremljanje novega dela hotela 4Points by Sheraton Mons Ljubljana.

Več o naših projektih najdete na: www.stilles.si

Hotel Sonne, Füssen, Nemčija

Rang	Podjetje	Čisti prihodki od prodaje, v tisoč EUR	Indeks 19/18	Delež prodaje na tujih trgih (%)	Št. zaposlenih po del. urah	Dodana vrednost, v tisoč EUR
38	AVTOLINE d.o.o.	8.590	117,4	1,2	27	999
39	RAFAEL d.o.o. Sevnica	8.237	110,5	0,1	61	2.811
40	TRANSPORT GAJ d.o.o.	8.166	115,8	41,5	63	3.464
41	KOPITARNA SEVNICA D.D.	7.946	93,3	57,8	109	2.773
42	MLIN KATIČ d.o.o.	7.882	92,3	45,9	25	1.201
43	TERMOGLAS d.o.o.	7.397	118,6	19,1	52	2.871
44	GRADNJE d.o.o. Boštanj	7.373	115,5	0,0	49	2.119
45	MOBECO d.o.o.	6.885	166,1	5,2	39	1.587
46	INO Brežice d.o.o.	6.810	104,3	69,2	48	2.298
47	KOP BREŽICE d.d.	6.741	96,4	0,0	83	2.015
48	ELMONT d.o.o. Krško	6.504	86,4	0,6	51	4.443
49	INPLET d.o.o.	6.471	85,5	90,9	93	2.758
50	KOMUNALA d.o.o. Sevnica	6.212	100,1	0,1	66	1.871

Vir: Bisnode Gvin, Ajpes

Opomba: Upoštevanih 50 največjih družb po kriteriju čisti prihodki od prodaje na podlagi nekonsolidiranih in nerevidiranih finančnih izkazov za leto 2019, registriranih v posavski regiji.

ZANESLJIVE REŠITVE ZA INOVATIVNA FARMACEVTSKA PODJETJA. DOMA IN PO SVETU.

Numip d.o.o. | Ljubljana / Krško

www.numip.si | info@numip.si

Pomagajo vam oblikovati učinkovito prodajno orodje

V MM KUVERTA, kjer izdelujejo izdelke za komunikacijo po klasični pošti, svojim strankam pomagajo oblikovati prodajna pisma, ki so tudi v digitalni dobi najmočnejše prodajno orodje.

Družba MM KUVERTA, ki ima sedež v Jagnjenici pri Radečah, deluje od leta 2017. V njej je zaposlenih 20 ljudi, v letu 2020 je ustvarila dva milijona evrov prihodkov. Je družinsko podjetje, ki ga vodi direktorica Maja Menard Cedilnik.

Klasična prodajna pisma uporablja tudi Amazon

Po besedah prokurista Stanislava Menarda, ki se s pisno komunikacijo ukvarja že pol stoletja, znajo zanjo izdelati kakovostne izdelke, pri čemer strankam tudi svetujejo. »Na osnovi analize evropskega združenja za marketing je klasično prodajno pismo, ki ciljano prispe na želenega naslovnika, v njem pa je ponudba, ki mu je pisana na kožo, še vedno najmočnejše prodajno orodje. V ZDA prodaja po pošti zelo hitro narašča, s koristjo jo uporablja tudi spletni trgovec Amazon,« poudarja sogovornik.

Zapisani prodaji, pisani kupcu na kožo

V MM KUVERTA svoje konkurenčne prednosti gradijo na profesionalnem znanju. Tudi v prihodnje bodo budno spremljali razvoj novih marketinških orodij, ki slonijo na klasični pošti, in oblikovali izdelke, ki bodo njihovim strankam

omogočala, da s svojo ponudbo pridejo k vsakemu kupcu na dom.

Papir, odporen na viruse

MM KUVERTA ima sedež v neposredni bližini družbe Radeče papir nova, zato ima surovine za svoje poslovanje pri roki. V času epidemije Covid-19 velja omeniti, da so v Radeče papir nova razvili papir, ki je odporen na viruse in bakterije, iz njega pa so v MM KUVERTA po želji naročnika izdelali tudi kuverte.

Podjetje MM KUVERTA namreč izdeluje kuverte predvsem po naročilu. Večina izdelkov je namenjenih za izvoz. Počasi, a vztrajno krepijo svojo linijo izdelkov EKO NOVA, ki je že prepoznana v tujini, predvsem na nemškem trgu. Stranke, ki si želijo ovojnice z dodano vrednostjo iz ekološkega in okolju prijaznega izdelka, jih dobijo izdelane posebej zanje. V večini so to banke in javna uprava, raste pa tudi število končnih kupcev iz vrst podjetji zasebnega sektorja, ki sledijo trendom

trajnostne in ekološke naravnosti. »V Sloveniji se žal ta trend še ne pozna. Javna uprava kljub zelenim javnim naročilom ne povprašuje po takih izdelkih,« poudarja sogovornik.

Slabi časi za osebne stike

Po besedah Staneta Menarda jih epidemija Covid-19 poslovno ni obšla, saj opravljajo dejavnost, kjer izdelke kupcem oblikujejo na kožo, pri čemer so osebni stiki ključnega pomena. Ti pa so v tem času izostali. To pa ne bo vplivalo na njihovo dolgoročno poslovanje, ki ostaja trdno.

Vpeti v življenje lokalne skupnosti

MM KUVERTA je vpeta tudi v okolje, v katerem deluje. Zelo dobro sodelujejo z občino Radeče. Skupaj z njo so denimo izpeljali akcijo, kjer so otroci starim staršem, s katerimi se zaradi epidemije ne morejo srečevati, lahko poslali pismo. Podpirajo lokalne gasilce. Obenem zaposlujejo kadre iz občine, če jim jih za svoje potrebe uspe dobiti.

koop[®] Chem

Široka paleta lepilnih trakov,
lepil in tesnilnih mas
za industrijo in gradbeništvo.
www.koopchem.si

koop[®] Ekogradnja

Izboljšujemo bivalne pogoje
z ekološko prijaznimi materiali.
www.ekogradnja.si

koop[®] Automotive

Širok nabor opreme in orodja
za avtomehanične delavnice
z odličnim razmerjem
med kakovostjo in ceno.
www.koopautomotive.si

koop[®] MySun

IR paneli in stenski konvektorji,
grelni kabli in grelne folije
za talno gretje.
www.mysun.si

koop[®] Celovite rešitve.

Štirje programski sklopi.

Zelo široka paleta proizvodov.

Konkurenčne cene in kratki dobavni roki.

Svetujemo, zagotavljamo tehnično podporo, nudimo rešitve.

Smo vaš inovativen in zanesljiv partner.

Že 30 let.

KOOP TRGOVINA d.o.o.
C. bratov Cerjakov 43, SI 8250 Brežice, SI
T: +386 7 477 8820 E: info@koop.si

www.koop.si

ISO 9001
BUREAU VERITAS
Certification

Finančni nasvet

Izzivi majhnih družb s fokusom na več dejavnosti

Gostinstvo s padcem, trgovina z rastjo.

Bojan Ivanc, Analitika GZS

Foto: Zari Modlic

(Ne)dostop do pomoči ne sme biti razlog za statutarne spremembe oz. ustanovitev nove družbe.

Izziv za poslovodstvo: *Smo srednje velika gostinska družba, ki posluje na treh lokacijah v dveh regijah. Poslovne prostore imamo najete. Ukvarjamo se tudi s prodajo na debelo in drobno z zaščitnimi izdelki, kar je naša usmeritev že več kot desetletje ter je namejnena diverzifikaciji poslovanja, ki smo jo začrtali že v strategiji po veliki finančni krizi (2009). Prav ta odločitev pa nas trenutno spravlja v stisko. Dejavnost gostinstva beleži 80-odstotni padec prihodkov v 2020 (dostava ni ustrezen odgovor zaradi fokusa na tuje turiste in sezonske goste), medtem ko prodaja na debelo in drobno dosega rekorde, vendar ob precej nižji marži. Navedena situacija pomeni, da na ravni družbe dosežemo celo zmerno rast prodaje, medtem ko se nam je dodana vrednost močno znižala, pa vseeno nismo upravičeni do glavnine podpornih ukrepov. Zaposlenih v gostinstvu ne potrebujemo, medtem ko trgovina na debelo ne potrebuje znatno večjega angažmaja zaposlenih. Kakšna rešitev je za našo družbo primerna?*

Netipična situacija

Situacija, s katero se soočate, je v osnovi netipična, vendar ocenjujemo, da je takšnih subjektov okoli 3-5%. Povprečno slovensko podjetje je majhno in majhnost trga (Slovenije) seveda pomeni, da odgovorni subjekti želijo preživeti poslovne cikle tudi v primeru, da njihova osnovna dejavnost ne posluje dobro zaradi zunanjih okoliščin. V vašem primeru to pomeni, da imate zaradi uvedbe zaježitvenih ukrepov

večjo verjetnost preživetja, vendar manjši nabor možne podpore države.

Da - skrajšan delovni čas, ne - čakanje na delo

Na kratek rok lahko po razpoložljivem opisu koristite ukrep skrajšanega polnega delovnega časa, in sicer vsaj za zaposlene v gostinstvu. Pri tem morate upoštevati, da zaposlujete delavce na podlagi pogodbe o zaposlitvi za polni delovni čas ter da po vaši oceni najmanj 10% zaposlenim mesečno ne morete zagotavljati najmanj 90% dela. Ob tem seveda morate upoštevati določene obveznosti oziroma omejitve, predvsem glede odpuščanja, izplačila dobička in nagrad poslovodstvu.

Odlog kreditnih obveznosti mogoč

Odlog kreditnih obveznosti je prav tako potencialna rešitev v primeru, da se soočate z likvidnostnimi izzivi. Utemeljen razlog za odlog plačila obveznosti iz kreditne pogodbe je vladni ali občinski odlok, ki je prepovedal opravljanje dejavnosti ali bistveno zmanjšanje obsega prihodkov podjetja zaradi epidemije virusa. Na osnovi ustrezno pripravljene vloge z utemeljitvijo bo SID banka odobrila poroštvo.

Del ukrepov vezanih na prihodke

Ukrepa, kot sta povračilo čakanja na delo ali povračilo nekritih fiksnih stroškov, sta vezana konkretno na prihodke družbe. Kot tako oblikovana ne omogočata koriščenja pravice povračila. Strateško gledano bi lahko sprejeli odločitev, da opravljanje dejavnosti trgovine na debelo in drobno izločite v pravno osebo, ki bo samostojno delovala na trgu, vendar je večji del podpornih ukrepov vezanih na predpostavko, kdaj je bilo podjetje ustanovljeno, ter večje upravičenosti do pomoči glede na padec poslovanja v predhodnem obdobju. V sodobnem gospodarstvu sicer podjetja izločajo dejavnosti in se osredotočajo na svojo osnovno, tudi zaradi osredotočenosti na maksimizacijo vrednosti družbe. V vašem primeru pa je zaradi majhnosti družbe in vezanosti na domače okolje to verjetno manjša verjetnost. gg

Analitika
GZS

Foto: Depositphotos

Okoljski nasvet

Dodatni nadzorni mehanizmi pri pošiljkah odpadkov

Čezmejna plastika. S 1. 1. 2021 nov režim za prehajanje pošiljk odpadne plastike tako med državami EU kot tudi v in iz tretjih držav.

Antonija Božič Cerar, Služba za varstvo okolja GZS

Foto: Zare Modic

Z novim letom so se zaostri pogoji pri pošiljkah določenih tokov odpadne plastike, ki prehajajo državne meje. Iz obveznosti nadzora so po novem izključene le tiste vrste plastičnih odpadkov, ki gredo v reciklažo in jih je glede na njihovo sestavo možno enostavno reciklirati.

Spremembe so nastale zaradi v 2019 spremenjene Baselske konvencije, ki je vplivala na spremembo nekaterih prilog k Uredbi (ES) št. 1013/2006 o pošiljkah odpadkov, da bi se izboljšal nadzor nad pošiljkami plastičnih odpadkov preko meja ter spodbujala njihova obdelava ob ustrezni zaščiti okolja, kot tudi omejilo oz. preprečilo nezakonito pošiljanje teh odpadkov preko meja. Posameznim prilogam k Uredbi (EC) št. 1013/2006 o pošiljkah odpadkov so dodane nove kode B3011, A3210, AC300, Y48 in EU3011 ter EU48. Zadnji dve kodi se bosta uporabljali za pošiljanje odpadkov znotraj EU.

Novosti, ki jih predvideva konvencija, so za vse države članice EU neposredno stopile v veljavo z delegirano uredbo komisije (EU) 2020/2174, ki je bila objavljena v uradnem listu EU v drugi polovici decembra 2020.

Na predpisan režim oziroma postopek uvoza/izvoza vpliva (1) kakovost in vrsta odpadne plastike, predvsem z vidika deleža primesi, nečistoč ali drugih odpadkov v pošiljkah, (2) ali bodo šle pošiljke v predelavo ali v odstranjevanje ter (3) med katerimi državami poteka uvoz/izvoz. Baselska konvencija je s kodo B3011 nadomestila kodo B3010, ki določa vrste plastičnih odpadkov, za katere se predvideva, da niso nevarne in pošiljk ni potrebno notficirati.

V praksi bo zapleteno

Med državami članicami EU bodo nenevarne, čiste pošiljke plastike potovale v reciklažo s kodo EU3011, med EU in OECD ter EU in ne-OECD pa s kodo B3011. Pod to kodo spada vsa odpadna plastika, ki jo je možno dejansko reciklirati brez škodljivih vplivov na okolje. Pošiljke plastike morajo biti sestavljene pretežno iz ene same vrste materialnega toka, ki ni onesnažen s primesmi nečistoč ali drugih vrst odpadkov (npr. PE, PP, PET...). Pošiljko lahko sestavljajo tudi mešanice odpadnih plastik, sestavljene iz PE, PP in/ali PET, če se bo vsaka sestavina ločeno reciklirala in sama pošiljka ni onesnažena s primesmi nečistoč ali drugih vrst odpadkov.

Pod kodo EU3011 oz. B3011 se uvrščajo tudi pošiljke, sestavljene iz enega nehalogeniranega polimera ali smole ali kondenzacijskega produkta ali izbranih fluoriranih polimerov (čiste frakcije!) ali mešanice polietilena (PE), polipropilena (PP) in/ali polietilen tereftalata (PET), z neoporečnim postopkom reciklaže.

Pošiljke odpadne plastike, kjer bo potrebna predhodna pisna prijava in soglasje

Med državami članicami EU bodo pošiljke odpadne plastike, ki imajo nevarne lastnosti, potovale s kodo AC300. Ta velja tudi za pošiljke med EU in OECD. V obeh primerih pošiljanje poteka s predhodno prijavo in soglasjem. Izvoz tovrstnih pošiljk iz EU v ne-OECD je prepovedan, uvozne pošiljke iz ne-OECD, ki v EU potujejo v reciklažo, potujejo s kodo A3210.

Pošiljke odpadne plastike, ki jih ni mogoče označiti ne s kodo EU3011 oz. B3011 ne s kodo A3210 oz. AC300, znotraj EU potujejo s kodo EU48. Med EU in OECD bodo izvozne in uvozne pošiljke tovrstne odpadne plastike potovale s kodo Y48 ob predhodni pisni prijavi in soglasju. Koda Y48 se uporablja tudi za uvoz pošiljk iz ne-OECD držav v države EU, medtem ko je izvoz tega toka odpadkov iz EU v ne-OECD prepovedan.

Med spremembami je posodobljenih tudi vrsta smernic in dokumentov z navodili. [gg](#)

Inšpektorat RS za okolje in prostor je pristojni organ, ki izdaja soglasja za pošiljanje odpadkov preko meja na podlagi vlog po posameznih prijavah. Stroški postopka predhodne pisne prijave znašajo 250 evrov.

Pošiljke odpadkov na postopke predelave (R-kode): se klasificira po Prilogah III, IIIA, IIIB, IV in IVA Uredbe št. 1013/2006: Neuradno prečiščeno besedilo Prilog III, IIIA, IIIB, IV in IVA. Če se odpadkov ne najde na nobeni od navedenih list, se štejejo za nerazvrščene.

Odpadna plastika	Znotraj EU	OECD izven EU	Ne-OECD
EU3011	Uvoz/Izvoz: zeleni odpadki (člen 18)	N/A	N/A
B3011	N/A	Uvoz/Izvoz: zeleni odpadki (člen 18)	Predhodna pisna prijava in soglasje, razen če ni drugače navedeno v spremembi Uredbe1418/2007
Mešanice odpadne plastike v 4. točki Priloge IIIA	Uvoz/Izvoz: zeleni odpadki (člen 18)	N/A (velja Y48 – predhodna pisna prijava in soglasje)	N/A (velja Y48 - prepoved)
EU48	Predhodna pisna prijava in soglasje	N/A	N/A
Y48	N/A	Uvoz/Izvoz: predhodna pisna prijava in soglasje	Izvoz: prepoved Uvoz: predhodna pisna prijava in soglasje
AC300	Predhodna pisna prijava in soglasje	Uvoz/Izvoz: predhodna pisna prijava in soglasje	N/A
A3210	N/A	N/A	Izvoz: prepoved Uvoz: predhodna pisna prijava in soglasje

Administrativni nasvet

Poslovanje z Združenim kraljestvom

Poslovanje z Združenim kraljestvom po 1. januarju. Več o poreklu blaga, začasnem izvozu in uvozu ter prevozih.

Eva Žontar, GZS, Javne listine

Foto: osebni arhiv

Za blago s poreklom tudi v prihodnje ne bo carinskih dajatev, pristojbin ali količinskih omejitev.

Združeno kraljestvo (ZK) je 1. februarja 2020 izstopilo iz Evropske unije (EU) in postalo »tretja država« (država, ki ni članica EU). Od 1. 1. 2021 pa ZK tudi ni več del enotnega trga in carinske unije. Zato je za blago, ki se pošilja ali prihaja iz ZK, potrebno izvesti carinske formalnosti. Carinske formalnosti v ZK se lahko izvedejo ne le na mejah, ampak tudi na več mestih v notranjosti države.

EU in ZK sta 24. decembra 2020 dosegli dogovor o prihodnjih medsebojnih odnosih in trgovini. Sporazum o trgovini in sodelovanju med EU in Evropsko skupnostjo za atomsko energijo na eni strani ter Združenim kraljestvom Velike Britanije in Severne Irske na drugi strani je bil objavljen 31. decembra 2020 v Uradnem listu EU L 444 in se začasno uporablja od 1. januarja 2021.

Poreklo blaga

Glede trgovine med EU in ZK je bistveno, da za blago s poreklom tudi v prihodnje ne bo carinskih dajatev, pristojbin ali količinskih omejitev. Pravila o poreklu so opredeljena v drugem delu sporazuma, pod naslovom Blagovna menjava, v poglavju 2 in v prilogah. Carine so za vse blago s poreklom iz druge države pogodbenice prepovedane, če ni v tem sporazumu določeno drugače.

Za uveljavitev preferencialne tarifne obravnave ter s tem carinskih ugodnosti v obliki ničelne carinske stopnje se štejejo izdelki:

- ki so v celoti pridobljeni v državi pogodbenici,
- ki so izdelani v državi pogodbenici izključno iz materialov s poreklom iz države pogodbenice in

- izdelki, izdelani v državi pogodbenici, ki vsebujejo materiale brez porekla in so zadosti predelani oz. obdelani. V prilogi ORIG-2 preverite pogoje za vaš izdelek po tarifni številki.

Za dokazovanje preferencialne obravnave se uporablja vedenje uvoznika in navedba o poreklu, katere vsebina je določena v sporazumu. Ker različice sporazuma v vseh jezikih EU še niso dokončne, uporabite angleško različico navedbe o poreklu. Navedbo o poreklu napiše in odgovarja za njeno pravilnost izvoznik. Napiše jo na račun ali na kakšen drug dokument. Veljavna je 12 mesecev oziroma če tako določi država uvoznica, lahko tudi dlje. Pri pošiljkah v vrednosti do 6.000 EUR lahko navedbo o poreklu napiše vsak izvoznik, pri pošiljkah nad 6.000 EUR pa le registrirani izvozniki (v navedbi o poreklu je treba navesti referenčno številko izvoznika - sistem REX).

Možna je tudi izdaja nepreferencialnega porekla blaga (Certificate of Origin).

Cestni prevoz blaga in potnikov

V sporazumu so v tretjem razdelku drugega dela navedena pravila za cestni prevoz blaga in potnikov med EU in ZK. Pogodbenici sta se dogovorili, da ne bosta sprejemali diskriminatornih ukrepov na tem področju. Cestni prevozniki lahko v državi pogodbenici opravijo vožnjo, če imajo veljavno licenco in v vozilu izvod licence za to vozilo. Cestni prevozniki blaga iz EU lahko opravijo do dve vožnji z naloženim vozilom na ozemlju ZK, po predhodnem mednarodnem prevozu in popolni razložitvi blaga ter če se taka vožnja opravi v sedmih dneh od raztovaranja blaga.

Dovolilnice niso potrebne.

Začasni izvoz in uvoz blaga

Za časni izvoz blaga v ZK priporočamo uporabo ATA zvezka (ATA Carnet). Postopek se izvaja na podlagi mednarodne Konvencije o začasnem uvozu, katere članici sta tudi Slovenija in ZK. Dokument omogoča poenostavljen postopek začasnega uvoza blaga za namene predstavitve blaga potencialnim poslovnim partnerjem, predstavitve na sejnih ali razstavah, za časni izvoz snemalne ali fotografske opreme, profesionalne opreme, športnih rekvizitov ipd. Za časni uvoz v ZK se uporablja osnovni ATA zvezek, ki ga mora po izdaji najprej potrditi slovenska carina. Dokončen izvoz iz EU pa potrdi carina pri izvozu iz EU (npr. francoska carina).

Potrdila o poreklu blaga, licence in ATA zvezke izdaja Gospodarska zbornica Slovenije. [gg](#)

Več informacij

Foto: Depositphotos

Kreativni nasvet

Kako biti v redu

Bodimo brez skrbi – po krizi bomo kmalu zadihali s polnimi pljuči, po naših žilah bo brzela osvežena kreativnost in o izčrpanosti ne bo ne duha ne sluha. A najprej moramo ugotoviti, kaj vse nas sploh daje in kako se s tem spopasti.

Aljoša Bagola

Živimo namreč v času, ko pravzaprav pozabljamo živeti. Zadržujemo se pretežno v svoji glavi, kjer opletamo z nemirnimi mislimi in hlastamo za vznemirjenji, da vsaj za hip odmislimo skrbi, ki nas nepretrgoma grabijo za vrat. Ko tako pozabljamo, da obstajamo tudi od vratu navzdol, si vrata izpolnjenega življenja in resničnega uspeha nevarno pripiramo.

Prvi mejnik: postavljanje meja

Prvi korak k izboljšanju svojega počutja in jemanju vajeti življenja nazaj v svoje roke je postavljanje meja. Sam sem v divji poslovno-zasebni centrifugi vznemirljivosti, hitenja od enega do drugega velikega projekta, stoičnega prenašanja bremen odgovornosti in nepriznavanja si dejstev, da tako ne gre naprej, vztrajal predolgo. Meja nisem znal postavljati ne sebi ne drugim. Čeprav se mi je zdelo, da kljub vsem izjemnim uspehom, ki sem jih nihal enega za drugim, pravzaprav bolj životarim kot živim, se nisem pustil motiti niti nezadovoljstvu niti tesnobi. Privzgojeni vzorci so me priklenili v garaštvo, izčrpavanje in deloholištvo, moj ego pa je – ne meneč se za kar koli drugega – v tem videl zgolj teren za nenehno dokazovanje ter dobivanje nagrad in priznanj po tekočem traku. Zato je prišla izgorelost, mi pošteno izprašila tazadnjo in me prisilila k izpraševanju svojih vzorcev in načinov delovanja.

Tehnologije – večji ugrabljajci pozornosti

A vsega težavnega v našem življenju ne gre pripisati nezavednim vzorcem, privzgojenim težnjam in neoza-veščenenemu ravnanju, ki nas silijo v previsoke obrate. Obkroženi smo namreč tudi s silovito naprednimi tehnologijami, ki nas ovijajo okoli prsta, ugrabljajo našo pozornost in nam vsiljujejo neizprašane vrednote, kar vse prispeva k naši čustveni izpraznjenosti in telesni izčrpanosti. Danes se zaradi vsiljenih pričakovanj s strani družbenih in poslovnih tehnologij neodgovorni počutimo že ob enem neodgovorjenem klicu. Ker je to splošno sprejeto, na maile odgovarjamo ob enajstih zvečer ali ob petih zjutraj. Na družbena omrežja, kjer se uprizarjamo na silo nasmežani in navidezno srečni, se po potrditev v obliki všečkov in komentarjev odpravimo po več desetkrat na dan. Nepoznavajoč njene resnične stranske učinke se predajamo večoparilnosti (t.i. »multitasking«). Častimo jo kot sodobno poslovno vrednoto, brez katere naši delovniki niso vredni nič.

Slovenci gremo do konca

Za povrh pa Slovenci še zmoremo prenašati izjemno veliko bremen in gremo pri tem velikokrat »do konca«. A nam tla vedno znova spodneseta dve »resnici«, na kateri se tako radi zanašamo oz. se z njima v nezavednem pomanjkanju samozavesti nevarno slepimo. Prva je ta, da je življenje težko, druga pa, da se moramo za uspeh upehati. S prvo se tolažimo in blažimo bolečino, z drugo si pa v trdo priganem uspehu nato niti za hip ne dovolimo uživati.

Zato sem poleg svoje knjižne uspešnice Kako izgoreti in vzeti življenje v svoje roke v preteklih letih zasnoval, izpopolnjeval in izpilil predavanje Kako biti v redu, ki vam je sedaj na voljo v ekskluzivni digitalni različici. Doslej je moje predavanje navdušilo na tisoče Slovencev in Slovenk – poslovnežev, zaposlenih, učencev, dijakov, študentov, učiteljev, profesorjev, zdravnikov in gospodarstvenikov, moja knjiga pa je postala ena izmed najbolj prodajanih v zadnjih letih pri nas. Počaščen bom, če moj spletni tečaj, ki je sedaj na voljo v sodelovanju z Gospodarsko zbornico Slovenije, izberete kot korak k še boljšemu razumevanju sodobnega sveta, motiviranju svojih zaposlenih, dvigu učinkovitosti in kreativnosti v vašem podjetju ter svojemu večjemu zadovoljstvu nasploh. gg

Foto: Helena Kermeij

Eno najbolj priljubljenih predavanj Aljoše Bagole sedaj na voljo kot ekskluzivni spletni tečaj. Več na gzs.si!

Spletno predavanje v treh epizodah in zaključno spletno srečanje v živo prinašajo nadvse koristen vpogled v silovit sodobni svet in našo vlogo v njem. Na kožo je pisan vsem, ki želite povečati svojo ustvarjalnost in učinkovitost, uravnotežiti poslovno in zasebno življenje ter vanj vnesti še več optimizma in vedrosti.

Zasnovane so tri 25-minutne epizode predavanj, ki jim bo sledilo še enurno spletno srečanje v živo. Vabimo vas, da kupite ogled samo za vaše podjetje. Za več informacij se obrnite na petja.orehek.jerman@gzs.si

Več informacij

Izobraževalni nasvet

Trženje vsebin preko digitalnih medijev

Razvoj spletnih vsebin je postopek raziskovanja, pisanja, zbiranja, organiziranja in urejanja informacij za objavo na spletnih mestih.

Mojca Cek, CPU

Foto: ahiv/CPU

V dobi interneta je učinkovita strategija trženja bolj kot kadar koli prej strateški imperativ.

Vsebina mora biti temelj oblikovanja, vsebina predstavlja sedanost in prihodnost oglaševanja.

Danes ni več vprašanje, ali globalizirati spletno vsebino in obliko, ampak kako izboljšati spletno izkušnjo za vsakega potencialnega kupca ali našo stranko. Razvoj spletnih vsebin je postopek ustvarjanja gradiva, ki podpira in spodbuja spletno prisotnost nas samih ali podjetja. To je močno orodje za vzpostavitev in povečavo digitalne prisotnosti podjetja. Vsebinsko trženje je strateški (vhodni) pristop k trženju, ki se osredotoča na ustvarjanje in distribucijo koristnih vsebin s ciljem pritegniti ciljno publiko. Spletne vsebine morajo pospeševati strateške cilje poslovanja podjetja in omogočati podjetjem, da svoje izdelke ali storitve predstavijo na nevsiljiv način in uporabnike spremenijo v zadovoljne stranke na vseh ravneh prodajnega lijaka.

Na podlagi strategije trženja določimo našo vsebino, ki jo je potrebno pripraviti, določimo kanale, po katerih jo bomo delili, in načine, kako bomo dosegli naše končne kupce ali ključne nosilce odločanja v podjetjih. V dobi interneta je učinkovita strategija trženja bolj kot kadar koli prej strateški imperativ. Običajno se začne s spletno stranjo, vendar lahko vključuje tudi druge digitalne kanale, ki predstavljajo nas ali naše podjetje. Vsebina je tako lahko sestavljena iz besedila, slik, zvoka ali pa videoposnetkov.

Vsebina temelji na strategiji trženja

Vsebina mora temeljiti na strategiji trženja. Pripravljen moramo imeti uredniški koledar za ustvarjanje vsebin, kar nam zagotavlja ustrezno umestitev, predvsem pa ne smemo pozabiti na ciljno publiko, saj lahko z ustreznim vsebino naše ključne kupce izobražujemo, informiramo ali pa jim prodajamo naše izdelke ali storitve.

Glede na strateške cilje podjetja moramo poskrbeti za objave na spletnih straneh, objave na družbenih omrežjih, ustvarjamo lahko e-knjige, priročnike, večpredstavnostne vsebine, prodajna pisma ali e-poštna sporočila. Poleg tega moramo zagotoviti, da je vsa SEO vsebina optimizirana, objavljena po najprimernejših kanalih in uredniško brezhlebna. V celotnem poteku razvoja naše spletne vsebine moramo razmišljati, načrtovati, raziskovati, organizirati in ustvarjati vsebine za našo ciljno publiko.

Potrebna je močna vsebinska strategija

Vsebinska strategija je del vašega tržnega načrta, ki neprestano kaže na to, kdo smo in kakšno strokovno znanje imamo, ki ga prinašamo v podjetje. Podjetja brez močne vsebinske strategije sprejemajo enega

od dveh pristopov: domnevajo, da bo njihova spletna stran preprosto tam, statična, sama sebi namen; ali pa nenehoma prilagajajo vsebino trgu in svojim ključnim kupcem ali ciljni publiko. Oba pristopa sta lahko problematična. Statična vsebina na spletnem mestu podjetja bo le redko učinkovito pritegnila kupce in potencialne stranke, vendar tudi drug pristop ne bo učinkovit, če ne bo v skladu z vsebinsko strategijo, kar bo v končni fazi povzročilo tudi slabljenje blagovne znamke.

Pomembno je tudi, da se vprašamo, kaj je prvo; spletno oblikovanje ali spletna vsebina. Tu se mnenja različnih strokovnjakov krešejo, vendar z vidika marketinga pravimo, da mora biti vsebina/koncept jedro postopka oblikovanja spletne strani. Brez kakršne koli strukturirane vsebine bo gradnja spletnega mesta zamuden in bolj moteč postopek. Vsebina mora biti temelj oblikovanja, vsebina predstavlja sedanost in prihodnost oglaševanja. Razmišljati morate strateško, prepoznati morate vse vire in kanale, ki so vam na voljo, in nato izkoristiti njihovo moč ter hkrati izkoristiti moč zaposlenih, kupcev in vplivnežev, da povečajo doseg vaših vsebin.

Ključna pravila, ki jih je treba upoštevati pri spletnem oblikovanju in razvoju vsebin:

- v vsebinsko trženje je treba vložiti sredstva in čas;
- pomembno je skrbno načrtovanje in merjenje učinkov (npr. Google analitika);
- doslednost je ključnega pomena pri distribuciji vsebin;
- vloga vsebinskega trženja mora biti jasna v celotni tržni strategiji;
- definirane moramo imeti pričakovane rezultate in način merjenja.

Center za poslovno usposabljanje (CPU) je ob 30-letnici obstoja posodobil svoje spletno mesto. To je bila za nas ena od priložnosti, ko smo lahko na podlagi dobro dodelanega vsebinskega elaborata umestili prenovu, prevetрили naš marketinški načrt, na novo definirali našo ciljno publiko in pripravili uredniški načrt objavljanja ter širjenja naših novih vsebin brez posledičnega slabljenja blagovne znamke. [gg](#)

Več informacij

Lahko noč, skrbi.

Triglav podjetniški komplet

Združite
zavarovanja
svojega podjetja
in prihranite
do 25 %.

Zavarujte večino
tveganj svojega
malega ali mikro
podjetja z bogatim
izborom zavarovanj
za podjetja.

Vse bo v redu.

triglav

triglav.si

Certifikat

Podeljeni prvi pristopni certifikati Družbeno odgovoren delodajalec

Štirinajst podjetij, več kot 2400 zaposlenih in 349 načrtovanih ukrepov s področja družbene odgovornosti do zaposlenih. Certifikat Družbeno odgovoren delodajalec je brezplačen za nove prijavitelje.

Andreja Sever, GZS - Razvoj kadrov in izobraževanje

Certifikat Družbeno odgovoren delodajalec je namenjen vsem slovenskim podjetjem in organizacijam tako javnega kot zasebnega sektorja, ki imajo vsaj 5 zaposlenih.

Prvih 14 podjetij je prejelo pristopni certifikat Družbeno odgovoren delodajalec. Certifikat, ki se osredotoča na izboljšanje delovnih pogojev zaposlenih na štirih področjih, je šest prejemnikov prejelo kot krovnega. Ta pokriva vsa področja. Štiri podjetja so izbrala področje usklajevanja poklicnega in zasebnega življenja, tri izvajanje aktivnosti za družbeno odgovornost in trajnostni razvoj ter eno medgeneracijsko sodelovanje. Četrto področje certificiranja je varnost in zdravje pri delu. Po analizi stanja so v podjetjih pripravili načrte implementacije, v katerih so opredelili kar 349 ukrepov, ki jih bodo v prihodnje uvajali v svoje delovanje. Prav vseh 14 pa je že implementiralo 12 temeljnih ukrepov, ki so pogoj za prejem pristopnega certifikata.

Delujejo v različnih panogah – od gostinstva, trgovine, finančne in zavarovalniške dejavnosti do ravnanja z odpadki, informacijske dejavnosti, izobraževanja, poslovanja z nepremičninami in na področju javne uprave. »Veseli smo, da smo v tem prvem letu izvajanja certificiranja za prejem certifikata Družbeno odgovoren delodajalec, ki je bilo posebej težko in polno izzivov tako za gospodarstvo kot družbo nasploh, uspeli pridobiti prijave prvih podjetij, ki so že prejela pristopni certifikat. V sam postopek certificiranja je doslej skupaj vključenih že več kot 60 podjetij. To nam daje vedeti, da je podjetjem pomembno, da navkljub krizi postavljajo trajnostne in družbeno odgovorne temelje, da bodo po krizi lahko še bolj uspešna. Hkrati pa nas pozitivno preseneča angažma certificiranih podjetij in odločitev večine za krovni certifikat. To pomeni, da bodo implementirala vsaj 55 ukrepov in podpornih aktivnosti, ki bodo imeli dolgoročno pomemben vpliv na njihovo organizacijsko kulturo in trajnostno poslovanje,« je izpostavila Petra Hartman, strokovna sodelavka Ekvilib Inštituta, ki je ob partnerjih GZS, ZDS in ZSSS nosilec certificiranja.

V podjetju Sovita, ki se ukvarja s prehranskimi in facility management storitvami, so zadovoljni, da so v teh negotovih časih potrdili zavezanost k izboljšanju kakovosti življenja zaposlenih, gostov in poslovnih partnerjev. »S certifikatom želimo utrditi zaupanje naših obstoječih poslovnih partnerjev in pridobiti nove. Upamo, da bo prispeval pri naši ambiciji, da

ohranimo vodilno mesto na področju izvajanja kakovostih prehranskih storitev na slovenskem trgu. Med načrtovanimi ukrepi smo tako med drugim razširili okoljske ukrepe, kar vključuje projekt zmanjševanja odpadne hrane, zmanjševanje embalaže za enkratno uporabo in druge trajnostne ukrepe. Predvidevamo še večjo povezavo z lokalnimi dobavitelji, dodali pa smo tudi kazalnike učinkovitosti, da bomo ustrezneje spremljali napredek in doseganje ciljev,« razlaga Irena Žolnir, vodja službe za kakovost in higieno v Soviti.

Od zaposlenih do vodstva

V postopku prejema certifikata sodelujejo tudi zaposleni. Uršula Grošelj, vodja projekta - certifikat Družbeno odgovoren delodajalec, in Katarina Primožič Ramoveš, direktorica področja kadri in kultura, iz podjetja NIL Podatkovne komunikacije sta pojasnili, da so v njihovem podjetju postopek izpeljali od spodaj navzgor, torej od zaposlenih do vodstva: »Vodstvo je med celotnim procesom zagotavljalo podporo in podajalo usmeritve, večina pobud in idej za vpeljavo ukrepov in drugih aktivnosti pa je prišla iz vrst zaposlenih. V okviru postopka je nastala tudi NIL-ova celostna trajnostna strategija. Glavne dodane vrednosti certifikata Družbeno odgovoren delodajalec so za nas tako ustrezne smernice za nadaljnje delo, primeri dobrih praks na sorodnih področjih delovanja in metodologija, ki jo na Ekvilib Inštitutu uporabljajo za pridobitev certifikata.«

S postopkom certificiranja so zadovoljni tudi v Javnih službah Ptuj. Alen Hodnik, direktor podjetja, pravi, da podjetjem priporočajo certificiranje: »Certifikat je izjemno dobrodošel za vsa podjetja, ki želijo dvigniti zavedanje o pomenu družbene odgovornosti, izboljšati delovne pogoje za svoje zaposlene ter povečati pozitivne vplive na gospodarstvo, družbo in okolje. Na izjemno enostaven, pregleden in učinkovit način da informacijo okolju, kakšne so vrednote in poslanstvo podjetja, slednjemu pa obvezo, da te neguje in od njih nikoli ne odstopa.«

Po prejemu pristopnih certifikatov se bodo morali prejemniki potruditi, da ukrepi zaživijo oziroma, da jih implementirajo v praksi. Če bodo pri tem dovolj

uspešni, lahko že letos napredujejo in prejmejo napredni certifikat Družbeno odgovoren delodajalec.

Kako brezplačno do certifikata

Objavljen je Javni poziv za sofinanciranje postopka pridobitve pristopnega certifikata »Družbeno odgovoren delodajalec« iz sredstev Evropskega socialnega sklada v letu 2021. Sto podjetij in organizacij bo lahko brezplačno prejelo pristopni certifikat za izbrano področje certificiranja ali krovni certifikat, ki vključuje vsa štiri področja. »Podjetja v postopku certificiranja pridobijo analizo stanja na področju družbene odgovornosti in sodelovanja z zaposlenimi, strokovno svetovanje s področij certificiranja ter odpravljanja morebitnih vrzeli, pa tudi vpeljejo sistematičnega pristopa k vodenju in spremljanju področja družbene odgovornosti. Hkrati z izboljšanjem delovnih pogojev poskrbijo za večjo zavzetost zaposlenih, certifikat pa prispeva tudi k povečanju ugleda in moči zaposlovalčeve in korporativne znamke, kar privablja in zadrži najboljše kadre,« razlaga Petra Hartman.

V postopku certificiranja že 68 podjetij

Do sredine januarja 2021 je v postopek certificiranja skupno vstopilo že 68 podjetij. Odzivi prvih certificiranih podjetij so pozitivni. »Pridobitev certifikata Družbeno odgovoren delodajalec nam pomeni celosten pristop v smeri integracije družbeno odgovornega poslovanja, v smislu transparentnega, strokovnega in etičnega delovanja tako v razmerju do družbe kot tudi do našega okolja. Zavedamo se, da bodo rezultati vidni na daljši rok, vendar pa se že sedaj zavedamo pozitivnih učinkov, ki jih lahko pričakujemo, kot je povečan ugled agencije, večja lojalnost, produktivnost in zadovoljstvo zaposlenih, večje zaupanje in podpora deležnikov ter bolj učinkovit nadzor in uspešnejše obvladovanje tveganj,« izpostavlja Simona Sirk, vodja Sektorja za splošne zadeve na Agenciji za zavarovalni nadzor.

Kot eno od prednosti certifikata podjetja izpostavljajo tudi vključenost zaposlenih v postopek certificiranja. »Certifikat je primeren za organizacije, ki imajo posluš za svoje zaposlene in jim ni vseeno za njihovo zdravje, počutje in zadovoljstvo. Brez podpore, razumevanja vodstva ter aktivnega vključevanja zaposlenih v pridobivanje certifikata pa menimo, da izvajanje teh aktivnosti ne more biti uspešno. Vsekakor priporočamo certifikat vsem organizacijam, ki želijo pridobiti večjo motiviranost in zadovoljstvo zaposlenih na vseh delovnih mestih,« dodaja Sašo Rink, direktor Javnega stanovanjskega sklada Mestne občine Ljubljana.

Mednarodno priznanje certifikata Družbeno odgovoren delodajalec

Certifikat Družbeno odgovoren delodajalec je konec leta 2020 postal del mednarodnega meta standarda Global Sustainable Enterprise Standard (GSES). To je prvi celostni verificiran in akreditiran pristop k trajnostnem rangiranju in upravljanju podjetij v svetovnem merilu, ki ga je razvila nizozemska organizacija

GSES-system. Njegov namen je združiti standarde, ki so razviti na področju trajnostnega poslovanja in tako omogočiti podjetjem, da lažje poročajo o trajnostnem poslovanju ter zasledujejo tako zakonske kot prostovoljne pobude in standarde na enem mestu.

»GSES sistemu smo se kot strateški partner in zastopnik sistema v Sloveniji pridružili na Ekvilib Inštitutu. Certifikat Družbeno odgovorni delodajalec je bil tako uvrščen v prvo skupino certifikatov skupaj z ISO certifikati, kar pomeni, da lahko njegovi imetniki v stebru 'Družbena odgovornost podjetja' uveljavljajo določeno število točk brez dodatnega preverjanja s strani nosilca GSES sistema. S tem se je certifikat uvrstil v skupino certifikatov, ki zagotavljajo najvišjo raven kakovosti in kredibilnosti imetnikom certifikata ter postaja tudi mednarodno priznan in uveljavljen certifikat na področju trajnostnega poslovanja,« opisuje Aleš Kranjc Kušlan, direktor Ekvilib Inštituta. [gg](#)

V podjetjih, ki so prejela pristopni certifikat, je skupaj zaposlenih več kot 2400 oseb.

Certifikat
**Družbeno
odgovoren
delodajalec**

Pristopni certifikat Družbeno odgovoren delodajalec so doslej prejela podjetja: Sovita Prehrana in storitve d.o.o., EES sistemi d.o.o., Javni stanovanjski sklad Mestne občine Ljubljana, Javne službe Ptuj d.o.o., INR d.o.o., Makom trgovina, d.o.o., Biotehniški izobraževalni center Ljubljana, NIL Podatkovne komunikacije, d.o.o., E3PLUS računovodske storitve, davčno svetovanje in izobraževanje Erika Kostanjšek s.p., Saubermacher-komunala Murska Sobota d.o.o., ETA d.o.o. Cerklje, STO Javna agencija Republike Slovenije za trženje in promocijo turizma, GateHub, razvoj in storitve, d.o.o. in Agencija za zavarovalni nadzor.

Več informacij
o certifikatu

CEMP

Mednarodni kotiček

Predstavljamo aktivnosti in informacije Centra za mednarodno poslovanje (CEMP) na GZS

KAJ PRIPRAVLJAMO?

18. 2.	Četrtekova izvozna svetovanja	Vanja Bele
19. 2.	Webinar Digitalizacija podjetja v tujino	Ines Čigoja
23. 2.	Poslovni klepet "Business Talk" 2021/5	Ante Milevoj
25. 2.	Četrtekova izvozna svetovanja	Vanja Bele
2. 3.	Virtualna gospodarska delegacija v VIETNAM	Nataša Turk
3. 3.	Virtualna B2B srečanja v okviru CONTACT - Business Meetings	Vanja Bele

Četrtekova izvozna svetovanja

Člane GZS vladno vabimo na individualna izvozna svetovanja, ki jih za vas pripravljamo sodelavci Centra za mednarodno poslovanje (CEMP). Svetovanja »v živo« potekajo v obliki 30-minutnega spletnega individualnega pogovora o vaših izvoznih usmeritvah, izzivih ter pogojih poslovanja na izbranih izvoznih trgih. Za člane GZS bodo brezplačni pogovori potekali preko MS Teams ali Zoom. Več informacij: Vanja Bele, 01 5898 113, vanja.bele@gzs.si

KORISTNE INFORMACIJE

Brezplačna promocija za člane GZS!

Spoštovani, na naši novi spletni strani v angleškem jeziku (<https://businessslovenia.gzs.si>) objavljamo tudi profile članov Gospodarske zbornice Slovenije, z namenom predstavitve domači in tuji poslovni javnosti.

Pridružite se številnim podjetnikom, ki so že uporabili možnost brezplačne promocije!

Več informacij: Vanja Bele, 01 5898 113, vanja.bele@gzs.si ali Anže Gospeti, 01 5898 473, anze.gospeti@gzs.si

POSLOVNA POVPRŠEVANJA

PP 1/ Država povpraševanja: Izrael

Poslovni interes: Izraelsko podjetje povprašuje po medicinskih izdelkih in izdelkih za rehabilitacijo, vključno z osebno zaščitno opremo.

Dejavnost: Proizvodnja medicinske opreme.

PP 2/ Država povpraševanja: Izrael

Poslovni interes: Izraelsko podjetje povprašuje po pisarniški opremi, jedilnem priboru za enkratno uporabo in rokavicah iz lateksa in nitrila.

Dejavnost: Razno.

V primeru vašega interesa po posameznem navedenem povpraševanju le-tega sporočite na elektronski naslov: anze.gospeti@gzs.si. Pripišite številko povpraševanja, ime vašega podjetja in matično številko ter vaš elektronski naslov, na katerega vam bomo poslali kontaktne podatke povpraševalca.

Informacije in kontaktne podatke povpraševalcev posredujemo samo članom GZS!

Posebne akcije popustov!

Želite povečati svojo prodajo in prepoznavnost, brezplačno?

Vas zanimajo ugodnejše ponudbe produktov in storitev?

Izkoristite sistem Član-Članu GZS!

Član-Članu – Katalog GZS
clan-clanu.gzs.si

Gospodarska
zbornica
Slovenije

Telekom Slovenije d.d.

Vodilni in najnaprednejši slovenski ponudnik najsodobnejših IKT-storitev in rešitev. Članom Gospodarske zbornice Slovenije nudimo dva meseca brezplačne mesečne naročnine ob pridružitvi med trgovce na spletnem tržišču PIAZZ (www.piazz.com). PIAZZ na enem mestu povezuje trgovce in kupce. Trgovcem ponuja nov digitalni kanal do kupcev, kar je še posebej dobrodošlo v obdobju, ko spletni nakupi beležijo veliko rast. Kupcem pa pregledno ponudbo zelo širokega nabora izdelkov.

VI-DA Studio d.o.o.

Podjetje se že vrsto let tudi ekskluzivni zastopnik izdelkov podjetij Nutrigea, Cosmerba, Venobis in GelSmart na slovenskem trgu. Za člane GZS do 30% popusta na izdelke iz naravna kozmetika, probiotik NutriFlor, Teslina energijska ploščica /obesek ter darila za zdravje in lepoto!

VI vis d.o.o.

Članom GZS nudimo 20% popust na izvedbo hitrih antigenih testov na naslovu podjetja. Izvedba hitrega antigenega testa z zdravstvenim timom usposobljenim za jemanje brisov in izvajanje hitrih testov. Uporabljamo hitre Ag teste s 97 % občutljivostjo in 99 % specifičnostjo. Pozitivni rezultat hitrega testiranja pošljemo v dodatno preverjanje na PCR test.

MOJ IZZIV d.o.o.

Smo direktni uvoznik zaščitnih medicinskih mask TIP II. Maske so certificirane (EN 14683:2019+ AC:2019), dobavo na področju Republike Slovenije izvedemo v 24 urah od prejema naročila. Vsem članom nudimo 30% popust pri nakupu zaščitnih medicinskih mask TIP II. Pri večjih količinah nudimo dodatni popust.

VPD, Bled, d.o.o.

Smo podjetje za promet z medicinsko-tehničnimi pripomočki. Uspešno delujemo in se razvijamo že od leta 1992. Organizirano imamo lastno distribucijsko in prodajno mrežo. V ponudbi imamo hitre teste za koronavirus. VivaDiag SARS-CoV-2 Ag Rapid Test je hitri test za kvalitativno detekcijo nukleokapsidnega proteinskega antigena iz SARS-Cov-2 iz nosnih in nosno-žrelnih vzorcev. Za hitro diagnostiko potencialne okužbe s koronavirusom. Testi so namenjeni za IVD diagnostiko v laboratorijih in zdravstvenih ustanovah iz strani zdravstvenih delavcev in niso namenjeni samokontroli. Za člane GZS dodatni 5% popust.

8. E-KONFERENCA MSP

(za mikro, mala in srednja podjetja)

"KAKO PO KORONA KRIZI?"

četrtek, 15. april 2021
od 9.15 do 12.20 ure

Organizator dogodka

PTZ

Priložnost
Tradicija
Znanje

PODJETNIŠKO TRGOVSKA ZBORNIKA

Gospodarska
zbornica
Slovenije

Partner dogodka

REPUBLIKA SLOVENIJA
Ministrstvo za gospodarski
razvoj in tehnologijo

Prijave na: <https://konferencamp.gzs.si/> ali konfmsp2021@gzs.si

PRIZNANJE "Pomladni veter" bomo že 8. leto zapored podelili:

ORGANIZACIJI, POSAMEZNIKU,

USTANOVI ali DRUŽBI,

ki je po mnenju članov GZS ali združenj, sekcij, zbornic znotraj GZS,
največ prispeval k vzpodbujanju podjetništva in
zdravega podjetniškega okolja v Sloveniji.

Priznanje bomo podelili na 8. E-konferenci za mikro, mala in srednja podjetja, 15. aprila 2021.

Predloge zbiramo do petka 1. marca 2021 na e-naslov ptz@gzs.si

In Memoriam

Jožef Roman Grah

Vir: osebni arhiv

Jožef Roman Grah je leta 1993 prejel Nagrado Gospodarske zbornice Slovenije za izjemne gospodarske dosežke za leto 1992 kot direktor Tovarne za predelavo vlaken in umetnih snovi NAUE-NTU d. o. o., Slovenj Gradec. Nagrado je prejel kot visoko priznanje za izjemne dosežke trajnejšega pomena v gospodarstvu.

Grah je postal leta 1973 direktor temeljne organizacije NAUE-NTU v sklopu Tovarne usnja Slovenj Gradec. Leta 1990 se je temeljna organizacija osamosvojila, se nato leta 1991 preoblikovala v mešano podjetje NAUE-NTU, leta 1992 pa je večinski delež prevzela ameriška multinacionalna korporacija Johnson Controls.

Grah je v razvoju NTU in pozneje v specializacijo ter tehnološki in organizacijski razvoj NAUE-NTU vložil vse svoje znanje in moči. Podjetje se je specializiralo za proizvodnjo avtomobilskih sedežev in naslonjal iz gumirane žime ter proizvodov iz integralne pene za avtomobilsko in pohištveno industrijo. Dobavljali so za vse pomembnejše evropske proizvajalce avtomobilov, kot so Audi, BMW, Fiat, Mercedes, Opel in druge.

Podjetje je bilo vseskozi izvozno usmerjeno. Nova tržišča si je zagotavljalo z vključevanjem v mednarodni trg avtomobilskih komponent. Podjetje se je stalno prilagajalo zahtevam svojih kupcev, nenehno posodablja proizvodnjo in povečevalo njen obseg. »Merilo razvoja in poslovne podjetniške kulture v svetu je prav gotovo inovativen razvoj, v podjetju NAUE-NTU sem mu posvetil vse svoje znanje in moč. Zato ni naključje, da smo v nekaj letih postali specializiran proizvajalec notranje opreme vozil. /.../ Z osebno zavzetostjo in odločnostjo sem prispeval k specializaciji proizvodnje in vključitvi podjetja na tehnološko zahtevna razvita proizvodnje in vključitvi podjetja na tehnološko zahtevna razvita sklenitev pogodbe joint venture z znano evropsko proizvajalko notranje opreme NAUE KG iz Espelkampa. S sklenitvijo te pogodbe pa se je našemu podjetju odprl svetovni trg z novimi tehnologijami,« je leta 2014 Grah povedal za monografijo Portreti dosežkov v gospodarskem razvoju Slovenije.

Zahvaljujemo se mu za njegov doprinos h gospodarskemu razvoju Slovenije.

Gospodarska zbornica Slovenije in Klub nagrajencev Gospodarske zbornice Slovenije

In Memoriam

Slavko Marčinko

Vir: Arhiv Republike Slovenije

Slavko Marčinko, direktor delovne organizacije Tovarne perila in konfekcije Pik v Mariboru, je leta 1984 prejel nagrado za izjemne dosežke trajnejšega pomena v gospodarstvu v letih 1965-1983.

Za nagrado sta ga predlagala delavski svet in družbeno politične organizacije delovne organizacije Pik Maribor, predlog so podprli Medobčinska gospodarska zbornica za Podravje v Mariboru, izvršna sveta skupščin občin Lenart in Radlje ob Dravi, Splošno združenje tekstilne industrije Maribor in Mestna konferenca SZDL mesta Maribor.

Marčinko je vodenje podjetja prevzel v zelo težkih razmerah. Imeli so slabo tehnično opremo, zato niso mogli vzdrževati in razvijati kakovostnih proizvodov, niti zaposleni niso imeli primernih delovnih razmer. Slavko Marčinko si je postavil več razvojnih ciljev: med drugim zgraditi najnovejše delovne prostore s površino

2.000 m², izboljšati organizacijo dela ter povečati produktivnost dela in kakovost proizvodov. Usmeritve so uresničili in Pik se je razvil v pomembnega izvoznika tekstilne konfekcije z izbiro proizvodnega programa, ki so ga zahtevala zunanja tržišča.

Podjetje je postalo integracijski povezovalac zametkov tekstilne konfekcije v severovzhodni Sloveniji, saj je priključil konfekcijo MTT Maribor, Vezeno Maribor in Okus iz Radelj ob Dravi. S tem je Pik pomembno prispeval k zaposlovanju v gospodarsko nerazvitih območjih severovzhodne Slovenije in se usposobil za nastope na zunanjih trgih.

Zahvaljujemo se mu za njegov doprinos h gospodarskemu razvoju Slovenije.

Gospodarska zbornica Slovenije in Klub nagrajencev Gospodarske zbornice Slovenije

Novice

Vlada naj bolj prisluhne razvojnim potrebam gospodarstva

Slovenska podjetja nujno potrebujejo dolgoročne, strateško zastavljene ukrepe za takšen razvoj, ki bo Sloveniji omogočil uspešno odgovoriti na sodobne gospodarske in družbene izzive. Vlada naj potrebam gospodarstvenikov prisluhne bolj kot do sedaj, je osrednje sporočilo posveta GZS – Zbornice elektronske in elektroindustrije.

Izvršna direktorica GZS za industrijsko politiko Vesna Nahtigal je poudarila, da je GZS v svojih predlogih vladi že nekajkrat izpostavila potrebo po dopolnitvi interventnih ukrepov za omilitev posledic epidemije s t. i. razvojnim paketom, ki bi vključeval subvencijo za razvojne kadre, raziskovalno-razvojni navčer, (so)financiranje razvojno-inovacijskih projektov ter krepitev razvojnih oddelkov v podjetjih. Ob tem je dodala, da so prav skupna prizadevanja gospodarstva in razvojno-raziskovalno-izobraževalne sfere za povečanje sredstev, namenjenih raziskavam in razvoju, inovacijam, podjetništvu, digitalizaciji in

prehodu v krožno gospodarstvo in družbo, spodbudila sklenitev Razvojnega zavezništva za vzdržen razvoj Slovenije. Podpisniki so v skupnem dokumentu z vrsto konkretnih predlogov vlado pozvali k odločnejši podpori raziskav in razvoja ter digitalizacije v Sloveniji.

Med konkretnimi projekti GZS je izpostavila oblikovanje Investicijske platforme 5.0 za nabor predlogov bodočih investicij, v sklopu katerega so regijske gospodarske zbornice že pričele z zbiranjem investicijskih namer slovenskega gospodarstva. Investicije so usmerjene v nove tehnologije, nova delovna mesta, nove produkte, digitalno transformacijo, krepitev zelene EU ter zavezi za krožno gospodarstvo.

Udeleženci posveta so dejali, da smo v dobri kondiciji in imamo še vedno kvalitetno podlago za uspešen nadaljnji razvoj, vendar pa od države pričakujejo bolj razvojno usmerjene ukrepe, ki morajo biti v večji meri kot do sedaj namenjeni inovativnim, agilnim in rastočim podjetjem.

Medijsko
središče

•SID Banka

Kreditni za financiranje naložb in obratnega kapitala v gozdno-lesno verigo

Kreditni za:

- samostojne podjetnike
- mala in srednje velika podjetja
- velika podjetja
- zadruga

Sprejemamo vloge na
<https://vloge.sid.si/>

- od 100.000 EUR do 5 mio EUR
- moratorij (do 1/2 ročnosti)
- ročnost (2-20 let)
- vse vrste zavarovanj

Napovednik

18. februar 2021 – spletni seminar

Kibernetski napadi na elektronsko pošto in kako popraviti poslovno škodo

V času pandemije covid-19 so zaposleni bolj kot kdaj koli prej najšibkejši člen v verigi kibernetske varnosti vsake organizacije. Spoznajte, kako lahko avtomatizirano treniranje uporabnikov na dolgi rok reši problem socialnega inženiringa v vaši organizaciji in ustvari požarni zid kar z vašimi zaposlenimi.

18. februar 2021 – spletni seminar

Sodelovanje ocenjevalca in revizorja pri ocenjevanju za računovodsko poročanje

Simona Korošec Lavrič in Anton Kožar bosta osredotočena na sodelovanje, ko je ocenjevalec najet s strani uprave, revizor pa s strani nadzornega sveta in uprave.

19. februar 2021 – spletni dogodek

Digitalizacija podjetja v tujino

Optimizacija spletnih strani in digitalnih prodajnih kanalov, namenjeno tujim kupcem in tuji poslovni javnosti. Dvignite svojo prepoznavnost na tujem trgu, povečajte prodajo in si zagotovite trajno konkurenčnost.

19. februar 2021 – spletni dogodek

Uporaba orodja ZOOM za učinkovite sestanke in srečanja ter delo na daljavo

Delavnica je namenjena vsem potencialnim in obstoječim podjetnikom, ki se pri svojem delu srečujete in uporabljate spletna orodja kot obliko komunikacije. Tokrat bo podrobneje predstavljen ZOOM.

23. februar 2021 – spletni dogodek

Spletna predstavitev inovacije

zagnanskega podjetja Resys d. o. o.

Podjetje je razvilo razvojno ploščo na osnovi FPGAja, ki pa jo lahko uporabljamo kot standardne razvojne plošče na osnovi mikrokontrolerja. Je hibrid med mikrokontrolerjem in FPGAjem, ki ima vse prednosti FPGAja, hkrati pa ga enostavno uporabljamo – na identičen način kot mikrokontroler.

23. februar 2021 – spletni dogodek

Poslovni klepet »Business Talk« 2021/5

V Centru za mednarodno poslovanje smo pripravili serijo virtualnih poslovnih klepetov pod imenom Business Talks, ki se bodo odvijali ob torkih ob 14. uri. V letošnji peti ediciji bo gost Luca Costa Sanseverino, ustanovitelj in partner podjetja F3BAS iz Rima v Italiji.

25. februar 2021 – spletni seminar

Prijazno uvajanje sprememb s Sašo Einsiedler

Cilj webinarja je spoznati dejstva, da smo ljudje različni in da se na spremembe odzivamo vsak po svoje. Šele ko prepoznavamo te različnosti, se lahko naučimo komunikacije in načinov, kako premagovati notranji upor zaposlenih.

26. februar 2021 – spletni seminar

Revizija ocene tveganja zaradi covid-19 in definiranje konkretnih ukrepov za zaščito pred okužbo na posameznem delovnem mestu

Brezplačni webinar, na katerem bodo podana osnovna izhodišča za revizijo ocene tveganja zaradi covid-19, definirani splošni in specifični ukrepi za preprečevanje okužbe in še veliko več.

2. – 3. marec 2021 – spletni dogodek

B2B srečanja s katarskimi proizvajalci

Vljudno vabljeni na virtualna B2B srečanja s katarskimi podjetji, ki bodo v organizaciji Enterprise Europe Network – Qatar Development Bank, Tasdeer potekala 2. in 3. marca 2021.

2. marec 2021 – Ljubljana

ABC podjetništva – usposabljanje za podjetnice začetnice

Namen usposabljanj je opolnomočiti vse podjetnice začetnice s strokovnimi vsebinami na začetku podjetniške poti, ki jim bo Javna agencija Republike Slovenije za spodbujanje podjetništva, internacionalizacije, tujih investicij in tehnologije – SPIRIT ponudila mentorsko podporo ter udeležbo na natečaju.

2. marec 2021 – spletni dogodek

Poslovne priložnosti v Vietnamu

K udeležbi vabljeni predstavniki slovenskih podjetij, ki načrtujete širitev poslovanja na vietnamski trg ali pa se na obravnavani trg nameravate podati prvič.

3. marec 2021 – spletni dogodek

Produkti, s katerimi zavarujemo tveganja in hkrati financiramo poslovanje

Poleg znanih tveganj v proizvodno/prodajnem procesu smo v tem času izpostavljeni tudi novim tveganjem (plačilna disciplina, zamude v dobavi ...). Produkti Trade Finance uravnoteženo varujejo vsa poslovna tveganja, enako za kupca, prodajalca in dobavitelje ali podizvajalce. Ob tem s primerno strukturo z njimi olajšamo tudi financiranje dobavnih verig.

3. marec 2021 – spletni dogodek

Virtualna B2B srečanja v okviru

CONTACT – Business Meetings

Spletni poslovni sestanki v okviru bienalnega dogodka CONTACT, ki ga organizirajo EEN projektni partnerji iz Saksonije (Nemčija). Mreženje bo potekalo med dvojnimi digitalnimi sejmom, in sicer mednarodnim sejmom za orodjarstvo, proizvodnjo in avtomatizacijo ter mednarodnim podizvajalskim sejmom za dele, komponente, module in tehnologije.

5. marec 2021 – spletni seminar

Delovni čas: evidentiranje, razporejanje, problematika nadur, delo v podjetju, delo od doma

Udeleženci se bodo seznanili z evidentiranjem delovnega časa; kadar delo poteka v podjetju in tudi, kadar poteka od doma, z najnovejšo sodno prakso inšpekcije, kako se pravilno razporeja delovni čas ter vse o nadurah.

18. marec 2021 – spletni seminar

7. digitalni zajtrk z razlogom: Spletna prodaja – Kako povečati prodajne rezultate s pomočjo socialnih omrežij?

Prodaja preko spletne trgovine in spleta postaja eden izmed pomembnejših prodajnih kanalov, ki bi ga moralo uporabljati vsako podjetje, ki se ukvarja s prodajo. Izobraževalno-informativna delavnica s praktičnimi primeri za mikro, mala in srednja podjetja.

Koledar dogodkov
GZS

Imetniki certifikata Excellent SME Slovenija dosegajo izjemne rezultate:

- imajo 30 % višje prihodke na zaposlenega od povprečja te velikosti podjetij,
- ustvarijo 57 % višji dobiček na zaposlenega,
- ustvarijo za 28 % višjo dodano vrednost na zaposlenega.

excellent-sme.gzs.si

Certifikat Excellent SME ima v Sloveniji preko 900 podjetij.

Novi in podaljšani imetniki certifikata Excellent SME po 1. novembru 2020

ALKATRON d.o.o., Novo mesto	LARTING d.o.o.
Altel PCB d.o.o.	LESTOR d.o.o. Kamnik
ARS PHARMAE, d.o.o.	MANTEA d.o.o.
AVAL, d.o.o.	METALOPREMA d.o.o.
AVBREHT, ZAJC IN PARTNERJI o.p., d.o.o.	MKH projekt d.o.o.
BIAL, d.o.o.	MPGE d.o.o.
BINTEGRA, d.o.o.	NEBULA d.o.o.
CADIS d.o.o.	PINNA, d.o.o.
CAMPAGNOLO KOPER d.o.o.	PLASTA d.o.o.
CORES, d.o.o., Kranj	PMS KOVINOPLASTIKA PLESTENJAK d.o.o.
DEBRIA d.o.o.	PR, d.o.o.
DENTACOM d.o.o.	PRIBERGPS d.o.o.
Domo, d.o.o.	Projekt.si d.o.o.
ELBO - MA d.o.o.	RIKO EKOS d.o.o.
EVENTUS, Novo mesto, d.o.o.	SAMSON d.o.o.
GOSTOL-GOPAN d.o.o. Nova Gorica	SENČILA MEDLE d.o.o.
INTER - ADAKS, d.o.o.	SLOWASH d.o.o.
INTER MINERAL d.o.o.	SPL d.d.
INTERCOM CELJE d.o.o.	STORKOM ŠTORE, d.o.o.
JOŽE PROSENJAK S.P.	STROJNIŠTVO HOLC d.o.o.
JP.MONTAGE, d.o.o.	STUDIO MATEVLJIČ d.o.o.
KARNION d.o.o.	TEHNOCOM d.o.o.
KIP KOP d.o.o.	TRECON, d.o.o.
KOMUNALA LAŠKO d.o.o.	TRINET, d.o.o., Ljubljana
KOMUNALA METLIKA d.o.o.	VITANEST d.o.o.
KOMUNALA TRBOVLJE, d.o.o.	WILO ADRIATIC d.o.o.
KREATIVNI NAJEMI, d.o.o.	ŽURNAL d.o.o. Ljubljana

Najboljši ga že imajo. Pridobite ga tudi vi!

Gospodarska
vozila

Odpira nove poslovne priložnosti Tudi brez ključa*

Novi Caddy Cargo

Delovno mesto prihodnosti? Na štirih kolesih. Odkrijte novi Caddy Cargo. Zahvaljujoč najsodobnejšemu digitalnemu okolju (Innovision Cockpit) in glasovnemu upravljanju je vedno povezan z vsem, kar potrebujete. Z asistenčnimi sistemi, prilagodljivim prostorom in ločenim zaklepanjem tovornega dela pa vam na poti do vsake nove poslovne zmage zagotavlja varnost in sproščenost!

Pripravljen na vse

Kombinirana poraba goriva: 4,7–3,9 l/100 km. Emisije CO₂: 110–102 g/km. Emisijska stopnja: EURO 6. Emisije onesnaževal zunanega zraka iz prometa pomembno prispevajo k poslabšanju kakovosti zunanega zraka. Prispevajo zlasti k čezmerno povišanim koncentracijam prizemnega ozona, delcev PM₁₀ in PM_{2,5} ter dušikovih oksidov. Nekatera prikazana in navedena oprema je na voljo opcijsko. Slika je simbolna. *Sistem za odpiranje in zagon brez ključa Kessy (Keyless Access), je na voljo za doplačilo. **V ceno vozila je že vključen bonus v obliki znižanja maloprodajne cene vozila v vrednosti 1.000 EUR z vključenim DDV, do katerega je leasingojemalec upravičen v sklenitve pogodbe o finančnem ali operativnem leasingu ali kreditu vozila z družbo Porsche Leasing SLO d.o.o. firma za leasing, Ljubljana in hkratno sklenitvijo kasko in obveznega zavarovanja vozila preko zavarovalnega zastopnika družbe Porsche Zavarovalno Zastopništvo d.o.o. (zastopa zavarovalnice: Porsche Versicherungs AG, podružnica v Sloveniji, Zavarovalnica Sava d.d., Zavarovalnica Triglav d.d., Zavarovalnica Generali d.d.) pod pogoji akcije VWGVBN_2021. Več na www.porscheleasing.si. Porsche Slovenija d.o.o., Bravničarjeva 5, Ljubljana.

že od
15.177 EUR + DDV**